This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, March 7, 1995

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (2349) 1995 KOVAS-MARCH 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Laisvė ir lūžiai

Penkeri nepriklausomybės metai. Jie dar per arti. Ir neįmanoma nutolti, pažiūrėti atgal iš toliau. Kada nors istorija išsijos buvusius įvykius, darbus, žmones, gal net valandų tikslumu surašys kovos, baimės ir pasimetimo laikotarpius.

ŠIANDIEN kalbame apie tai, kas mus pačius liečia, jaudinamės, nes šis laikas yra mūsų. Dažnai vieną ir tą patį vairą sukame kaip kam geriau atrodo, pagal save deriname įtemptas stygas, tartum specialiai užsakytais kompasais nustatome kryptį. O dirstelėjus atgal netolimon praeitin, dar vis užkliūva žodžiai, pasakyti kai kurių aukštųjų LTSR pareigūnų tėvynės laisvei brėkštant: "Žiūriu neigiamai į savarankiškos Lietuvos valstybės idėją", ("Argumentai ir faktai", rusų kalba, 1989 m.). Ramybės neduoda klausimas: negi tuo laisvėjimo sunkmečiu panašūs pareiškimai bandė žudyti dar negimusį kūną, kategoriškai atmetė maironišką "nebeužtvenksi upės bėgimo" tikrovę. Kažkam turbūt reikėjo laikytis, kažkas bijojo permainų, nes nebuvo tikra, kiek jos palies asmeninę gerovę, įgytą sąstingio laikais. Tie savisaugiai "realistai" dar nė šiandien nėra dingę. Nepriklausomybė atlaidi, Lietuva – motina visiems. Tačiau, kaip tai bebūtų, nusikaltimų, apgavysčių, savanaudiškumų, atsivertimų, politinių klaidų ar nesugebėjimų tirštos miglos vis tiek neatsilaikys prieš aukščiau pakilusią saulę. Taigi, diena dar tik prasideda – penkeri metai tautos istorijoje tėra lašelis. Užtat dabar pernelyg karščiuodamiesi, vieni kitus puldinėdami ir bardami, kad kažkas kažką sugriovė, ne taip padarė, kaip kitas būtų padaręs, – tik skirstysimės savais keliais, užuot tvirčiau žengę vienu ir tuo pačiu keliu, išsitiesusiu prieš visus 1990 m. kovo 11 d. Prie Lietuvos vairo šiandien stovintiems ir prieš juos stovėjusiems nereikėtų bijoti nei tiesaus bei atviro žodžio, nei kritikos iš arti ar toli. Reikėtų tik bijoti dvasinių lūžių, kurie nepriklausomybei labiausiai pavojingi.

IR čia ne jų vienų, bet visų baimė. Staigus ir netikėtas posūkis nauja, visiškai savita linkme, minčių ir jausmų išsišakojimas ieškant tos išsvajotos demokratijos daugelį išvedė į lankas, ir bendrųjų reikalų supratimas ėmė menkėti partinių ar asmeninių rūpesčių problemose. Jaunai valstybei nėra nieko pavojingesnio kaip jos gyventojų, ypač vadovų, susmulkėjimas, kai įsitikinama, kad viskas gerai, jei man gerai. Štai šiemet prisimintinas ir paskutinysis Lietuvos – Lenkijos valstybės padalinimas, įvykęs prieš 200 metų. Asmeninė gerovė, neribotos seimo narių teisės, tuščiažodžiavimas ir persipūtusi puikybė vieną kartą turėjo sprogti. Užtat tik dvasiškai sulaužyti vadovai gali tautos gerovę matuoti pagal savo išsipūtimo laipsnį. Bet šitoks svaiginantis apsismilkinimas ne juokais kenksmingas ką tik pradėjus laisvai tvarkytis ir kurti valstybės ateitį. Šiandien reikia ne suakmenėjusių valdoviškų povyzų, bet nuolat judančių, glaudžiau su tauta susijusių darbuotojų. Todėl džiaugsmingos sukakties proga būtų gera pažvelgti į visus deficitus. Finansiniai sunkumai, ekonominiai nepritekliai gali būti veržiami diržais. Bet lieka gal ir atviras klausimas: ką daryti, norint stabdyti dvasinių lūžių siautulius? Pirmiausia klausimas asmeninis – kiekvieno sau. Nes nėra įstaigos ar institucijos. Tėra sąžinė, moralė, pasaulėžiūra. Tai neišvaizdinga, bet tai tikroji jėga. Tai patikimiausias laidas tvirtinant nepriklausomybę, kuriant šviesią ateitį sau ir visiems. Posovietinio atsipeikėjimo laikotarpis ne amžinas. O kasmet vis ir naujų jėgų priauga. Tikėkim – negerovių miglos neatsilaikys. **Č.S.**

Ir laimėjus Vasario 16-sios pergalę reikia toliau budėti, nes nerimstantys ereliai rodo savo kėslus

Iliustracija dail. LAIMUČIO LOČERIO

KANADOS ĮVYKIAI

Antrojo biudžeto staigmenos

Kanados parlamento rinkimus liberalų partija su savo vadu J. Chretienu laimėjo 1993 m. spalio 25 d. Juos pralaimėjusių progresyviųjų konservatorių finansų ministeris D. Mazankovskis biudžetinius 1993-94 metus buvo pažadėjęs užbaigti su 32,6 bilijono dolerių deficitu. Iš tikrųjų jį pakeitęs ministerio pirm. J. Chretieno liberalų vyriausybės finansų ministeris P. Martinas juos 1994 m. kovo 31 d. užbaigė su 45 bilijonus dolerių pasiekusiu deficitu.

Kanadiečius nustebino ir paties finansų ministerio P. Martino tada vasario 22 d. paskelbtas pirmasis biudžetas, skirtas 1994-95 metams. Mat jame nebuvo jokių pastangų, sutramdančių įsisiūbavusį 1993-94 m. biudžeto deficitą. Nebuvo padidinti net ir pajamų mokesčiai, laikomi sėkmingiausia ligšioline priemone kovai su biudžetiniais deficitais. Ši taktika labai sustiprino ministerio pirm. J. Chretieno ir jo liberalų vyriausybės populiarumą, biudžetinį 46,7 bilijono dolerių deficitą sumažinusi tik iki 37,9 bilijono. Skubių priemonių liberalus dabar privertė imtis padidėjusios biudžetinių Kanados skolos palūkanų išlaidos bei rinkiminis pažadas deficitą 1996-97 m. biudžete sumažinti iki 25 milijonų dolerių. Tada deficitui tektų tik 3% Kanados ūkio pajamų metinės apyvartos. Esą jis būtų pakeliamas ekonominiam krašto pajėgumui.

Finansų ministerio P. Martino antrojo Kanados 1995-96 m. biudžeto vasario 27 d. kanadiečiai laukė nekantraudami. Mat dabar visiems buvo aišku, kad deficitui sumažinti iki 25 bilijonų dolerių dvejų biudžetinių metų laikotarpyje reikės tikrai didelių pastangų ir aukų. Labiausiai visus gąsdino gresiantis pajamų mokesčio padidinimas. Prieš to mokesčio padidinimą netgi buvo pradėtos viešos demonstracijos. Ypač nerimavo Kanados federacinės valdžios tarnautojai, susirūpinę galimu atlyginimų suvaržymu ir netgi atleidimu iš darbo.

Biudžetiniams Kanados 1995-96 metams finansų ministeris P. Martinas pasirinko 32,7 bilijono dolerių deficitą, o lemtingiesiems 1996-97 metams – 24,3 bilijono. Tokį deficitų sumažinimą jis tikisi įgyvendinti valdinių 13,6 bilijono dolerių išlaidų atsisakymu sekančių dvejų metų laikotarpyje. Mokesčiai bus padidinti bankams bei didžiosioms korpo-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos pilietybė užsienio lietuviams

Prezidento dekretu sudaryta pilietybės pataisų komisija, įpareigota parengti pasiūlymus pilietybės įstatymui, kuris būtų priimtinas ir išeivijai. Komisijos nariais paskirti ir keli išeiviai

BRONIUS NAINYS

Vasario 1 d. buvo paskelbtas Lietuvos prezidento dekretas, kuriuo sudaryta septyniolikos asmenų bendra Lietuvos-užsienio lietuvių pilietybės komisija. Į komisiją įeina vienuolika užsienio lietuvių ir šeši Lietuvos valdžios atstovai. Dekretas *Tėviškės žiburiuose* buvo paskelbtas 1995 m. vasario 7 d. Dabar *Tėviškės žiburių* skaitytojus noriu supažindinti su tos komisijos atsiradimo istorija ir papasakoti, kodėl ji yra, kas ji yra bei ką ji veiks.

Per vienerius rinkimus, kai jau mažai užsienio lietuvių, beveik išimtinai tik Antrojo pasaulinio karo išvietintųjų, daliai buvo pripažinta Lietuvos pilietybė. Jie, ta teise pasinaudodami, balsavo, rodos, už memorandumą, patvirtinantį Lietuvos Aukščiausiosios tarybos nutarimą, atkūrusį nepriklausomą Lietuvos valstybę. Vienos mamos, Lemonte padėjusios balsavimus organizuoti, tačiau neturinčios teisės balsuoti, (kadangi jai nebuvo pripažinta Lietuvos pilietybė), trylikametis sūnus taip samprotavo: "Jeigu tu nepilietė, tai ir nelietuvė; jeigu tu nelietuvė, tai ir aš nelietuvis. Tad kam man lankyti šeštadieninę mokyklą ir mokytis lietuvių kalbos?"

Per daug vietos *Tėviškės žiburių* puslapiuose reikėtų sunaudoti tai sąvokai plėsti bei ryškinti, todėl į tokį svarstymą čia nesileisiu. Priminsiu tik, kad mes, užsienio lietuviai, o ypač Antrojo pasaulinio karo laikotarpiu okupanto iš Lietuvos išvyti išeiviai ir čia išaugę mūsų vaikai, pusę šimto metų darbavęsi dėl Lietuvos nepriklausomybės, Lietuvai ją atgavus, savo kraštui tapome užsieniečiais, Lietuvos valstybės atžvilgiu tokie pat beteisiai, kaip vokiečiai, amerikiečiai, anglai, australai, brazilai, argentiniečiai. Ir tik dėl to, kad mes, iš Tėvynės išvyti, gyvenome ir tebegyvename už Lietuvos valstybės ribų. Gi dar keisčiau, kad per visą okupacijos laikotarpį Lietuvoje gyvenęs okupanto pakalikas, prieš Lietuvos nepriklausomybę kovojęs ir Lietuvos laisvės kovotojus žudęs enkavedistas, kagebistas, stribas, Lietuvai nepriklausomybę atkūrus automatiškai pasidarė jos pilietis ir dar kaip nors įsisukęs į jos Aukščiausią tarybą, vėliau į seimą, balsavo už išpilietinimą už Lietuvos ribų gyvenančio savo tautiečio Lietuvos laisvės kovotojo.

Ne veltui tada, nors ir visomis jėgomis besilaisvinančią Lietuvą remdami, užsienio lietuviai susirūpino. 1991 m. rudenį Čikagos Jaunimo cent-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidento pranešimas

Kaip rašo ELTA, vasario 21 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas seimui pristatė savo požiūrį į valstybės politinį, ekonominį ir socialinį gyvenimą bei užsienio politiką ir apžvelgė perspektyvas. Jo teigimu, didžiausias seimo pasiekimas buvo pernai priimti įstatymai, kurie leido vykdyti įvairių valstybės institucijų reformą. Jo nuomone, dabar turi būti pagerinta priimamų įstatymų kokybė. Jis kritikavo vyriausybę dėl nepatenkinamo įstatymų ir nutarimų vykdymo, ypatingai pridėtinės vertės mokesčio bei pensijų įstatymų, pageidavo, kad būtų pertvarkyta mokesčių sistema. Prezidento manymu, pagrindinė užsienio reikalų politikos strategija yra įsijungimas į Europos politines, ekonomines ir gynybines struktūras. Lietuvos įsijungimas priklausys ne tik nuo tarptautinės padėties ir Vakarų valstybių noro išplėsti narystę, bet ir "pačios Lietuvos pasirengimas prisiimti įsipareigojimus bei sugebėjimas juos vykdyti". Lietuva turėtų aktyviau imtis bendradarbiavimo politikos, ekonomikos ir gynybos srityse su Šiaurės ir Vyšegrado valstybėmis bei ŠAS (NATO). Jis išreiškė pasitenkinimą sumažėjusia infliacija bei didėjančiu bendruoju vidaus produktu. Siekiant daugiau lėšų restr[illegible] būtų [illegible]oma greičiau įveikti [illegible]darą ūkio nuosmukį, o pritraukiant užsienio kapitalą galima sušvelninti nedarbo padidėjimą.

TVF misija Lietuvoje

BNS pranešimu, Tarptautinio valiutos fondo misija, Lietuvoje tyrusi vyriausybės ekonominę politiką, pranešė, kad jei mokesčių surinkimas ir mokėjimas Lietuvoje būtų sutvarkytas, nebūtų biudžeto problemų. Misijos vadovas A. Knoblis teigė, jog būtina pakeisti mokesčių įstatymus ir panaikinti pridėtinės vertės mokesčio išimtis bei mažinti valstybės išlaidas. TVF išreiškė susirūpinimą biudžetu, įsiskolinimais už energiją bei Valstybinio reguliavimo žemės ūkyje įstatymu, labai ilgu neprivatizuojamų objektų sąrašu, kuriame yra apie 250 įmonių ir įstaigų. TVF yra pažadėjęs Lietuvai per trejus metus suteikti 200 milijonus JAV dolerių kreditų. Kol kas nekalbama apie kreditų nutraukimą, kol Lietuva vykdys visus savo įsipareigojimus.

Atsistatydino finansų ministeris

"Lietuvos aidas" skelbia, kad Lietuvos finansų ministeris Edvardas Vilkelis, dirbęs šiose pareigose nuo 1992 m., atsistatydino vasario 6 d. Ministerio pirmininko Adolfo Šleževičiaus teigimu, jis ir anksčiau buvo prašęs dėl sveikatos būti atleidžiamas iš ministerių kabineto. Ministeris pirmininkas pranešė, kad jo vieton paskirtas Reinoldijus Šarkinas, buvęs finansų ministerijos sekretorius ir biudžeto departamento direktorius. Kaip vasario 28 d. naujasis ministeris pranešė spaudai, jam labiausiai rūpi augantis biudžeto deficitas, dažnai keičiami mokesčių įstatymai, mokesčių surinkimo administravimas ir finansų ministerijos reforma. Jo manymu, šiemet būtina priimti mokesčių pagrindų įstatymą. Jis numato keisti mokesčių administravimo inspekciją. Jau įsteigtas iždo departamentas ir pakeisti biudžeto departamento bei kiti vadovai.

Delegacija lankėsi Graikijoje

Kaip rašo ELTA, vasario 7-11 d.d. Lietuvos parlamento delegacija oficialiu vizitu lankėsi Kipre ir Graikijoje. Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pranešė, kad norima sustiprinti abipusius santykius su šiomis valstybėmis. Jau yra paruošti susitarimai dėl dvigubų mokesčių išvengimo ir investicijų skatinimo, turizmo plėtojimo bei prekybos bendradarbiavimo. Netrukus bus pasirašyti nauji ryšius skatinantys susitarimai.

Sukurta "Sandoros" koalicija

Vasario 23 d. Demokratų partija, Lietuvių tautininkų ir Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos bei Nepriklausomybės partijos Vilniaus skyrius sudarė "Sandoros" koaliciją, kurios tikslas yra kovoti už demokratiją, dorą ir teisingumą, skelbia ELTA. Pasiūlyta "Tėvynės sąjungai (Lietuvos konservatoriams) koalicijoje dalyvauti, tačiau, rinkimų štabo nario Šarūno Valentinavičiaus teigimu, Tėvynės sąjungai pradėjus diktuoti sąlygas, koalicija nesutiko.

Jaunieji konservatoriai veiklūs

"Lietuvos aido" žiniomis, vasario 3-4 d.d. Vilniuje įvyko Lietuvos jaunųjų konservatorių lygos (JKL) eilinė konferencija. Šioje organizacijoje yra 100 narių, kurie siuntė savo delegatus į konferenciją, įvykusią Dailės akademijos salėje. Buvo padaryti pranešimai apie praėjusių metų nuveiktus darbus – sociologines apklausas, vasaros stovyklas, regionines konferencijas ir užmegztus ryšius su Lietuvos, Anglijos ir Švedijos dešiniosiomis jaunimo organizacijomis. Veiklą daugiausia riboja lėšų stoka. Buvo išrinktas naujas pirmininkas – J. Mildžiukas.

Kanados žinovai Lietuvoje

Pasak "Lietuvos ryto" (vasario 4 d.), Baltijos kraštų sostinėse dirba Kanados urbanistikos instituto specialistai, vykdydami strateginį savivaldybių ir aplinkos valdymo plana-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Laisvė ir lūžiai
Niekam nereikėtų bijoti tiesaus žodžio ar kritikos
Lietuvos pilietybė užsienio lietuviams
Seime buvę stribai balsavo už išeivių išpilietinimą
Tyli Lietuvos prezidento viešnagė
Svetimomis jėgomis apsaugoti sieną – tai žingsnis į uniją
Dirbti Lietuvai, o ne sau
Seimas nesiorientuoja kokioje būsenoje Lietuvos ekonomika
Laisva spauda – laisvės liudytoja
Spaudos tikslas – perduoti necenzūruotą informaciją
Platus krašto dėmesys Lietuvai
Penkias dienas trukusios Vasario 16-tosios iškilmės
Dvasinė atgaiva
Koncertavo menininkai iš abiejų Atlanto pusių
Žemaičių kovų sakmė "Klajojanti pėda"
Los Angeles lietuvių dramos sambūrio pasirodymas
Didžiulio leidinio sudarytojas
Kultūrininką a.a. Julių Tamošiūną į amžinybę palydėjus

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Moksleivių ateitininkų sąjungos žiemos studijų dienos vyko 1994 m. gruodžio 26 — 1995 m. sausio 2 dienomis Druskininkuose, "Nemuno" sanatorijoje. Dalyvavo apie 100 moksleivių iš visos Lietuvos.

Paskaitas skaitė Vidas Abraitis, einantis LAF pirmininko pareigas, — "Šeima, kaip vertybė"; filosofas Tomas Sodeika — "Orientavimasis mokslo pasaulyje"; psichologė Danutė Gailienė — "Moralinis brendimas"; kun. Robertas Grigas — "Tikėjimo autentiškumas ir kokybė"; istorikė Genovaitė Gustaitė — "Palaimintojo J. Matulaičio ekumeniškumas ir lietuvybės veikla"; mokytojas Saulius Mikuckis — "Socialinės analizės principai"; prof. Feliksas Palubinskas — "Turtas ir vertybė"; kun. Gintaras Vitkus — "Asmeninė ateities vizija ir Dievo valia"; dr. M. Palubinskaitė — "Profesionalumo prasmė ir reikalingumas", filosofas Vytautas Ališauskas — "Intelektinė kompetencija"; gydytojai Virgilijus Rudzinskas ir Nijolė Liobikienė — "Gyvybė kaip vertė", "Šeimos paskirtis". Vysk. Sigitas Tamkevičius kalbėjo apie Romoje įvykusį vyskupų sinodą, dr. Arvydas Žygas, vėl atvykęs į Lietuvą iš JAV, nagrinėjo kultūrą ir tautą kaip vertybes, remdamasis naujausiais antropologijos ir kultūros tyrinėjimais.

Prie Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros pastoracinės tarybos beveik dvejus metus veikia katalikiškųjų studijų sekcija. Renginiai katedros salėje vyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį. Sekcijai vadovauja A. Vepšienė ir talkina katedros klebonas mons. J. Antanavičius, kunigai R. Pukenis, H. Misiūnas, MIC, D. Tubys, mokytojos K. Riomerytė, G. Kontautienė ir Šimbelienė, ateitininkė A. Saladūnaitė ir gydytoja Gucevičiūtė.

Į studijų sekcijos renginius renkasi Katalikų mokytojų sąjungos nariai, medikės, tikybos mokytojai, Katalikių moterų draugijos narės, Krikščionių demokratų partijos ir vyskupijos Caritas organizacijos nariai ir šiaip panevėžiečiai.

Zalcburgo (Austrijos) Leopoldskron-Moos parapijos Marijos pagalbos tikintieji drauge su Tarpdieceziniu katechetikos centru parūpino kalėdinių dovanų Lietuvos tikybos mokytojų šeimoms, auginančioms mažus vaikus.

Austrijos vaikai ir tėvai parengė 100 paketų, kurie lėktuvu buvo atskraidinti ir lygiomis dalimis padalinti šešioms Lietuvos vyskupijoms. Kartu atskrido tikybos mokytoja B. Sigl, architektas H. Sigl, parapijos darbų talkininkė B. Schubert ir vaikų chirurgas R. Damisch.

Sausio 15 d. Kaune svečiai susitiko su tikybos mokytojų ir katechetų šeimomis iš trijų Lietuvos vyskupijų. Buvo surengtas nedidelis koncertas. Po koncerto svečiai dalijo Austrijos vaikų dovanas. O sausio 14 d. panašus susitikimas įvyko Vilniuje su kitų trijų vyskupijų tikybos mokytojų šeimomis.

Minėtos Austrijos parapijos vaikai kiekvienais metais prieš Kalėdas patys parengia dovanas, kurias per Mišias Kūčių vakarą paaukoja Kūdikėliui Jėzui, padėdami jas prie prakartėlės šventovėje. Šalia jų pastato kalėdinius maišelius, į kuriuos suaugusieji meta pinigus. Už surinktus pinigus paruošiami papildomi paketai neturtingoms šeimoms užsienyje remti.

Kaišiadorių vyskupijoje, Paparčiuose, įsisteigė Betliejaus seserų kongregacijos vienuolynas. Jame šiuo metu gyvena keturios iš Prancūzijos atvykusios seserys. Įžadus duoti rengiasi kelios lietuvaitės. Vienuolynas pasižymi malda, pasninkavimu, kontempliatyviniu gyvenimo būdu.

Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje sausio 14 d. iškilmingai paminėta vysk. Antano Baranausko 160-jų gimimo metinių sukaktis. Vilniaus arkikatedros klebonas mons. K. Vasiliauskas aptarė vyskupo poetinę kūrybą, atskleisdamas sąsajas su mūsų laikmečio problemomis. Apie vysk. A. Baranausko veiklą kalbėjo seminarijos prof. kun. A. Kajackas. Ištraukas iš poeto kūrybos skaitė aktoriai R. Staliliūnaitė, E. Stancikas, V. Kochanskytė, P. Abukevičius, P. Venslovas. Kauno valstybinis choras atliko vyskupo giesmes "Dangaus Karaliene, linksminkis", "Varvinkit rasą dangūs iš aukštybių", "Sveika Marių žvaigžde, Dievo gimdytoja".

Sausio 17 d. vysk. A. Baranausko 160 metų gimimo sukaktis buvo minima Anykščiuose. Mišias Šv. Mato šventovėje aukojo Panevėžio vysk. Juozas Preikšas. Po Mišių buvo pagerbtas sukaktuvininkui skirtas paminkl[illegible] vakare kult[illegible]yko vakaras-koncertas. Mons. K. Vasiliauskas kalbėjo apie poemos "Pasikalbėjimas giesmininko su Lietuva" filosofinę mintį, pabrėždamas, kad vysk. A. Baranausko išvardytos devynios slegiančios nelaimės labai tinka ir šiandieniniam Lietuvos gyvenimui apibūdinti.

Koncertą atliko liaudies ansamblis "Puntukas" ir P. Bingelio vadovaujamas Kauno valstybinis choras, sol. D. Sadauskas. Poeto eiles deklamavo Kauno akademinio teatro aktoriai.

Panašus minėjimas buvo surengtas ir Vilniuje.

Marijonų vienuolijos Lietuvos provincijolo kun. Prano Račiūno teigimu, žmonės, kuriems brangios krikščioniškos vertybės, turėtų priešintis Tarptautinės planuojamosios tėvystės federacijos (IPPF — International Planned Parenthood Federation) skverbimuisi į Lietuvą. Jis Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centrui sausio 19 d. pareiškė, kad ši organizacija propaguoja abortus bei lytinę laisvę — kiekvienas paauglys nuo 10 metų privalo turėti lytinę laisvę ir mokėti naudotis kontraceptinėmis priemonėmis.

Vilniaus universitete 1994. IX. 17 d. vyko Moterų studijų centro organizuotas seminaras, kuriame dalyvavo šios organizacijos atstovai iš Airijos ir Suomijos. Seminare buvo aptarinėjami jaunimo lytinio auklėjimo klausimai, kontraceptinių priemonių propagavimo programa. Pasak kun. P. Račiūno, buvo įsteigtas minėtos organizacijos Lietuvos skyrius, kuriam vadovauja gydytojas A. Klimas. Numatoma steigti šios organizacijos skyrius Lietuvos rajonuose. Šį užmojį ketinanti remti ir Lietuvos sveikatos ir švietimo ministerija.

Eucharistijos bičiuliai susitiko sausio 28 d. Kauno tarpdiecezinio katechetikos centro patalpose. Jų susirinko apie 20 iš Kauno, Kaišiadorių ir Vilkaviškio vyskupijų. Pasitarime nustatyta sąjūdžio saviugdos ir veiklos kryptis. Kasdien pusvalandis skiriamas apmąstymams, mėnesio intencija aukojama pirmojo sekmadienio Komunija, meldžiamasi už dorą Lietuvoje ir pasaulyje, organizuojamos paskaitos dvasiniam sąmoningumui ugdyti.

(Žinios iš leidinio "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje")

Gražiai atrestauruota Liškiavos šventovė — Nuotr. H. Paulausko

PRANEŠIMAS IŠ LENKIJOS

Tyli Lietuvos prezidento viešnagė

Pokalbiui su Lenkijos lietuvių delegacija buvo skirtas vos vienas pusvalandis

ALGIS UZDILA

Lenkijos lietuviai bene labiausiai politiškai pavydūs. Su gailesčiu stebime, kodėl praeityje Lenkija išlaikė šiokį tokį savo valstybingumą, o Lietuva jį visiškai prarado. Ir štai atėjo laisvės metai.

Kas iš Lenkijos stebi politinę Lietuvos raidą, tikriausiai norėtų, kad naujai atsistačiusi Lietuvos valstybė, kiek įmanoma, dažniau skambėtų Lenkijos žiniasklaidoje, kad į jos vardą įsiklausytų eilinis Lenkijos pilietis. Gal tada ir prasidėtų geri normalūs tarpusavio kaimyniniai santykiai. Tačiau ar galima šio tikslo siekti bet kuria kaina?

Kodėl pirmasis istorijoje Lietuvos aukščiausiojo atstovo vizitas būtinai turėjo sutapti su daug kartų kelionę atidėliojusio Rusijos premjero Černomyrdin'o viešnage Lenkijoje, nemokėjo nieks iš Lenkijos žurnalistų paaiškinti. Pats prezidentas Walesa žvilgsniu nuvedė į Užsienio reikalų ministerijoje esamą netvarką. Nors, pasak vieno TV laidos vedėjo, prezidentui Brazauskui buvo skirtas aukštesnis protokolinis statusas, negu didžiulės rusų imperijos premjerui, nėra ko džiūgauti. Visas žiniasklaidos dėmesys buvo skiriamas ponui Černomyrdin'ui, nes jo rankose buvo ekonominių siūlymų paketas. Lietuva ir vėl liko šešėlyje.

Siūlymai Lenkijai

Ne visai tuščiomis atvažiavo ir Lietuvos prezidentas. Iš to, ką skelbė Lenkijos spauda, rodė televizija ar garsino radijas, seime prez. Algirdas Brazauskas siūlė Lenkijai sudaryti su Lietuva laisvos prekybos zoną, bendrą taikdarių batalioną, bendrą oro erdvės ir jūros pakrančių apsaugą bei valstybės sienų modernizavimą.

Lengvai pritarti norėtųsi tik paskutiniam siūlymui. O dėl kitų? Tegu ekonomistai sprendžia, ar Lietuvai naudinga laisvai prekiauti su Lenkija, ar didesnio potencialo valstybė visiškai neužgoš ir taip jau silpnos Lietuvos ekonomikos? Daugiausia nerimo kelia noras organizuoti bendrą kariuomenę (pradžioje batalioną, vėliau gal ir pulką) ir svetimomis jėgomis grįsti sienų apsaugą, nes tai jau rimtas žingsnis į uniją. Prieš žengiant tokį žingsnį, reiktų atsiklausti tautos, nes pasekmes ji pirmoji patirs. Negi kam Lietuvoj gali atrodyti, kad tokiam batalionui lietuvis vadovaus, o lenkai vykdys jo įsakymus? Esant doriems santykiams ir unijos nereiktų bijoti, tačiau kas tą dorą turi garantuoti? Istorija šio sandėrio nepatvirtino. Lietuva jį pralošė vienpusiškai. Jo pasekmės ir šiandien dar skaudžiai jaučiamos. Lietuvos televizija džiaugėsi, kad Lenkijos seime plojo prez. Brazauskui. O kaip čia būtų buvę plojama, jeigu tokie siūlymai būtų ėję dar labiau Lenkijos naudai? Juk politikas tai nėra kokia nors aktorė, kurią komplimentais ir aplodismentais galima kažin kur nuvesti.

Kas kita prezidento padrąsinantys žodžiai, kad Lenkija stotų į Š. Atlanto sąjungą. Linkėkime Lenkijai čia sėkmės, gal ir mums bus plačiau pramintas takas į grupinį saugumą. Bet ar tiek jau daug bendrumų šių tautų kultūroje? Visiškai nepažįsta lenkų mentalumo tie, kurie moko juos su lietuviais dalintis Adomu Mickevičiumi, Kraševskiu ar Milošu. Tai nemažiau skaudulio kelianti užuomina, negu Rusijoje laisvės pasiprašiusi Čečėnija.

Plačiai lenkų spauda citavo prezidento Brazausko išsakytus džiaugsmo žodžius, kad per visą šimtmetį ši Lietuvos vyriausybė yra palankiausia Lenkijai. Sunku yra žinoti, kuo tai pagrįsti žodžiai. Gal kalbėtojas turėjo pagrindo taip teigti. Mums regis, kad tai pagyrūniškumas arba blogai suprasti Lietuvos interesai. Juk Lenkijai ta Lietuvos vyriausybė bus palankesnė, kuri rodysis jai nuolankesnė.

Su savo tautiečiais

Neišvažiavo Lietuvos prezidentas iš Lenkijos nesusitikęs ir su savo tautiečiais. Susigriebta, kad to reiklauja protokolas ir senos diplomatinės tradicijos.

Kokias dvi savaites prieš prezidento vizitą Lietuvos respublikos ambasada pasiūlė mūsų bendruomenės atstovams nuvykti į Varšuvą ir susitikti su garbingu svečiu. Toks susitikimas įvyko vasario 17 d. Varšuvoje, Lietuvos ambasados rūmuose.

Kodėl gi iš dalyvavusių susitikime nieks grįžęs neparodė džiaugsmo? Juk mūsų žmonės nėra pratę politikų rūšiuoti pagal jų pavardes. Čia kiekvienas priimamas pagal jo darbus. Susitikimo dalyviai buvo liudininkai, kaip nesklandžiai dirba Lietuvos respublikos diplomatinės tarnybos, į ne itin pagarbią padėtį pastačiusios ir savo prezidentą. Š.m. vasario 20 d. Balstogės, Lomžos ir Suvalkų dienraštis 42 nr. pasišaipydamas rašė: "Lietuvių tautinės mažumos atstovai, susitikę su prezidentu Brazausku, patyrė daug nepasitenkinimo. Prezidentas 'savo' mažumai teskyrė viso labo vos pusę valandos."

Tris sykius buvo stumdoma susitikimo valanda, o trečią kartą prezidentas vėlavo dar 10 minučių. Jeigu ne pilietiška pažiūra, jeigu ne žmogiškasis orumas, būtų galima į tai ranka numoti: caro priimamajame interesantai ilgiau laukdavę...

Juokinga buvo, kai kitados generalinis SSKP sekretorius pats spręsdavo kurį pilietį išleisti į užsienį, kurio geriau neleisti. Juokinga, kai šiandien prezidentas tautiečiams imasi aiškinti, kiek Lietuvos piliečiai per metus perka automobilių, už kiek milijonų litų verslininkai statosi namus, kaip to krašto žmonės pertekę pinigais. Jei tai būtų ir tiesa, ir įdomu, kam atimti duoną iš žurnalistų?

Prezidentas kalbėjo 25 min., o per likusias 3 braute prisibrovęs prie žodžio vienas iš dalyvavusių Eugenijus Petruškevičius mėgino pateikti ir prezidentui savo problemų: "Dvikalbystė įstaigose, paminklo vysk. Baranauskui Seinuose klausimas" ("Kurier Poranny", ten pat). Lenkijos pareigūnai pateikė Lietuvos prezidentui visą sąrašą problemų, kurios iškyla Lietuvos lenkams. Deja, prez. Brazauskas savo sąrašo į Lenkiją neatsivežė, nors mandagumo sumetimais pernai buvo pasikvietęs čia gyvenančių tautiečių delegaciją, kuri viską jam buvo išdėsčiusi. Bet tokį sąrašą išskleidus, ar čia seime kas plotų?

A†A
JUOZUI RADZEVIČIUI,
Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio valdybos nariui mirus, jo žmoną MARIJĄ, dukrą RENĘ su šeima ir gimines Lietuvoje, pusbrolį VYTĄ SABALIAUSKĄ ir šeimą JAV nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –
Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis

PADĖKA
a.a MARIJAI ŠEFLERIENEI
mirus, dėkoju Anapilio parapijos klebonui kun. Jonui Staškui už atnašautas gedulines Mišias, kun. Vytautui Volertui už maldas laidotuvių namuose bei palydėjimą į amžino poilsio vietą.
Ačiū karsto nešėjams, Gražinai Balčiūnienei ir visiems 50 Quebec namo gyventojams už gėles bei pareikštas užuojautas. Nuoširdi padėka J. Gurklienei už skanius pusryčius, O. Dementavičienei už velionies globojimą ligos metu, D. Radtkei už giedojimą. Ačiū visiems už užprašytas Mišias, pareikštas užuojautas bei dalyvavimą laidotuvėse.
Brolis Jonas Žakevičius

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vimo programą. Per du mėnesius šio instituto atstovai ir ekonomistai, architektai, ekologai, kraštotvarkininkai, restauratoriai, kultūros darbuotojai bei Vilniaus savivaldybės atstovai atliko pirmąjį Vilniaus strateginio plano ruošimo darbą – analizę ir raidos krypčių nustatymą. Žinovų nuomone, darbo vietų kūrimas turėtų būti orientuojamas į aptarnavimo paslaugas, o tradicinė ir stambioji gamyba neturi ekonominės perspektyvos. Yra trys galimos plėtojimo kryptys: viena – kultūros, mokslo ir turizmo, antra – verslo, ryšių ir komercijos, trečia – verslo ir pramonės, kurioje reikėtų įdiegti naujas technologijas.

Prezidentų komunikatas

ELTOS žiniomis, Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai po š. m. vasario 8 d. susitikimo Jūrmaloje Latvijoje, priėmė bendrą komunikatą. Jame rašoma, kad bendro Baltijos valstybių karių taikos palaikymo bataliono įsteigimas įrodys pasaulio valstybėms, kad šios šalys prisideda prie tarptautinio taikos saugojimo. Baltijos valstybių prezidentai pareiškė, jog visi kraštai privalo turėti lygias teises tapti NATO organizacijos nariais. Taipogi komunikate pabrėžiama būtinybė stiprinti bendradarbiavimą muitinių, tranzito operacijų, sienų kontrolės srityje, atkreipiant dėmesį į rytines kraštų sienas, nelegalų ginklų ir narkotikų gabenimą.

Komunikate reiškiamas didelis susirūpinimas dėl įvykių Čečėnijoje ir viliamasi, kad Rusijos prezidentas suras politinį krizės sprendimą Čečėnijoje. **RSJ**

A†A
DANUTEI REGINIENEI
mirus,
jos vyrui MYKOLUI reiškiu nuoširdžiausią užuojautą –
Vytautas Tikuišis

A†A
VYTUI GENČIUI
mirus,
žmonai ALDONAI, broliui BRONIUI ir jo žmonai MARYTEI bei giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –
Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio valdyba ir nariai

A†A
VYTUI GENČIUI
mirus,
jo seseriai JOANAI DŪDIENEI ir jos šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą –
K. Z. Beržanskiai, B. Kasperavičienė, A. Masionienė, M. Noreikienė, U. Opanavičienė, O. Senkus, M. V. Vaitkai, E. Tribinevičienė

PADĖKA
Mano mylimam vyrui
A†A
VINCUI RUTKAUSKUI
iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai dėkoju kun. Jonui Staškui už maldas laidotuvių namuose, atnašautas Mišias bei palydėjimą į amžino poilsio vietą.
Dėkoju visiems už atsiųstas gėles, užprašytas Mišias, taip pat aukojusiems fondams bei "Tėviškės žiburiams".
Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, J. Gurklienei už paruoštus pusryčius bei visiems, dalyvavusiems laidotuvėse.
Su dėkingumu –
žmona Loreta,
Keswick, Ont.

PADĖKA
A†A
MYKOLUI ŠAKALINIUI
mirus 1995 m. sausio 12 d., dėkojame Anapilio parapijos klebonui kun. Jonui Staškui ir kun. Vytautui Volertui už maldas laidotuvių namuose ir visiems už atsilankymą ir dalyvavimą Mišiose, palydėjimą į kapines, už užprašytas Mišias, gražias atsiųstas gėles; už užuojautas, pareikštas asmeniškai, raštu ir spaudoje.
Dėkojame karsto nešėjams ir solistei už giedojimą. Nuoširdus ačiū ponioms už pyragus ir B. Stanulienei už pusryčius ir kavą. Ačiū aukojusiems Heart and Stroke Foundation organizacijai ir Kanados lietuvių fondui.
Liūdesyje likę –
žmona Marija,
vaikai – Silvija, Ramūnas ir Giedrė,
vaikaičiai – Paulius ir Julija,
provaikaičiai – Carolyn, Andrew ir Lisa

Arkivyskupas JONAS V. BULAITIS, Vatikano pronuncijus P. Korėjai ir nuncijus Mongolijai, 1995 m. pradžioje lankėsi Kaišiadorių vyskupijoje, kuriai kaip kunigas priklauso. Jam buvo surengtas pagerbimas vyskupijos rūmuose. Svečio dešinėje – VYSK. J. MATULAITIS, kairėje – Lietuvos sveikatos apsaugos ministeris A. VINKUS.

Lietuvos pilietybė užsienio lietuviams

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ro kavinėje mums kalbėjusiam čia viešėjusios Lietuvos Aukščiausios tarybos dvylikos asmenų delegacijos vadovui, tuomentiniam Aukščiausios tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio pavaduotojui, Česlovui Stankevičiui tą klausimą iškėliau viešai.

Česlovas Stankevičius, nors ir gerokai nustebęs, pažadėjo į mūsų logiką atsižvelgti. Po mėnesio atsiuntė man oficialų laišką, pranešdamas, kad 1991 m. gruodžio 5 d. priimtas, to paties mėnesio 11 d. įsigaliojęs, pataisytas Lietuvos pilietybės įstatymas pripažino Lietuvos pilietybę tiems išeiviams, kurie ją turėjo prieškarinėje nepriklausomoje Lietuvoje ir iš Lietuvos pasitraukė po 1940 metų birželio 15 d. Įstatymas iš tų užsienio lietuvių nereikalauja atsisakyti gyvenamojo krašto pilietybės ir persikelti į Lietuvą gyventi. Pilietybė buvo pripažinta ir tokių šeimų vaikams, tačiau jau su sąlyga, kad gimimu jie nebūtų įgiję gyvenamojo krašto pilietybės.

Tai buvo tik labai menkas linktelėjimas mūsų naudai, nes visi kiti lietuviai, iš Lietuvos išvykę anksčiau negu 1940 metų birželio 15 d., kurių su vaikais ir vaikaičiais buvo keli šimtai tūkstančių, norėdami gauti Lietuvos piliečio pasą, turėjo atsižadėti gyvenamojo krašto pilietybės ir persikelti į Lietuvą gyventi.

Savaime aišku, kad tokiu Lietuvos Aukščiausios tarybos sprendimu užsienio lietuviai negalėjo būti patenkinti ir pradėjo jai stipriai priekaištauti. Jų balsai darėsi dar aiškesni, skardesni, griežtesni, kai, laikui bėgant, į jų pageidavimus Lietuva neatsižvelgė.

Į tokias nuotaikas atsiliepdama, labai stipriai dėl Lietuvos pilietybės sugrąžinimo užsienio lietuviams pradėjo kovoti 1992 m. liepos pradžioje išrinkta dabartinė Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba. Rašėme raštus Lietuvos seimo nariams, politikams, skelbėme straipsnius spaudoje, priiminėjome rezoliucijas Bendruomenės susirinkimuose, suvažiavimuose. Man pačiam net keturis kartus teko kalbėti Lietuvos seime. Deja, beveik be pasekmių.

Tiesa, įstatymas buvo pagerintas. Pilietybė buvo pripažinta ir po 1940 m. birželio 15 d. iš Lietuvos pasitraukusiųjų vaikams, nepaisant, ar jie gimimu buvo įgiję gyvenamojo krašto pilietybę ar ne, ir po to kai kurie net iš pačių aukščiausių Lietuvos seimo opozicijos narių jau teigė, kad užsienio lietuvių pilietybės klausimas išspręstas.

Dėl tokio Lietuvos vadovų nusiteikimo tarp užsienio lietuvių pradėjo rodytis jau net ir pykčio ženklų. PLB valdyba buvo kaltinama, kaip per mažai tuo reikalu besirūpinanti užsienio lietuvių vadovybė. Tai patyriau lankydamas užsienio lietuvių telkinius.

1993 m. rugsėjo pabaigoje į Jungtinių Tautų narių pagrindinį susirinkimą Niujorke kalbėti atskrido Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Pasiruošę atitinkamus dokumentus, su juo pasimatyti nuskrido Bendruomenės delegacija: keturi PLB valdybos ir du JAV LB valdybos nariai. Pagrindinis keltas klausimas – Lietuvos pilietybė užsienio lietuviams.

Prezidentas pažadėjo su reikalu nuodugniau susipažinti ir atsiliepti. Po poros savaičių, 1993 m. spalio vidury, PLB valdyba gavo atsakymą – Lietuvos prezidento oficialų raštą: pilietybės klausimui spręsti prezidentas Brazauskas siūlė sudaryti Lietuvos-užsienio lietuvių bendrą komisiją, kuri visą reikalą nuodugniai išnagrinėtų, paruoštų Lietuvai ir išeivijai priimtiną įstatymo projektą ir pateiktų Seimui paversti jį įstatymu.

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba pakvietė vicepirmininką Rimą Česonį tuo reikalu rūpintis ir dalį komisijos sudaryti iš užsienio lietuvių. Rimas Česonis narius sukvietė ir jų sąrašą Lietuvos seimui įteikė 1994 m. kovo pabaigoje. Tačiau reikalas nejudėjo. Nors PLB valdyba atitinkamiems Lietuvos pareigūnams nuolat primindavo reikalą į komisiją paskirti Lietuvos atstovus ir kaip galima greičiau įkinkyti ją į darbą, bet atrodo, jog Lietuvoje tuo klausimu niekas nesirūpino. Taip prabėgo metai. Praėjusį rudenį vėl į Jungtinių Tautų pagrindinį susirinkimą atskrideš Lietuvos prezidentas Brazauskas 1994 m., spalio 2 d. atvyko į Čikagą ir lankėsi Lemonte. PLB valdyba vėl su juo susitiko ir, dar kartą visą reikalą pakartojusi, klausė, kodėl komisijos sudarymas taip delsiamas?

Prezidentas nustebo ir iš naujo pažadėjo reikalą sutvarkyti ir komisiją sudaryti kaip galima greičiau. Smulkmenoms aptarti gruodžio viduryje vicepirmininkas Rimas Česonis dar kartą skrido į Lietuvą ir kartu su PLB valdybos atstovu Vilniuje Juozu Gaila bei prezidento patarėju Justu Paleckiu nuvyko pas Lietuvos prezidentą Brazauską ir jo raštinėje tris valandas tarėsi.

Pagaliau 1995 m. vasario 1 d. prezidento dekretu gimė Lietuvos–užsienio lietuvių pilietybės komisija. PLB valdybos neatlaidžiomis pastangomis vienas kėlinys buvo laimėtas. Kaip bus išspręstas užsienio lietuvių pilietybės klausimas, dabar jau priklausys nuo komisijos, bet ir nuo užsienio lietuvių laikysenos, nuo jos viešo spaudimo spaudoje į seimo narius, į politines partijas ir nuo paramos PLB valdybai bei jos tolimesnių pastangų palaikymo. Taip pat ir parūpinimo jai lėšų. Nežinia ar Lietuva prisidės prie komisijos išlaidų apmokėjimo, tačiau labai aišku, kad komisijos narių kelionės į posėdžius, tarpusavio ryšio palaikymas, susirašinėjimas, telefonai, faksai kainuos nemažai pinigų. PLB valdyba jų neturi. Reikės visuomenės pagalbos. Reikalas labai rimtas, sprendimas bus galutinis. Kad užsienio lietuviai nustotų skųstis ir Lietuvos vadams išmetinėti, reikia, kad jis būtų mūsų naudai. Tokiam sprendimui pasiekti reikia sutelktinių pastangų.

Pilietybės įstatymo pakeitimo esmė, pagal PLB valdybos paruoštą ir visuotinai Bendruomenėje pritartą sampratą, turėtų būti maždaug tokia: "Lietuvos pilietis yra kiekvienas nuolat Lietuvoje gyvenantis žmogus ir kiekvienas už jos ribų gyvenantis lietuvis, nepaisant kada ir kokiomis aplinkybėmis jis būtų iš Lietuvos išvykęs, kada ir kur būtų gimęs, kokios jis būtų kartos, kokiame krašte jis gyventų ir kokios valstybės pilietybę jis turėtų". Lietuvio sąvoka – jo lietuviška kilmė, kraujo giminystė.

Kavarsko šventovė Anykščių rajone — Nuotr. H. Paulausko

Lietuvos ir išeivijos spauda

Tie, kurie skaitote Lietuvoje leidžiamus laikraščius ir palyginate juos su išeivijos laikraščiais, tuojau galite pastebėti skirtumą. Lietuvių išeivijos laikraščiai labai daug rašo apie Lietuvą ir jos gyvenimo įvykius. To nematome Lietuvoje leidžiamuose laikraščiuose. Jeigu retkarčiais pasitaiko viena kita žinutė apie išeiviją, tai tik tada, kai kas nors iš šiapus Atlanto jiems parašo.

Kažkodėl nė vienas [illegible] laikraštis neturi nuolatinio išeivijos skyriaus. O to tikrai reikėtų, norint pagyvinti bendradarbiavimą su išeivija.

Kitokios yra Lietuvos laikraščių straipsnių antraštės, prie kurių mes dar nesame pripratę. Tėvynėje išaugusi nauja žurnalistų karta turi kitokią galvoseną ir kitaip išsireiškia. Pvz. straipsnių antraštės: "Sviesto taip storai jau netepsime", "Geriau žvirblis rankose, negu erelis danguje", "Kaip pavogti milijoną dolerių?", "Jei pabrangs kiaušiniai, neatpigs ir kiaušinienė".

Anot pastarosios antraštės, taip tvirtina valstybinės kainų konkurencijos tarnybos direktoriaus pavaduotoja Janina Kumpienė, o straipsnį parašė Renata Plumpienė. Įdomus straipsnis, padvelkiantis humoru: Kiaušinienė, Kumpienė ir Plumpienė.

Noriu pažymėti, kad mes nesmerkiame tokio jų spaudos stiliaus, kurį jie pasirinko. Tačiau ir jiems būtų pravartu pažvelgti į pasaulio didžiųjų milijoninių tiražų dienraščius bei pasirinkti savo spaudai tinkamus išsireiškimus.

Jeigu atsirastų asmenų ar laikraščių redaktorių, kurie tuo domėtųsi, manau, jų kreipimasis į išeivijos lietuvius būtų išklausytas. Mes turėtume padėti ar tarpininkautume, kad jie gautų Amerikos didžiųjų laikraščių. Mums dar trūksta bendradarbiavimo tarp Lietuvos ir išeivijos spaudos.

Tikėkime, kad abipusės teigiamos pastangos ir norai padės mus visus suartinti ir išlyginti esamus skirtumus politinėje ir kultūrinėje srityje.

Vytautas Šeštokas

Įvairios žinios

"Lithuanian Heritage" žurnalo redakcija praneša, kad šio žurnalo 1995 m. kovo-balandžio numeris bus skirtas Mažajai Lietuvai, Klaipėdai ir Karaliaučiaus kraštui pagerbti. Šiame numeryje bus straipsnių apie Mažosios Lietuvos istoriją ir praeitį nuo priešistorinių iki dabartinių laikų; apie Mažosios Lietuvos įnašą į Didžiosios Lietuvos kultūrą ir kovą dėl nepriklausomybės; apie Lietuvos pastangas atgauti Mažąją Lietuvą ir Klaipėdos kraštą; apie Mažosios Lietuvos veikėjus; apie pirmąją lietuvišką knygą, legendas, ir t.t. Taip pat bus aprašyta Karaliaučiaus miesto ir krašto istorija ir jų padėtis vokiečių, o vėliau rusų rankose; Karaliaučiaus universitetas ir su juo surišti lietuviai; šio krašto ir jame gyvenančių lietuvių padėtis; Rusijos neteisėtas krašto užgrobimas ir valdymas po Antrojo pasaulinio karo, ir dar daugiau.

Organizacijos, mokyklos ir kiti vienetai, ypač politiniai veiksniai, Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto organizacijos bei rėmėjai yra kviečiami iš anksto užsisakyti didesnį kiekį šio numerio egzempliorių, kad galėtų juos išplatinti savo organizacijų vardu. Redakcija turi gauti užsakymus ne vėliau kaip iki kovo 10 d., kad galėtų laiku pranešti spaustuvei. Užsakiusiems didesnį kiekį bus suteikiama nuolaida. Dėl užsakymų prašom skambinti į žurnalo redakciją nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p., tel. 708 257-7546. **Inf.**

Dirbti Lietuvai, o ne sau

Ekonominė Lietuvos gerovė pavojuje – ji nepakils, jeigu ir toliau nebus tinkamai tvarkoma. Tai Lietuvos ekonomisto prof. Kazimiero Antanavičiaus pastabos

Nuo senovės sakoma: kiekviena tauta turi tokia valdžią, kokios ji pati yra verta. Iš tiesų valdžia, ypač kai ji formuojama demokratiniais pagrindais, yra visuomenės brandos, tautos mentaliteto ir savimonės atspindys. Dažnai, kalbant apie Lietuvos būvį, sakoma: reikia protingesnių sprendimų, reikia susitarti, reikia baigti peštynes, reikia vieningai spręsti pačius svarbiausius Lietuvos gyvenimo klausimus. Deja, judame ne ton, o greičiau priešingon pusėn. Prieštaravimai ir nusikalstamumas nemažėja. Partijų ir grupių skaičius didėja. Susiskaldymas auga. Lieka tik perfrazuoti Žemaitės pjesės "Trys mylimosios" Jonelio žodžius: "Visiems tik proto, tik proto, o iš kur mes imsime to proto..."

Graudu, nesinori patikėti, kad Lietuva tiek teverta. Po nepriklausomybės atstatymo turime jau antrą laisvai Lietuvos žmonių išrinktą parlamentą (aukščiausiąją tarybą, seimą), turime šeštą vyriausybę, prisiekusius "visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę ir kelti Lietuvos žmonių gerovę". Ir jokios pažangos, vis tokie patys savanaudžiai, irzlūs, neryžtingi, nesuprantantys... Vadinasi, tiek tų išgalių ir tėra.

Kiekvienam yra akivaizdu, kad įvykus pirmalaikiams rinkimams seimas ne pagerėtų, o dar pablogėtų, kaip tai atsitiko po pirmųjų pirmalaikių rinkimų.

Tad ar tikrai Lietuva yra tokia? Ar tikrai tik tokių valdžių teverta? Ne, manau, kad verta daugiau. Protingesni, tolerantiškesni, humaniškesni žmonės tiesiog šalinasi valdžių, bijo pakliūti į tos bjaurasties, demagogijos, abejingumo, savanaudiškumo ir neveiklumo spąstus. Seniai žinoma, kad žemo mentaliteto, mažų sugebėjimų vadovas visada siekia atsikratyti protingesniųjų ir doresniųjų, sudaryti savo aplinką iš pataikūnų ir menkystų. Protingas tokiam vadovui rodosi labai pavojingu, o svarbiausia – to protingojo šešėlis šviesų vado veidą gali pritemdyti.

Deja, taip pradėjome vos atkūrę nepriklausomybę ir, deja, deja, tai tapo visų šešių nepriklausomybės metų kasdienybe.

Tenka tik dar kartą konstatuoti, kad nusikalstamas valdžių (seimo, prezidento, vyriausybės) neveiklumas sužlugdė Lietuvos žmonių viltis ir pasitikėjimą nepriklausomos Lietuvos valdžia. Vietoje laukto ir įmanomo (jei valdžios būtų atlikusios savo priesaikinę priedermę) esame pragaištingoje ekonomikos būsenoje, o vidutinės ir vargingosios Lietuvos žmonių dalies gyvenimo lygis nusmuko daugiau kaip tris kartus, lyginant su žemu sovietmečio gyvenimo lygiu. Jei 1991 m. vidutinis darbo užmokestis (VDU) Lietuvoje buvo aukštesnis nei Latvijoje ir Estijoje, tai dabar besudaro tik 63% Latvijos ir 66% Estijos VDU. O vartojimo prekių ir paslaugų kainų skirtumas nėra žymus.

Atrodo, kad kiekvienas valdžios žmogus, kaip ir kiekvienas LR seimo narys, turėtų suprasti savo atsakomybę už Lietuvos ateitį ir jos žmonių gyvenimo lygį. O tai reiškia: matyti realią dabarties būseną, turėti svarbiausiųjų veiksmų planą, ryžtis priimti ir įgyvendinti būtinus, nors kartais ir nepopuliarius sprendimus. Drįsčiau teigti, kad dabartinė Lietuvos valdžia (seimas, prezidentas, vyriausybė) neturi nė vienos minėtų savybių.

Kasdieninė LR seimo rutina, nuolatinis įstatymų taisinėjimas, vengiant esminių Lietuvos politikos ir ekonomikos sprendimų, mieguista ramybė bei neatsakingas valdančiosios daugumos rankų kilnojimas... rodo, kad bent jau pozicijos sparno atstovai, o dar labiau jų vadovai, visiškai nesiorientuoja, kokioje būsenoje yra Lietuvos ekonomika.

Nuolatiniai LR ministerio pirmininko pareiškimai apie ekonomikos stabilizavimąsi ir infliacijos mažėjimą rodo, kad vyriausybė nemato (ar nenori matyti) tikrovės.

O ta tikrovė, deja, yra tokia: 1994 m. BVP (bendras vidaus produktas – sintetinis ekonomikos rodiklis, atspindintis pramonės, žemės ūkio, prekybos, transporto, paslaugų ir kitų šakų lygį) sudarė tik 32,6% lyginant su 1989 m. (1993 m. nukrito apie 35%, o 1994 m. dar apie 5%). 1994 m. bendra pramonės gamyba, toliau krito ir besudarė tik 18% 1989 m. gamybos apimčių. Žemės ūkio gamyba sudarė 32% 1989 m. gamybos apimties. Akivaizdu, kad žemės ūkis pats nepasikels. Reikalinga reali žemės ūkio atkūrimo programa ir tikslinė parama.

Pramonei atkurti reikia didelių investicijų. Deja, jos į Lietuvą neina ir artimiausiu metu neis. 1994 m. viduryje investicijos vienam Estijos gyventojui buvo 88 JAV doleriai, vienam Latvijos gyventojui 59, o vienam Lietuvos gyventojui 47. Maždaug 85% visų bankų suteiktų paskolų buvo trumpalaikės ir tik 9% ilgesnės nei vieneriems metams. Vadinasi, paskolos ne investicijos. O vyriausybė sumažino ir buvusiąsias menkas mokestines lengvatas investicijoms. 1995 m. jau reikia pradėti mokėti palūkanas už užsienio paskolas. Vyriausybė snūduriuoja ir nesima bent tų priemonių, kurios kaimyninėse šalyse davė neblogus rezultatus.

Apskaičiavus subsidijų ir investicijų poreikius, atsižvelgiant į mūsuose įmanomą darbo našumą žemės ūkyje ir pramonėje, įvertinus kainas ir galimą rentabilumo lygį, darosi aišku, kad žemės ūkio ir pramonės sąskaita Lietuvos ekonomika nepakils.

Yra akivaizdu, kad gyvenimo lygis ir bedarbystė šiandien nėra tokie grėsmingi dėl vis dar klestinčios prekybos, tranzitinio transporto, sėkmingų finansinių sandėrių. Ar supranta tai seimas, prezidentas, vyriausybė? Tik sėkmingai plėtojant šiuos sektorius galėtume pakelti Lietuvos pramonę ir žemės ūkį, užimtumą ir gyvenimo lygį. Drįstu tvirtinti: nesupranta. O jei supranta, tai dirba ne Lietuvos, o kitų labui. Nes kiekvieną mėnesį stengiamasi apsunkinti tranzitinį transportą (mokesčiai, pasieniai, muitinės, vizos, nesusitarimai), blokuoti tarptautinę prekybą (pridėtosios vertės mokestis, muitų tarifai, sienų pervažiavimai), žlugdyti gana sėkmingai veikusią finansinę – bankinę sistemą. Ko siekiama atsiribojant nuo visų kaimynų? Tik atviroje erdvėje Lietuva gali sėkmingiau gyvuoti.

Ar gali Lietuvos valdžios dirbti sėkmingiau? Neabejoju, kad gali, tik reikia dirbti Lietuvai, o ne sau.

Prof. Kazimieras Antanavičius,
Lietuvos respublikos seimo narys,
Nepriklausomybės akto signataras

Tremtinių vaikaičių mokyklos "Lietuvių namai" auklėtiniai apsirengę torontiečių lietuvių dovanotais drabužiais

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

$$$$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ $$$$

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki $2,000.00 4% plius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip $2,000.00 tik 3% plius pristatymas. Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	$	$ .....
Patarnavimas 4% arba 3%	.....	.....
Pristatymas į rankas	..... 12.00	..... $15.00
Iš viso:	$ ..... .00	$ ..... .00

Siuntėjas: ..... Gavėjas: .....

Tel. ..... Tel. .....

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order)
KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti **517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.** Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905 643-3334, fax 905 643-8980

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097
2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 valandas)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŠVENTĖ SENOJOJE VARĖNOJE

A. Ryliškio vidurinė mokykla Senojoje Varėnoje paminėjo auksinę veiklos sukaktį. Iškilmė buvo pradėta Mišiomis naujojoj Šv. Mykolo Arkangelo šventovėj. Tada moksleiviai, pedagogai ir svečiai susirinko mokyklos salėje, kur juos pasveikino direktorius G. Bendorius. Su mokyklos penkiasdešimtmečio keliu supažindino dvidešimt vienerius metus direktore dirbusi M. Ališauskienė. Sukakties proga Varėnos savivaldybė mokyklai padovanojo spalvotą kompiuterį. Šventės dalyviai pasodino atminimo ąžuoliuką. Programą atliko šokėjai ir Rūtos Karvelytės vadovaujamo etnografinio ansamblio "Pucinėlis" dainininkai.

RASTI VYSKUPO PALAIKAI?

Lietuvos teismo medicinos ir psichiatrijos centrui jau atiduoti 593 žmonių skeletai, rasti Vilniaus Tuskulėnų dvaro slaptose kapavietėse. Ten aukas 1944-47 m. užkasdavo NKVD saugumiečiai. Vėliau jų darbovietės pavadinimas buvo pakeistas į KGB. Tad dabar patogiau tuos visus sovietinio saugumo žudikus vadinti kagebistais. Archeologas V. Urbanavičius, tyręs palaikus, surado ir 1946 m. rudenį nužudyto vysk. Vincento Borisevičiaus skeletą. Mat velionis buvo aukšto ūgio, turėjo auksinių ir porcelianinių dantų, skundėsi kairės kojos skausmais ir buvo apie 60 metų amžiaus. Radinys sutapo su žiniomis apie velionį. Archeologo V. Urbanavičiaus išvadai pritarė ir Medicinos bei psichiatrijos centro direktorius prof. A. Garmus. Tačiau nei jis, nei archeologas V. Urbanavičius negalėjo tiksliai nustatyti mirties priežasties. Skeleto kaulai ir kaukolė neturėjo sužalojimo žymių. Tuo tarpu KGB bylų archyve buvo rastas 1946 m. spalio 21 d. nutarimas vysk. V. Borisevičių sušaudyti. Tokį mirties nuosprendį tada buvo įprasta atlikti šūviu į pakaušį. Dėl šių priežasčių V. Urbanavičiaus ir prof. A. Garmaus išvadas apie surastas vysk. V. Borisevičiaus palaikų liekanas specialiųjų tyrimų skyriaus prokuroras R. Žuromskis laiko tik prielaidomis. "Lietuvos ryto" atstovės Birutės Vyšniauskaitės pranešimu sausio 28 d. laidoje, galutinį sprendimą dėl vysk. V. Borisevičiaus skeleto suradimo turės padaryti Lietuvos teismo medicinos ir psichiatrijos centras, renkantis papildomą medžiagą. Dar neužbaigta Tuskulėnų slaptų KGB kapavietų byla truks ilgoką laiką.

NAUJI LIETUVOS PILIEČIAI

Vasario 2 d. įvykusiam Lietuvos pilietybės komisijos posėdžiui vadovavo prez. Algirdas Brazauskas. Artėjant Vasario šešioliktajai, jame buvo suteikta Lietuvos pilietybė dvidešimt šešiem kitų valstybių piliečiam. Tokiais dabar laikomi ir kitose šalyse gyvenantys išeivijos lietuviai. Nepilname pilietybę gavusiųjų sąraše minimi: Lietuvos vyčių Niujorko ir Vidurio Atlanto apygardos pirm. Jonas Laurynas Adamėnas, Čikagos lietuvių evangelikų liuteronų parapijos klebonas vysk. Hansas Jurgis Dumpis, JAV lietuvių kultūrinės veiklos organizatoriai Jurgis Arvydas Anysas ir Dalia Anysienė, Gudijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Vladimiras Lavrinovičius, Gervėčių krašto lietuvių jaunimo sąjungos pirmininko pavaduotoja Galina Lavrinovič, Kaliningrado srities lietuvių bendruomenės vicepirm. Sigitas Šamborskis. Keisčiausiai betgi atrodo Lietuvos pasų įteikimas Maskvos didžiojo teatro prima balerinai Jekaterinai Maksimovai ir žymiam baletmeisteriui Vladimirui Vasiljevui. Teigiama, kad jiedu aktyviai bendradarbiauja bei ateityje bendradarbiaus Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje. ELTOS pranešime, matyt, dėl šios poros pridedamas paaiškinimas: "Lietuvos pilietybė išimties tvarka taip pat suteikiama už nuopelnus Lietuvos kultūrai, mokslui, menui, švietimui".

MACAI IŠ KIJEVO

Lietuvos žydams "košer" macai, iškepti pagal religinį ritualą, importuojami iš Kijevo. Prieš porą metų macai buvo kepami Vilniaus sinagogoje. Jie betgi turėjo rabino perspėjimą, kad nėra "košer". Tačiau ne visi Lietuvos žydai laikosi religinių reikalavimų. Tuos macus tada pirko ne tik jie, bet ir lietuviai. Mat Vilniuje iškepti macai buvo pigesni ir skanesni už atsivežamus iš Kijevo. Tų ne "košer" macų kepimą ir pardavimą sustabdė Vilniaus sinagogą perėmęs kitas rabinas. Ekonomistas Borisas Šapyra "Lietuvos ryto" sausio 19 d. laidoje klausia: "Macų kepimui turime įrenginių, bet jie nenaudojami. Macų kepimo technologija žinoma, macų kepimo specialistų yra, bet macai nebekepami. Nejaugi Lietuvoje neatsiras kepyklos, kuri pradės kepti macus?..." Pasak jo, macų kepimo įrenginius būtų galima įsigyti iš sinagogos ir turbūt iš ten gauti "košer" kepimo specialistą.

ILGŲJŲ BUČINIŲ KONKURSAI

Pirmąjį ilgiausio bučinio konkursą Lietuvoje surengė Klaipėdos muzikos centras ir jaunimo klubas "Senoji prieplauka". Varžėsi nejaunesni kaip šešiolikos metų paaugliai, bučiuotis turėję stovėdami prieplaukoje, kai tuo metu ten buvo 5 laipsniai šilumos. Nenuostabu, kad pradėti varžybas susigundė tik dvi poros, o vėliau prie jų prisijungė ir trys kitos iš žiūrovų. Ilgiausio bučinio konkursą laimėjo E. Vaičekauskaitė ir L. Trifonovas, bučiavęsi 29 valandas 20 minučių (be ribotų pertraukėlių— 26 valandas). Antrą vietą išsikovojo A. Urbšaitė ir D. Dirškus. Laimėtojai buvo apdovanoti laikrodžiais, meilės dainų įrašais kompaktinėse plokštelėse ir čekiais, kurių pakaks nusipirkti džinsams. Šio renginio iniciatorius H. Žižys antrąjį tokį konkursą Klaipėdoje planuoja surengti liepos mėnesį.

V. Kst.

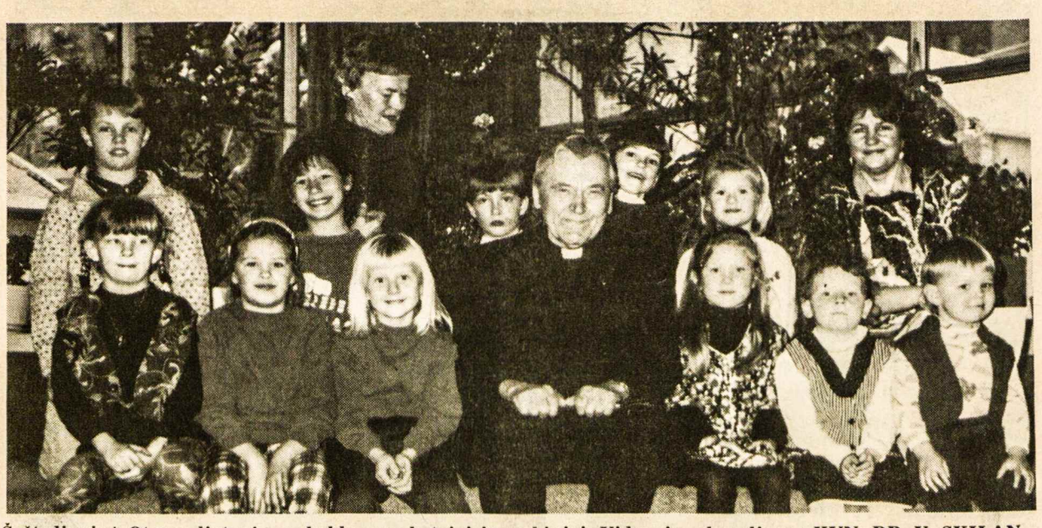

Šeštadieninė Otavos lietuvių mokykla – mokytojai ir mokiniai. Viduryje – kapelionas KUN. DR. V. SKILANDŽIŪNAS, stovi (kairėje) – mokytoja STASĖ DANAITIENĖ, dešinėje – VIRGINIJA RUŠKIENĖ

Ottawa, Ontario

PRIEŠKALĖDINIO SUSIKAUPIMO PAMALDOS ir vaikų kalėdinės eglutės šventė įvyko gruodžio 18, sekmadienį, St. Elizabeth šventovės patalpose, dalyvaujant gausiai susirinkusiems tautiečiams, ypač jauniems tėveliams su savo vaikučiais. Šv. Mišias aukojo mūsų kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas, primindamas Kristaus gimimo šventės prasmę ir reikšmę visai žmonijai. Visus tos dienos skaitinius ir maldą už Tėvynę atliko Vytautas Radžius ir, jam vadovaujant, visi giedojo.

Vaikų eglutės šventės programai vadovavo šeštadieninės mokyklos vedėja Rūta Kličienė, padedant mokytojai Virginijai Ruškienei ir jos pagalbininkei Stasei Danaitienei. Programoje mokyklos mokiniai pasirodė su vaidinimu "Kiškių šeima", sukurtą ilgametės mokyklos mokytojos ir rašytojos Alės Paškevičienės. Kalėdų senelis su dovanėlėmis buvo sutiktas labai džiaugsmingai. Ta proga, A. Eimanto iniciatyva, buvo įteiktas labai gražiai įrėmintas Aušros Vartų paveikslas tos parapijos klebonui Rev. Fr. Gerry McCormick, už kurį jis visiems labai nuoširdžiai padėkojo. Turtingas suneštinių skanėstų vaišių stalas dar labiau suartino vieną su kitu ir taip pat su mūsų tėvyne Lietuva.

IŠKILMINGOS TAUTYBIŲ PAMALDOS Otavos katedroje praėjo šiais metais nepaprastai didingai. Visos sėdimos vietos šventovėje buvo užimtos – stovinčiųjų irgi netrūko. Iškilmingas šv. Mišias atnašavo vyskupas pagalbininkas Paul Marchand, s.m.m., su 45-iais įvairių tautybių kunigais. Tai įvyko 1995 m. sausio 22, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Įspūdinga procesija su tautinėmis vėliavomis ir tautiniais kiekvienos tautybės drabužiais bei nešamomis aukomis buvo visų dėmesio centre.

Vyskupas savo žodyje kvietė visus susirinkusius gyventi vienybėje ir meilėje, nes tai Kristaus troškimas, kad sektume Jo pėdomis.

Lietuviai irgi dalyvavo šiose iškilmėse. Kun. dr. V. Skilandžiūnas koncelebravo šv. Mišias su vyskupu ir kitais kunigais. Juozas Radžius nešė lietuvišką vėliavą, lydimas Rūtos Danaitytės, Otavos LB-ės pirmininkės ir Jurgitos Ruškytės, o Sofija Balsevičienė atnešė skanėstų. Vytautas Radžius labai puikiai atliko tikinčiųjų maldos dalį, skirtą lietuviams. Katedros choras, vargonai ir keli instrumentalistai atliko nuostabiai gražiai muzikinę liturgijos dalį. Po pamaldų vyskupas pakvietė visus dalyvius į salę pasivaišinti ir susipažinti. Nuostabus džiaugsmas spindėjo visų veiduose.

A.A. ONA LEVERIENĖ, 94 m., po ilgos ligos mirė 1994 m. gruodžio 8 d., Campbell's Bay, Que., kur ji gyveno savo šeimos ūkyje, netoli nuo Otavos. Laidotuvių pamaldos įvyko St. John the Evangelist šventovėje, šv. Mišias aukojo tos parapijos klebonas Rev. Fr. L. Merlyn Ethier ir kun. dr. V. Skilandžiūnas iš Otavos, dalyvaujant ir keliems lietuviams iš įvairių vietovių. Mirusioji buvo palaidota šalia, prieš 10 metų mirusio, savo vyro. Paliko vieną sūnų, kuris išaugino 5 vaikus: 3 sūnus ir 2 dukteris. Velionė, kol buvo sveika, visuomet lankydavosi lietuviškose pamaldose, priklausė KLB Otavos apylinkei ir dalyvaudavo įvairiuose tėvynainių renginiuose.

DR. AGOTA ŠIDLAUSKAITĖ, Venta Preparatory School įsteigėja ir vedėja, Carp, Ont., praleido keletą dienų Otavos Queensway ligoninėje, kur jai, chirurgo dr. Juozo Gutausko, buvo padaryta operacija, 1994 m. gruodžio 20 d. Dabar jau tiek pasveiko, kad vėl pradėjo lankytis lietuvių renginiuose. **Kor.**

Hamilton, Ontario

PAGERBDAMI A.A. ZUZANĄ BOGUSLAUSKIENĘ ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukojo $20 – P. Z. Sakalai, A. Petraitienė ir P. Žulys. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. **KLF**

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tunto skautės -ai stropiai ruošiasi Kaziuko mugei, kuri įvyks kovo 26 d., sekmadienį, Jaunimo centro salėje po 9 val. rytinių pamaldų. Gera proga apžiūrėti mažųjų paukštyčių ir vilkiukų rankų darbus ir kai ką įsigyti. Galimybė savo paruoštais darbais paprekiauti sukelia mažiesiems džiaugsmą ir pasididžiavimą. Vyresni broliai ir sesės prisidės prie žaidimų, mažosios ir didesnių laimikių loterijų paruošimo ir pravedimo. Mugės lankytojams gera proga pasivaišinti lietuviškais valgiais, pyragais ir pabandyti laimę loterijose. Loterija bus baigta tą pačią dieną; neatsiimti laimikiai bus pakartotinai traukiami. Lauksime visų atsilankant!

"Širvintos-Nemuno" skautės -ai

Delhi-Tillsonburg, Ont.

VASARIO MĖNESĮ du parapijiečiai buvo pasveikinti su gražiu jubiliejumi – *Juozas Vieraitis*, švenčiantis savo 80-tąjį gimtadienį, ir *Aldona Aleliūnienė* – 75-ąjį. Abiem sukaktuvininkams buvo pasakyta daug gražių žodžių ir sugiedota "Ilgiausių metų".

VASARIO MĖN. 15 D. parapijos salėje įvyko KLKM d-jos Delhi-Tillsonburgo skyriaus narių susirinkimas. Pirm. T. Pargauskienė padėkojo, kad nežiūrint blogo oro ir slidaus kelio, susirinko gausus būrys narių. A. Aleliūnienė sukalbėjo maldą. Praėjusio susirinkimo protokolą skaitė sekretorė D. Vindašienė. Po pranešimo buvo aptarti skyriaus reikalai ir numatyti darbai ateičiai. J. Pargauskienė perskaitė auklėjamąja tema straipsnį "Nusižeminimas, teisingas vertinimas". Susirinkimas baigtas malda ir kukliomis vaišėmis.

VASARIO 16-os dienos minėjimas įvyko vasario 19 d. Po Mišių, kuriose organizacijos dalyvavo su vėliavomis, susirinkome į parapijos salę. Maldą sukalbėjo kleb. kun. L. Kemėšis. Paskaitą skaitė KLB apyl. vicepirm. St. Beržinis. Aukas KLB veiklai rinko T. Pargauskienė. Nuotaikingą meninę programą atliko L. Turūtaitė iš Toronto. Minėjimui vadovavo KLB apyl. pirm. A. Ratavičienė. Vaišinomės skaniais patiekalais, dainavome linksmas dainas. Visų nuotaika buvo pakili, bet ne vienas jautėme ir nerimą širdyje, kurį labai išreiškia poeto žodžiai "Ašara Dievo aky, Lietuva kur Tu eini?" **D.V.**

Šeštadieninėje Otavos lietuvių mokykloje kapelionas KUN. DR. V. SKILANDŽIŪNAS, mokytoja VIRGINIJA RUŠKIENĖ ir dalis mokinių

St. Catharines, Ont.

TAUTOS FONDUI, Vasario 16-sios proga aukojo: $50 – Z. Staugaitienė; $20 – E. Sakalauskas, J. Dervaitis, S. Slavickas, V. Timošenko, S. Zubrickas; $10 – J. Bušauskienė, P. Meškauskas, V. Satkus, J. Žemaitis, A. Zubrickas, I. Tauteras, A. Vaičkus, A. Paulionis, S. Janušonis, P. Polgrimas, A. Dainorienė, S. J. Sendžikai. Nuoširdus ačiū už aukas.

Tautos fondo įgaliotinis

Nori padirbėti

Elvyra Vaičiūnienė, 56 m. mokytoja, mokanti lenkų, rusų ir vokiečių kalbas, gali atlikti namų ruošos darbus, prižiūrėti vaikučius bei vyresnio amžiaus žmonėms, ligonius. Adresas: E. Vaičiūnienė, Abonimentinė pašto dėžutė Nr. 826, Vilnius 55, Lithuania

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Akademinio skautų sąjūdžio Los Angeles skyrius, vadovaujamas pirm. ps. fil. Birutės Viskantienės, pirmąjį narių susirinkimą šiais metais turėjo sausio 6 d. Sueigai vadovavo s. fil. Gediminas Leškys, perskaitęs ASS septyniasdešimtmečio proga gautus sveikinimus iš akademikų Kaune, Vilniuje ir Šiauliuose. Vydūno fondas šešiems Kalifornijos St. Aquino kolegijoje studijuojantiems studentams iš Lietuvos buvo paskyręs po 500 dolerių. Finansinės paramos čekius jiems įteikė ps. fil. B. Viskantienė. Padėkos žodį jų vardu tarė Gintautas Vyšniauskas. Skautininką fil. Joną Dainauską, pernai sulaukusį amžiaus devyniasdešimtmečio pasveikino s. fil. G. Leškys. Mat jo ir kitų skautų veikėjų pastangomis prieš 70 metų buvo įsteigtas Akademinis skautų sąjūdis. ASS pirm. s. fil. G. Leškys veteranui fil. Jonui Dainauskui įteikė padėkos adresą. Pastarasis dalijosi atsiminimais apie pradėtą darbą su šešiolika kitų skautų studentų. Pirmiesiems akademikams skautams rūpėjo ne politika, o atgimstanti Lietuva ir jos jaunimas. Tokiose aplinkybėse buvo pradėta Lietuvos karių kapų priežiūra, dabar tapusi kapinių lankymo tradicija.

Australija

Simono Wiesenthalio centras Izraelyje, artėjant prie II D. karo Europoje užbaigos penkiasdešimtmečio, vėl stengiasi atgaivinti karo nusikaltėlių paieškas ne tik Kanadoje, bet ir Australijoje. Apie Kanados vyriausybei daromą spaudimą jau esme rašę "TŽ" puslapiuose. Iš Kanados reikalaujama, kad ji iš tokių ateivių atimtų pilietybę ir juos ištremtų. Kanados vyriausybės atstovai prasitarė tik apie šešis įtariamus asmenis, bet jų pavardžių ir tautybės nepaskelbė. Atrodo, pasirenkama delsimo taktika. Teisinamasi, kad didesnio masto paieškoms ir teismams Kanada, kovojanti su biudžetinių deficitų atneštomis didžiulėmis skolomis, neturi lėšų. Atrodo, lietuvių tuose nusikaltėlių sąrašuose jau nebėra. Spaudoje rašoma, kad įtariamųjų sąrašo pavardės bus įteiktos ukrainiečiams.

Rita Baltušytė, Australijoje gyvenanti žurnalistė, remdamasi dienraščių "The Daily Telegraph Mirror" ir "Herald Sun" duomenimis, "Lietuvos ryte" paskelbė panešimą "Nusikaltėlių bus ieškoma ir Australijoje". Tačiau ten tokių paieškų federacinės vyriausybės biuras jau buvo uždarytas prieš dvejus metus. Dabar federacinė policija vėl pradeda ieškoti nusikaltėlių pagal S. Wiesenthalio centro iš Izraelio atsiųstus įtariamų asmenų sąrašus. Teigiama, kad tuose sąrašuose yra penkiolikos lietuvių pavardės. Australijos federaciniam paieškų biurui 1987-91 m. vadovavęs Robertas Greenwoodas aiškina, kad gautuose sąrašuose dabar yra tikslesnės informacijos, kuri palengvintų tokių asmenų suradimą.

Brazilija

Šv. Juozapo lietuvių katalikų bendruomenė Sao Paule po sekmadienio Mišių vasario 5 d. savoje šventovėje narių susirinkimą sušaukė Jaunimo namuose. Jin įsijungė apie 40 narių. Pagrindinis jų dėmesys teko planuojamiems statyti Senelių globos namams. Siai minčiai visi pritaria. Ginčijamasi tik dėl tinkamiausios vietos tokiems namams. Senelių globos namus visi norėtų turėti V. Zelinoje prie Šv. Juozapo šventovės. Tačiau ten jau nebėra namų ir net sklypų, kuriuos būtų galima įsigyti prieinama kaina. Sklypui įsigyti reikėtų nemažiau lėšų kaip ir namams pastatyti. "Mūsų Lietuvoje" prisimenama už Sao Paulo esanti "Lituanikos" stovyklavietė, turinti pakankamai vietos tokiam pastatui. Tad norint greit pasistatyti Senelių globos namus, vienintelė išeitis yra dalies "Lituanikos" panaudojimas šiam tikslui.

Sao Paulo lietuvių kolonija vasario 9 d. šventė savo didelio veikėjo Jono Tatarūno devyniasdešimt penktąjį gimtadienį. Šventė buvo pradėta padėkos Mišiomis Šv. Juozapo parapijos šventovėje. Jose dalyvavo pats sukaktuvininkas J. Tatarūnas, marti Angelina Tatarūnienė ir vaikaitis Audris. Lietuviai džiaugėsi sukaktuvininko tvirtumu bei jo gera sveikata, tikėdamiesi sulaukti šio savo kolonijos veterano šimtųjų gimimo metinių sukakties.

Rusija

Lietuviška pradinė "Šaltinėlio" mokykla nuo 1990 m. veikia Maskvoje. Darbas buvo pradėtas su keturiais vaikais, kuriuos sekmadieniais lietuvių kalbos, tautinių šokių ir žaidimų mokydavo čia studijuojantys lietuviai studentai. Dabar Solveigos Valatkaitės vadovaujaman "Šaltinėlin" kas rytą vaikai suvežami iš įvairių Maskvos rajonų. Su Lietuvos ambasadoriaus Rusijoje E. Bičkausko pagalba "Šaltinėliui" buvo gauti keli kambarėliai ir salė. Turimos patalpos betgi ir vėl darosi per mažos. Vadovaujantis Rusijos federacijos švietimo bei Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijų susitarimu, po aštuonias valandas skiriama lietuvių ir rusų kalboms. Mat ne visi kalba lietuviškai. Kiti dalykai dėstomi lietuvių kalba. Problemą sudaro ateities reikalai. Kyla klausimas, kur lietuviai vaikai mokysis baigę pradinę "Šaltinėlio" mokyklą?

PARCEL EXPRESS Inc.
2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7
LIETUVOS skyrius MARGUTIS
Telefonas (416) 604-2538
DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 9am-8pm
šeštadieniais 9am-4pm
Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams LIETUVOJE
MŪSŲ KAINOS:
Persiuntimas laivu:
1 kubinė pėda arba 1 kg $6,95 plius $10 pristatymas
Persiuntimas lėktuvu:
1 kg $3.49 plius $10 pristatymas
Visi siuntiniai saugiai ir greitai pristatomi tiesiai į VILNIŲ aplenkiant trečias šalis
Mūsų atstovas Vilniuje priima siuntinius ir skubiai juos pristato adresatams bet kurioje Lietuvos vietoje.
Siuntiniai nemuituojami. Kiekvienas siuntinys nemokamai apdraudžiamas $ 60.00 sumai.
Pageidaujant nemokamai palmame siuntinius iš Jūsų namų.
Siuntinių svorio neribojame.
Kelių siuntinių iki 50kg bendru svoriu pristatymas tuo pačiu adresu - $ 10.

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	4.50%	PASKOLAS	
santaupas	3.00%	Asmenines nuo	13.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%	nekiln. turto 1 m.	9.75%
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	7.00%		
180 dienų indėlius	7.50%		
1 m. term.indėlius	8.00%		
2 m. term.indėlius	8.25%		
3 m. term.indėlius	8.50%		
4 m. term.indėlius	8.75%		
5 m. term.indėlius	9.00%		
RRSP ir RRIF			
(Variable)	3.50%		
1 m.ind.	8.00%		
2 m.ind.	8.25%		
3 m.ind.	8.50%		
4 m.ind.	8.75%		
5 m.ind.	9.00%		

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu.
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ukius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant – tik $1.20 kg arba $7.00 už kubinę pėdą.
Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik $14.
* Siuntiniai apdrausti $100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų
* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.
****
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799
GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

Laisva spauda - laisvės liudytoja

Demokratinėje santvarkoje ji yra būtina, o pseudodemokratinėje ji sunkiai pakenčiama – kaip savotiškas kryžius

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Mes Vakaruose jau seniai žinojome, kad demokratija negali gyvuoti be laisvos spaudos – laisvo žodžio. Tai puikiai suprato ir komunistai, todėl visaip gesino tą laisvę – Rytų Europoje, Azijoje ar kokiame nors Pietų Amerikos ar Afrikos komunistiniame "rojuje". Nuo Kubos iki Kinijos, nuo Šiaurės Korėjos iki Rytų Vokietijos, nuo Maskvos iki okupuoto Vilniaus spauda komunistams tarnavo jų ateistinėm ideologijom skleisti. Visa kita spauda buvo nepriimtina, draudžiama ir baudžiama.

Dabar galime aiškiai suprasti, kodėl Lietuvos komunistams, jų ištikimiems biurokratams, prokurorams ir pareigūnams buvo taip svarbu sunaikinti visą pogrindžio spaudą. Kiek pastangų padėjo stribai ir komisarai, kad sugautų, nubaustų, ištremtų bet kokį pogridžio rašytoją, redaktorių ar platintoją! Kaip svarbu buvo sovietinės teisėtvarkos organams kaip nors sustabdyti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" veiklą. Gal kam neaišku, kodėl tais laikais KGB ir prokuratūra dėjo tiek pastangų, kad susektų ir nubaustų "Kronikos" redaktorius? Juk tai buvo tik nedidelio tiražo leidinys!

Šiandien atsakymas yra aiškus: pogrindžio spauda partizanų laikais, o "Kronika" mūsų laikais skelbė tiesą. O vienintelė "tiesa" buvusioje sistemoje buvo laikraštis "Tiesa" ir į jį panašūs leidiniai. Nesvarbu, ar žmonės skaitė ar ne, tačiau visi privalėjo prenumeruoti juos. Vienintelis standartas: pritapimas prie partijos linijos.

Dabar, matydami "buvusiųjų" bandymą atstatyti "tiesą" (tik pakeičiant pavadinimus, taip, kaip pakeitė ir pačios partijos pavadinimą), mums turi būti aišku, kad besivystanti spauda Lietuvoje tampa tikrai veiksminga ir pavojinga valdžios "buvusiesiems".

Norėdamas geriau suprasti buvusių partiečių galvoseną tuo klausimu, užkalbinau partijos auklėtą žmogų. Dabar jis yra įsitikinęs, kad yra tikras demokratas.

Klausimas: Kodėl spauda yra atsakinga už tiksliai pateikiamą informaciją? Kaip pavyzdį nurodžiau ministerio pirmininko skundą dėl Lietuvos TV transliuotos Vytauto Landsbergio spaudos konferencijos.

Atsakymas: Todėl, kad kas nors turi padengti nuostolius žmogaus, kurio orumas buvo pažeistas.

Klausimas: Bet jeigu spauda (TV ar radijas) perduoda spaudos konferenciją be komentarų, kaip ji gali būti atsakinga už jos turinį?

Atsakymas: Spauda turi žinoti, kas spaudos konferencijoje gali ką nors pikto ar netiksliai pasakyti. Todėl spauda turi pirma žinoti, kas bus sakoma, o tik tada spausdinti (ar transliuoti)!

Klausimas: Bet juk tai yra cenzūra! Ar ne?

Atsakymas: Ne. Tai yra tik redakcija, tik teisybės išryškinimas. Kas nepadoru, netikslu, įžeistina ir panašiai, turi būti praleista.

Komentaras: Bet juk pagrindinis laisvos spaudos tikslas yra perduoti tautai objektyvią, o ne cenzūruotą informaciją, o žmonės jau žinos, kaip tą informaciją atsirinkti. Todėl demokratiniuose kraštuose spaudos laisvė yra garantuota (žinoma, diktatūrinėje santvarkoje informacijos nereikia, nes žmonių nuomonė nieko nereiškia).

Atsakymas: Žmonės nežino, kaip ir ką reikia suprasti. Jiems reikia paaiškinti. Per didelis informacijos srautas tik sumaišo žmones. Šviesi, teisinga informacija yra būtina tvarkai. Dezinformacija ir orumo pažeidimas turi būti baustini.

Komentaras: Tačiau orumas negali būti pažeistas, jeigu yra perduodama tiksli informacija ir tiesa. Jeigu spauda perduoda pilną spaudos konferenciją, visai nekomentuodama jos eigos ir rezultatų, tai negalima jos ir kaltinti. Jeigu buvo pasakyta kas nors neteisingai, tai ieškovas į teismą turi traukti kalbėjusįjį, o ne spaudą.

Atsakymas: Ne visi kalbantieji turi užtenkamai turto, kad galėtų mokėti už savo žodžius, o spauda yra turtinga. Orumas turi būti apmokamas. Jeigu kaltasis yra neturtingas, turi apmokėti turtingiausias kaip prisidėjęs prie informacijos "platinimo".

Klausimas: Ar tai nėra absoliučiai komunistinis–socialistinis galvojimas? Atsakomybė yra uždedama remiantis žmogaus ar organizacijos išgalėmis, o ne teise!

Atsakymas: Tai yra tvarka. Valdžios žmonėms reikia rodyti pagarbą. Kiekvienas "ubagas" galėtų įžeidinėti valdžios žmones, ir jie nieko už tai negautų, jei negalėtume išreikalauti iš spaudos, kad ir už teisingai ir tiksliai perduotą informaciją.

Komentaras: Betgi mažai kas kreiptų dėmesį į "ubago" pasisakymą apie kokį aukštą pareigūną ir spauda neišsilaikytų, jei spausdintų pasikalbėjimus su nežinomais žmonėmis.

Atsakymas: Norėdami to išvengti, turime turėti įstatymus. Spauda turi apmokėti. O jei tai reiškia informacijos išredagavimą, tai nedidelis nuostolis.

Tokia galvosena mums gal yra nesuprantama. Man buvęs partietis visa tai dėstė iš gilaus savo įsitikinimo. Mes galime suprasti, kaip yra sunku "buvusiems" persikrikštyti. Tačiau yra tikrai nesuprantama, kodėl palydovai iš mūsų tarpo, kurie turėtų suprasti laisvos spaudos, laisvo žodžio paskirtį, taip pataikauja mūsų buvusiųjų turistų pageidavimams? Sunku suprasti, kodėl tų buvusiųjų žodžiai, iščenzūruoti ir nudažyti politiškai priimtinomis spalvomis, mūsų žmonėms yra pateikiami be komentarų? Gal jie irgi yra užsikrėtę baimės liga, kad jų kas nors nepatrauktų atsakomybėn? Ar dar baisiau: gal įžeistų jų trapų orumą? (ALRP)

Lietuvos vėliavos pakėlimas ambasados rezidencijos sodelyje Venezueloje. Iš kairės: **UNDA DAMBRAVIENĖ, RAIMONDAS BUTVILA su GAILE ir ŠARŪNU, gyd. ŠEPUTIENĖ, inž. ANR. ŠULCAS, ONA NELSAITĖ MARQUEZ, VLADAS MAŽEIKA. Caracas, 1995.II.16.**

PRANEŠIMAS IŠ VENEZUELOS

Platus krašto dėmesys Lietuvai

V. UTENIS

1995 m. Lietuvos ambasada Venezueloje surengė penkias dienas trukusias Vasario 16 iškilmes. Į jas gražiai įsijungė ambasados bendradarbiai, lietuvių bendruomenė, ypačiai jaunimas. Suskrido eilė garbingų svečių: lietuvių katalikų Ganytojas už Lietuvos ribų J.E. vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Kolumbijoje rezidujantis ambasados patarėjas Stasys Sirutis, Lietuvos konsulas Niujorke Arnoldas Milukas, Bendrojo Amerikos lietuvių šalpos fondo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, vienas iš Amerikos Lietuvių tarybos ir "National Strategy Forum" steigėjų Antanas J. Rudis, Niujorko lietuvių veikėjas Kęstutis Miklas, JAV Teisingumo ministerijos pareigūnas dr. Gintaras A. Dambrava.

Prie Lietuvos trispalvės

Iškilmės prasidėjo saulėtą Vasario 16-os rytą ambasadoriaus rezidencijos sodelyje. Žodį tarė patarėjas Stasys Sirutis, trumpai pabrėždamas šios sukakties reikšmę. Buvo išklausytas trumpas Nepriklausomybės paskelbimo ir laisvės kovų montažas, o, grojant Lietuvos himną, pagerbta trispalvė.

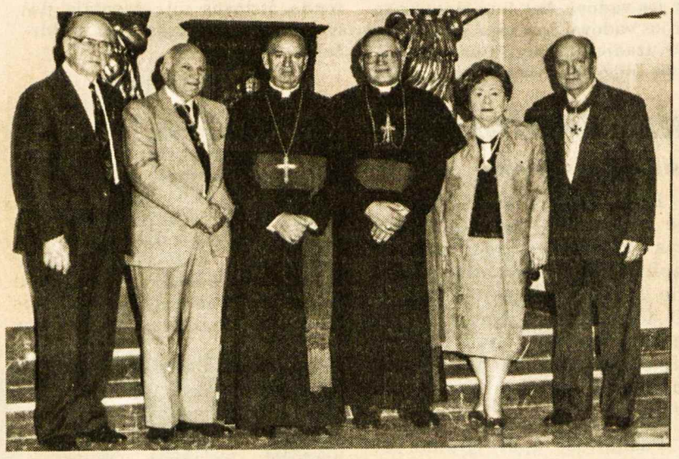

Vasario 16-ji nunciatūroje Venezueloje. Iš kairės: **ANTANAS RUDIS, ambasadorius JORGE D'ANGELO BRUNO, MARIJA RUDIENĖ, Lietuvos ambasadorius VYTAUTAS DAMBRAVA. Viduryje – apaštališkasis nuncijus mons. ORIANO QUILICI ir lietuvių vyskupas mons. PAULIUS BALTAKIS, OFM.**

Nunciatūroje

Dešimtą valandą jau visi buvo Šv. Sosto atstovybėje. Pamaldoms už Lietuvos laisvės kovotojus ir už lietuvių tautą vadovavo apaštališkasis nuncijus Oriano Quilici. Mišias atnašavo vyskupas Baltakis. Iš širdies gelmių kilo giesmė "Pulkim ant kelių" ir "Marija Marija". Lietuvos muzikaismuikininkas Raimundas Butvila ir čelistas Arvydas Griškevičius jautriai įsijungė į Mišių liturgiją.

Didelį dėmesį atkreipė devynias tikinčiųjų maldas parašęs ir skaitęs Venezuelos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ir didelis lietuvių draugas ambasadorius Jorge D'Angelo. Jisai meldėsi: "Už lietuvius, kurie, būdami tikėjimo ir patriotizmo liudininkai, buvo kankinimų ir trėmimų aukos, kad jie būtų tikėjimo Kristumi sėklos, nešančios gausius vaisius... Už lietuvius ir visus tuos, kurie pritaria Lietuvos reikalui, kad jie savo elgesiu reikštų džiaugsmą jaustis vaikais ar draugais tos kilnios tautos, kuri su didele ištverme ir atkaklumu kovoja už savo nepriklausomybės atkūrimą ir kad toji nepriklausomybė niekuomet daugiau nebūtų pažeista." Savo maldose jis prašė Dievo globos ir apsaugos ambasadoriui, jo žmonai, ambasados kolektyvui ir meldė, kad lietuviai savo kasdieniniu elgesiu būtų visiems sektinu pavyzdžiu.

Mišių pabaigoje nuncijus, drauge su lietuvių vyskupu, suteikė Šv. Tėvo vardu apaštališkąjį palaiminimą. Po jaukaus priėmimo automobilių vilkstinė skubėjo į valstybės panteoną.

Prie Simono Bolivaro karsto

Lietuvos ambasadorių ir delegacijos narius prie įėjimo sutiko bei pasveikino valstybės panteono direktorius Rodolfo Sepulveda, kuris, drauge su užsienio reikalų ministerijos atstovais, ilgu kiliminiu taku lydėjo prie Lotynų Amerikos išlaisvintojo Simono Bolivaro karsto. Ambasadorius Vytautas Dambrava, padedamas lietuvių Antano Rudžio, vyskupo Baltakio ir patarėjo Siručio, padėjo trispalve perrištą vainiką su įrašu: "Lietuva – išlaisvintojui Simonui Bolivarui". Aidint trimitų garsams, prezidentinė garbės sargyba ginklu atidavė pagarbą.

Po to buvo perskaitytas oficialus protokolinis aktas, kurį Lietuvos vardu pasirašė ambasadorius, o taip pat delegacijos nariai ir, išimties keliu, dar keli delegaciją lydėję asmenys. Baigiant oficialų aktą, panteono direktorius perdavė oficialius Venezuelos Užsienio ir Vidaus reikalų ministerijų sveikinimus. Atiduodant sargybai pagarbą, Lietuvos delegacija buvo išlydėta, direktoriui dėkojant už suteiktą garbę Venezuelai ir jos išlaisvintojui. Po to svečiai vyko į Ninos ir Broniaus rezidenciją šia proga suruoštiems pietums.

Priėmimas diplomatiniam korpusui

Vakare ištaigingame karininkų ramovės "Boyaca" salone vyko Lietuvos ambasadoriaus ir ponios Undos Dambravienės surengtas oficialus priėmimas diplomatinio korpuso nariams ir kviestiems svečiams. Įėjimo kontrolinės tarnybos pranešimu, priėmime dalyvavo lygiai 250 svečių. Buvo atstovaujama vyriausybė ir ministerijos. Dalyvavo diplomatinių misijų vadovai, atstovaujantys beveik 50 valstybių. Į Priėmimą atsilankė visų "svarbiųjų" valstybių ambasadoriai: JAV-bių, Rusijos federacijos, Kinijos, Kanados, Australijos, Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Anglijos, Vatikano, Ispanijos, Vokietijos, Indijos, Izraelio, Indonezijos. Dalyvavo visi, be išimties, arabų kraštų ambasadoriai, įskaitant Iraną, Iraką ir Libiją. Buvo ir Kubos ambasadorius, nors Lietuva diplomatinių santykių su tuo kraštu nėra užmezgusi. Negalėję dalyvauti – valstybės prezidentas, ministeriai ar ambasadoriai atsiuntė įgaliotus asmenis, sveikinimo raštus. Eilė svečių atsiuntė puokštes gėlių. Apie 40 svečių atstovavo lietuviškajai visuomenei.

Spauda, televizija ir radijas

Būtina pažymėti nepaprastai didelį dėmesį, kurį šioms iškilmėms skyrė krašto informacija. Priėmime dalyvavo visų Caracas dienraščių ir keturių televizijos stočių atstovai, o taip pat didžiausios radijo stoties – "Radio Rumbos" – generalinis direktorius Andres Serrano, jau kelinti metai kasdien pertransliuojąs ambasados žinioje turimą tarptautinės politikos komentarų programą. Ši stotis transliuoja ir trumpomis bangomis, pasiekdama du trečdalius Pietų Amerikos ir JAV-bes. Yra viešai pripažįstama, kad informacijos srityje Lietuva sau lygių neturi. Vasario 16-os laikotarpyje Venezuelos spauda paskelbė 32 straipsnius ir įdėjo apie 50 nuotraukų. Šeši krašto dienraščiai perdavė Lietuvos ambasadoriaus dr. Vytauto Dambravos Vasario 16-os pareiškimo tekstą. Tų straipsnių ir nuotraukų pasirodys dar daugiau.

Kunigas Jonas prancūzų universitete

Jo pareiškimai vietinės spaudos atstovei-korespondentei

Prancūziškame leidinyje "La Croix l'evenement" 1994 m. birželio mėn. pasirodė straipsnis apie jauną lietuvį kunigą "Joną" ir jo neeilinę kelionę. Kilęs iš pietų Lietuvos, jis studijuoja Lille, Prancūzijoje. Jis apibūdinamas kaip ramus, tačiau pasiruošęs karštai ginti savo įsitikinimus.

Nuo 1993 m. rugsėjo mėn., rašo korespondentė Florence Quille, jis gilina teologijos mokslus ir ruošiasi katekizuoti suaugusius. Tai yra vienerių metų stabtelėjimas nuostabioje kelionėje, kuri pirma jį atvedė iš savo gimtinės į vieną Vilniaus parapiją. Prieš tai jis tarnavo Raudonojoje armijoje. Dar mažas būdamas jautė religinio gyvenimo potraukį. Religingos tetos auklėjamas, jis giliai gerbė seną savo parapijos kleboną, buvusį Sibiro kalinį, bet jautėsi tampomas savo tikėjimo ir mokykloje peršamos ateistinės propagandos, kuri jam kėlė abejonių. Jam buvo uždrausta eiti į Mišias, o kas savaitę privalėjo perskaityti laikraščiuose spausdinamus religijos nuvertinimus.

Vis dėlto Jonas nusprendė, kad šeimoje jis girdėjo teisybę, ir nutarė stoti į kunigų seminariją. Jo pašaukimas buvo neišaiškinamas dalykas, nes viskas tam priešinosi. Turbūt tai buvo Šventosios Dvasios paskata, pasakoja Jonas. Tačiau nebuvo lengva, nes KGB nepaleido jo iš akių. Pirmiausia jis turėjo atitarnauti kariuomenėje, o tada neleido stoti į seminariją dėl to, kad jo tėvai tremtiniai. Jam teko išlaukti ketverius metus, kol "perestroikos" dėka jis buvo priimtas. Tuo tarpu jis pogrindžio seminarijoje mokėsi teologijos ir kalbų. Prisimindamas tą laikotarpį, kai teko jam ūkio rūsyje spausdinti vaikams katekizmus, jis tvirtina, kad daug pasauliečių ir dvasiškių teologinius mokslus išėjo tokiose seminarijose. Tokiu būdu Lietuvos krikščionys, dirbdami slaptai, vertė Šventąjį Raštą į lietuvių kalbą ir mašinėle daugino valdžios draudžiamą spaudą. Nepaliaujamais smūgiais prieš religiją komunistai sukėlė protesto judėjimą, skatinantį žmonėse norą gelbėti silpnesnius už save.

Seminariją jis baigė pirmoje nevaržomoje laidoje. Permainos laikais išaugo pašaukimų banga. Komunizmo metu jų buvo tik penki, o staiga atsirado 120. Tačiau laisvės vėjai nepaveikė seminarijos dėstymo. Nors visuomenė atsivėrė demokratijai, seminarija užsidarė dogmatizme. Vyko aršios diskusijos, idėjų nesutapimas, o konservatyvieji dėstytojai seminaristų klausimuose įžiūrėjo pašaukimų silpnumą.

Dabar, penkerius metus praleidęs seminarijoje ir parapijoje patyręs vikaro darbą, Jonas gilina teologijos žinias katalikiškajame Lille institute. Jis sakosi daug kentėjęs dėl žinojimo stokos seminarijoje. "Dabartinis mokslas ypatingai daug man atskleidžia kaip kunigui ir kaip žmogui. Reikia laiko, kol gali padėti kitiems gyventi savo tikėjimu. Yra lengva moralizuoti, bet daug sunkiau padėti suaugusiems tapti atsakingais".

Baigęs mokslus Jonas grįš į savo parapiją. Ten jis jaučiasi laimingiausias savo parapijiečių tarpe. Prancūzijoje jis pastebėjęs, kad pasauliečiai yra labai veiklūs savo parapijose, o kunigai laikosi truputį nuošaliai. Jie lyg ir atitrūkę nuo bendruomenės. "Pas mus, — sako jis, — kunigas gyvena savo parapijos širdyje, apsuptas žmonių. Tokie ryšiai man atrodo esminiai. Didžiausia mano svajonė yra tapti mokytoju. Būdamas kunigu, aš norėčiau išlaikyti ryšius su paprastais žmonėmis, nenutraukti to ryšio su parapijiečiais". **RSJ**

Sutton GROUP

Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo - **905 896-3333** (24 val.); namų **905-524-3899; FAX 905-848-5327.**

Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ontario L5C 1E4.

Raimundas Pacevičius

Skubiai parduodamas atskiras mūrinis 3 miegamųjų namas. Yra didelis sklypas. Arti mokyklos, autobuso sustojimo (Third Line & QEW, Oakville). Prašoma kaina $164,900.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono apylinkių numeriai:	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **$7.50** už kubinę pėdą, plius $15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **$4.75** plius $15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkinte mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 9 val. ryto iki 6 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR ***perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida***

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____
Siuntėjas:	Gavėjas :	
.....	.....	
.....	.....	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą ***Nordland Express*** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę **tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.**

Po koncerto Jaunimo centre Čikagoje 1995.II.11. Iš kairės: prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS ir MANIGIRDAS MOTEKAITIS Nuotr. Z. Degučio

1995.II.11 JAV LB kultūros tarybos suruoštame koncerte dalyvavę menininkai. Iš kairės: ROKAS ZUBOVAS, SONATA ZUBOVIENĖ, GINTĖ ČEPINSKAITĖ, LIJANA KOPŪSTAITĖ ir ARNOLDAS VOKETAITIS Nuotr. Z. Degučio

Dvasinė atgaiva

Vasario 11 d. koncertas Čikagos lietuvių Jaunimo centre

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Šis koncertas buvo neseniai pareigas perėmusios JAV LB kultūros tarybos, vadovaujamos Alės Kėželienės, pirmasis renginys. Jame dalyvavo lietuviai menininkai iš abiejų Atlanto pusių, jų tarpe – ir prof. Vytautas Landsbergis.

Kai į salę rinkosi klausytojai ir sklaidė programos lapus, susipažindami su šio koncerto atlikėjais, salėje jautėsi iškilminga nuotaika, nes salė buvo pilnutėlė žmonių, matėsi daug retai matomų garbingų svečių, o, kai į salę įėjo prof. V. Landsbergis, visi atsistojo ir karštais plojimais sutiko garbingąjį svečią.

Programą pradėjo Alė Kėželienė, pasveikindama visus JAV LB kultūros t-bos vardu ir pasidžiaugdama tokiu gausiu atsilankymu. Ji pakvietė JAV LB krašto v-bos pirm. adv. Reginą Narušienę tarti žodį. R. Narušienė sakė, kad Lietuva kovojo už laisvę su daina, tai ir mes čia atšvęsime Vasario 16-tą su muzika ir daina, nes žodžiais dažnai skiriamės, bet daina sujungia mus visus.

Pirmoji pasirodė pianistė Sonata Deveikytė-Zubovienė. Ji yra baigusi Čiurlionio meno ir muzikos m-lą, studijavusi Muzikos akademijoje Vilniuje. 1994 m. gavo bakalauro laipsnį De Paul un-to Muzikos m-loje Čikagoje. 1992 m. laimėjo tarptautinį pianistų konkursą Niujorke. Ji yra (kartu su vyru Roku) gastroliavusi Lietuvoje, Šveicarijoje ir įvairiuose JAV miestuose. Ji atliko "Ballade F moll, opus 52" (F. Chopin)

Sopranas Lijana Kopūstaitė, akompanuojama Gintės Čepinskaitės, padainavo ariją iš operos "Dalia" (B. Dvariono) ir "Una voce poco fa" iš operos Sevilijos kirpėjas" (G. Rossini).

Dainininkė yra baigusi Muzikos akademiją Vilniuje, 1991 m. Vilniaus operos teatre dainavusi Gildą (Verdi operoje "Rigoletto"), Frasquita (Bizett operoje "Carmen") ir Lucia (Donizetti operoje "Lucia di Lammermoor". Ji yra laimėjusi eilę dainavimo konkursų.

Pianistė Gintė Čepinskaitė yra baigusi Muzikos akademiją Vilniuje, koncertavusi su simfoniniais orkestrais, o solo rečitalius turėjo Austrijoje, Vokietijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir keliuose JAV miestuose. Pianistas Rokas-Zubovas atliko "Vier Klavierstuecke, opus 119" (J. Brahms). Jis yra baigęs Muzikos akademiją Vilniuje, 1986 m. laimėjęs aukso medalį M. K. Čiurlionio vardo pianistų konkurse Vilniuje. 1994 m. gavo magistro laipsnį De Paul un-to muzikos mokykloje. Kartu su žmona Sonata yra gastroliavęs įvairiuose Lietuvos, JAV miestuose ir Šveicarijoje.

Bosas-baritonas Arnoldas Voketaitis atliko ištraukas iš Verdi operos "Don Carlo". Jam akompanavo Manigirdas Motekaitis. A. Voketaitis yra dainavęs eilėje žymiausių operų bendrovių JAV, Meksikoje, Vidurinėje ir Pietų Amerikoje (19 sezonų "Lyric" operoje Čikagoje), yra koncertavęs su eile simfoninių orkestrų, pasirodęs TV, įdainavęs eilę plokštelių. Penktame dešimtmetyje savo profesinės karjeros savo repertuaruose jis priskaičiuoja per 156 operų ir koncertinių vaidmenų.

Pianistas Manigirdas Motekaitis magistro laipsniu yra baigęs De Paul un-to Čikagoje fortepijono klasę. Jis yra koncertavęs daugelyje JAV miestų ir užsienyje, pasirodęs TV, laimėjęs 3 medalius "Chicagoland" muzikos festivalių konkursuose.

Koncerto pabaigoje pasirodė visų lauktas prof. Vytautas Landsbergis, paskambinęs M. K. Čiurlionio kūrybos. Prof. V. Landsbergį, kurį visi gerai pažįsta kaip žmogų, muziką ir politiką, rodos, geriausiai apibūdina šis trumpas, bet labai taiklus, Vytauto Kubiliaus pasakymas, įrašytas ir šio koncerto programoje: "...Taip išėjo, kad M. K. Čiurlionio interpretatorius turėjo atsisėsti prie politikos fortepijono ir talentingai sugroti nepriklausomybės melodiją, pagal kurią šoko visa Lietuva!..."

Visi šie menininkai programą atliko pasigėrėtinai puikiai! Programos dalyviai buvo iškviesti į sceną. Moterys apdovanotos gėlių puokštėmis, o vyrams buvo prisegta po gėlę. Ilgai netilo karšti plojimai, nes, nuskambėjus paskutiniams garsams, dėkinga ir sužavėta publika lyg norėjo pratęsti šį nuostabų koncertą.

Solistė laureatė NIJOLĖ ŠČIUKAITĖ su solistu JURGIU ŽUKAUSKU ir muziku JUOZU TIŠKUMI

KONCERTUOS

Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1995 m. kovo, balandžio, gegužės mėnesiais.

Su malonumu sutiktų duoti keletą koncertų ir Kanadoje. Tuo reikalu kreiptis į jų iškvietėją ***Stepą Ingaunį, 3910 Central, nr. 22, Hot Springs, AR 71913, USA. Tel. 501-525-4925.***

S. Ingaunis norėtų atnaujinti ryšius su senais pažįstamais ir prašo kanadiečių atsiliepti, ypatingai tauragiškius.

Sol. N. Ščiukaitė Kanadoje dar nėra buvusi ir savo koncertais kanadiečių lietuvių tikrai neapviltų!

Rusų ir lenkų spauda apie mus

Lietuvos ginklai Čečėnijoje?

Rusijos kompartijos oficiozas "Pravda" 1994 m. gruodžio 2 d. laidoje rašo: "Tai, kad valdant 'Sąjūdžiui' Čečėnijai buvo parduodami ginklai, yra žurnalistų įrodytas faktas. Seimo dešiniųjų frakcijų vadovai turėję ryšį su Dudajevu tvirtina, kad jie neturi galimybių pristatyti Čečėnijai ginklų, tačiau tokias galimybes turi tenykščiai pirkėjai... Čečėnų opozicija tvirtina, kad generolas neseniai Lietuvoje nupirko 50 minosvaidžių, kurie bombarduojant Grozno orauostį buvo sunaikinti".

Pagal Toronto dienraštį "Sun" rusams sapnuojasi, kad Čečėnijoje prieš juos kovoja lietuvių moterų taiklių šaulių dalinys, o Maskvos "Literaturnaja gazeta" rašo, kad rusų karininkas girdėjęs per čečėnų radiją lietuviškai duodamus įsakymus.

Komunistai ir katalikai

"Pravda" š. m. sausio 19 d. laidoje, ryšium su Lietuvos ministerio pirmininko laišku dvasiškiams, rašo: "Tariamas Lietuvos K. Bendrijos nešališkumas jau seniai yra paneigtas jos užsiangažavimu dešiniųjų pusėje. Nepaisant Romos popiežiaus Jono-Pauliaus II vizito Lietuvoje metu pasisakymo, kad 'Bažnyčia nėra politinis balsas', vietiniai katalikų hierarchai mano, kad tiesioginis rėmimas krikščionių demokratų partijos sąjungoje su V. Landsbergiu padidins jų laimėjimo galimybę ateinančiuose rinkimuose. Įstatymas dėl buvusios K. Bendrijos nuosavybės grąžinimo, kurią kulto tarnai čia pat išnuomoja firmoms ir bendrovėms, pagerina K. Bendrijos ekonominę padėtį, tačiau dėl to tikintiesiems nėra lengviau".

Tai ne pirmas kartas, kad šis laikraštis pasisako prieš nuosavybės grąžinimą Katalikų Bendrijai. Su šia pažiūra sutinka ir dabartinė LDDP valdžia, bet ji nesupyksta, kada kai kurie dvasiškiai įsikiša į politiką ir juos paremia.

"Armia Krajova"

Nors ginčai dėl "Armia Krajowa" klubo registravimo Lietuvoje jau pritilo, tačiau šių partizanų padaryti nusikaltimai vėl iškilo Lietuvos lenkų spaudoje. Sužionių parapijos klebonas kun. Antoni Dziekan š. m. sausio 7 d. "Kurier Wilenski" laidoje rašo: "Vokiečių okupacijos metais Švenčionėliuose buvo sušaudyti du dvasiškiai: kun. Boleslaw Bazewicz ir kun. Jan Naumowicz. Tai padarė vokiečiai, tačiau buvo manoma, kad tai įvyko lietuviams bendradarbiaujant. Keršydami už Švenčionėlius, lenkai partizanai Eitminiškėse nušovė kun. Jakavonį, lietuvį, prikišdami jam bendradarbiavimą su vokiečiais".

Kun. Ambraziejus Jakavonis buvo nužudytas 1943 m. balandžio 25 d. Šis įvykis yra dar tiriamas.

Pernai sukako 50 metų, kai "Armia Krajowa" narys Waldemar Butkiewicz nužudė lenkų poetą Teodor Bujnicki. (Jo sūnus Tadeusz dabar dėsto polonistiką Vilniaus universitete). Žudynių metinės buvo Lietuvos lenkų spaudoje plačiai paminėtos. Jį lenkų pogrindis nuteisė mirti už... eilėraščius, kuriuose jis šlovino sovietų valdžią. Šį barbarišką AK nusikaltimą bando pateisinti AK sąjungos vicepirmininkas H. Sobolewski š. m. sausio 10-16 d.d. Lietuvos lenkų sąjungos oficiozo "Nasza Gazeta" laidoje:

"Teodor Bujnicki pats sau pasirinko kelią, kuris jį privedė prie negarbingo ir tragiško galo. Jį nuteisė mirti ne kažkokia konspiracija, bet kompetentingas Lenkijos valstybės pogrindžio organas už tėvynės išdavimą jos agresoriaus ir okupanto naudai".

Šis "kompetentingas" lenkų pogrindžio organas yra daug žmonių nuteisęs mirti. Laimei, mažai tokių sprendimų buvo įvykdyta, tačiau daug žudynių įvyko be tokio "teismo".

Milijonai iš Lenkijos

Vilniuje leidžiamas savaitraštis "Slowo" 1994 m. gruodžio 23 d. laidoje rašo: "Pasak Lenkijos respublikos ambasados Vilniuje, materialinė ir finansinė pagalba Lietuvos lenkams perduota per lenkų organizacijas šiais metais yra vertinama apie 50 milijardų zlotų (virš 2 milijonų JAV dolerių). Pirmasis ambasados sekretorius W. Wrublewski pasakė: 'Tai yra milžiniška suma. Be (Lenkijos) valstybės dar ateina organizacijų ir savivaldybių pagalba, kurios dydį sunku yra įvertinti'. Jo manymu, ši pagalba nėra koordinuota, ir dėl to priveda prie blogo šeimininkavimo ir išeikvojimo".

"Kurier Wilenski" 1994 m. gruodžio 17 d. laidoje rašo, kad lenkų veikėjai, kurie turėtų už gautus pinigus atsiskaityti, į diskusijų šiuo klausimu vakarą paprasčiausiai neatvyko.

Neatsiskaitymas už gautus pinigus yra ne vien tik Lietuvos lenkų veikėjų yda. **J.B.**

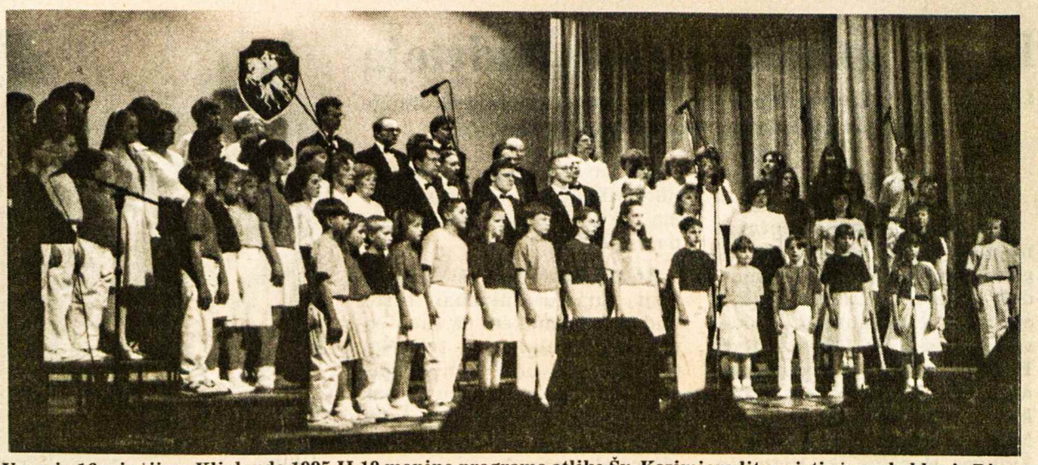

Vasario 16 minėjime Klivlande 1995.II.19 meninę programą atliko Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos ir Dievo Motinos parapijos choras. Vadovės – R. KLIORIENĖ ir E. LANIAUSKIENĖ Nuotr. V. Bacevičiaus

Šeima ir socialiniai vaidmenys

Irenos Lukoševičienės straipsnių rinkinys

Šeimos metams besibaigiant, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba išleido Irenos Lukoševičienės aštuonių paskaitų rinkinį "Gyvenimo ciklai". Šias paskaitas ji skaitė Kauno medicinos akademijoje, kur nuo 1990 m. sudarė socialinio darbo profesinės pagalbos principų įvadinę programą Medicinos seserų fakultete. I. Lukoševičienė, turinti socialinio darbo magistro laipsnį, taip pat skaitė pažintinio pobūdžio paskaitas dėstytojams ir medicinos studentams, buvo patarėja Socialinės apsaugos ministerijoje ir kituose universitetuose, supažindindama su socialinio darbo pagrindais ir vyksmu. Leidinyje surinkti straipsniai šeimos metais buvo išspausdinti Lietuvoje savaitraščio "Dienovidis" puslapiuose.

Kaip rašo autorė, leidinyje sukauptos "pradinės mintys gilesniam susimąstymui apie šeimos išvystymą į esminę mūsų visuomenės ląstelę. O toks šeimos įprasminimas galėtų padėti tvirtus pagrindus mūsų tautos dvasingumo ugdymui išeivijoje ir Lietuvoje".

Paskaitose apžvelgiama šeima, jos paskirtis ir jėgos bei pagrindinės charakteristikos, kurios "jai padeda žengti gyvenimo keliu nepalūžus ir nesubyrėjus". Keturiasdešimt puslapių leidinį surinko "Dienovidžio" leidykla Vilniuje, spausdino Danaitis Associates, Inc. Toronte, Kanadoje. Kaina 3 dol. Platina PLB fondas per Vyt. Kamantą, 1059 Maplegrove Drive NW, Grand Rapids, MI 49504-3835 USA. **RSJ**

KLB Toronto apylinkės surengtame Vasario 16-tosios minėjime 1995 m. vasario 19 d. Anapilio salėje. Iš kairės: DAINA GURKLYTĖ, naujai išrinkta Toronto miesto burmistrė BARBARA HALL, ZITA GURKLYTĖ; dešinėje Ontario provincijos pilietybės ministerė ELAINE ZIEMBA Nuotr. Vyt. Maco

SKAITYTOJAI PASISAKO

APIE IŠEIVIJĄ LIETUVOJE

Visuomenės požiūris į išeiviją buvo formuojamas 50 metų. O jis toks: pabijojo ir pabėgo (geriau būtų žuvę čia?!). Dabar žiūrima tik iš pozicijų — duos ar neduos? Blogiausia, kad tą duodamą paramą (ir būtiną) dažnai vis ne tos rankos nučiumpa. Na, o kad išeivija galėjo mums vadovauti (čia ne vien dėl St. Lozoraičio) — visi unisonu rėkia — jie nieko pas mus nežino ir nesusigaudys. Niekas nesupranta, kad demokratija nevaikščioja partokratijos keliais. O partokratai niekad nepasuks į demokratiją, o tik ją vaizduos.

R. Gajauskaitė, Vilnius

LIETUVOJE — FRONTAS

Per Kanados lietuvių fondą gautas šis laiškas iš Lietuvos politkalinių ir tremtinių sąjungos veikėjų. RED.

GERBIAMI TAUTIEČIAI,

Atrodo, kad taika ir ramybė jau Lietuvoje, bet tikrumoje tikras frontas. Vyksta ideologinė-dvasinė kova, nes buvusieji komunistai matydami, jog nebegali tiesiogiai susigrąžinti SSSR, pradėjo žegnotis ir išviršiniai garbinti Kūrėją, kuo kai kas patiki. Tai rodo rinkimų, referendumo rezultatai. Dabar jau depolitizuota kariuomenė, policija, mokykla ir pasikniso po Bažnyčios pamatais, kad ji būtų šalia, tik tautos reikalų stebėtoja. Tautos laisvės ir jos gyvybiniai ateities reikalai palieka tik politiniams kaliniams, tremtiniams, dar gyviems partizanams, kurių dauguma pensijinio amžiaus, tik savo dvasia ir ištikimybe Lietuvai viską atiduoda, kad tauta atsigautų ir nusimestų vergo būseną...

Bažnyčia visada buvo su tauta ir jos vadovė, bet šiuo metu aukšti jos vadovai traukiasi nuo tų mūsų tradicijų, neaiškinamos esamos blogybės, nors dauguma dvasiškių dar tikri patriotai ir nebepaklūsta nurodymam ir atvirai nurodo kur gėris ir blogis. Juk jų pareiga pasakyti tiesą, nors ji būtų kai kam ir labai skaudi. Buvę pakalikai nenuleidžia rankų ir dirba savo juodą darbą, todėl ir skaudu už suklaidintus ir patiklius vergiškus žmones.

Dabar jau ruošiamės savivaldybių rinkimams, todėl ant mūsų ir krenta didžiausia atsakomybė. Tikime ir dirbame, turime laimėti, nes daugelis jau nebetiki komunistų pažadais. Rusijos spaudimas, gąsdinimai dėl tranzito į Karaliaučių veikia žmones, o po Čečėnijos gali pradėti riedėti rusų tankai per Lietuvą, kad apsaugotų kelius, kaip buvo Gruzijoje ir kitur. Dabartinė valdžia tik ir daro, kad į visus postus būtų paskirti buvę komunistai ir KGB bendradarbiai — kariuomenėje, policijoje, prokuratūroje, teismuose.

Mes juos pažįstame ir keliame aikštėn jų užmačias, todėl visokiausiais būdais stengiasi mūsų jėgas skaldyti, supjudyti. Tai vyksta ir dėl KGB archyvų, kuriuos jau metai kai saugome.

Gana niūriai rašau, bet esu optimistas: Dievas neapleis, ir pasaulyje nugalės Gėris, nors kai kurios valstybės nenori matyti gresiančio pavojaus ir tautų kančių.

Truputį apie ateities planus. Dėkojame už rašomą mašinėlę, popierių, dažus dauginimo aparatui (daugintuvui). Visa tai labai pravers ruošiamam kultūriniam renginiui, minint Vilties ir gedulo dieną. Tai jau trečioji šventė, kurioje dalyvaus iš visos Lietuvos visi tremties chorai (apie 50). Viskas vyks gamtoje, tik reikia įrengti estradą, suolus. Veiks parodos. Kviečiame ir Kanados lietuvių fondo atstovus toje šventėje dalyvauti. Šventė įvyks 1995 m. birželio 10-11 d.d.

MES IR LIETUVA

Plinta nuomonė, kad išeivija turėtų atšalti dabartinei Lietuvai. Bet juk realistui lietuviui labai aišku, kad mes, paskiri lietuviukai, nors ir iš kailio išsinertume, nieko pakeisti negalime. Lietuva nebėra tokių respublikų kategorijoje, kad ją būtų galima praturtinti bananų lupynomis. Remiame dabartinę Lietuvą keleto tūkstančių litų aukom, kai tuo tarpu Lietuvos biudžetas siekia arti septynių bilijonų litų. Nenuostabu, kad pavargę dabartiniai Lietuvos pareigūnai stengiasi numoti į mus ranka. Ir tikrai: ar ne laikas visiems persioriantuoti? Lietuva turi savo lėktuvų bendroves, karinį ir prekybinį laivyną. Dalyvauja Š. Atlanto sąjungos kariniuose manevruose, siunčia karinius dalinius į kitas valstybes, dalyvauja Europos komisijose, nebijo nei lenkų, nei vokiečių, nei rusų bauginimų, nes už jos nugaros jau stovi žymiausios pasaulio jėgos.

Ką dabartinė Lietuvos valdžia bedarytų, vis kas nors kam nors bus negerai. Lietuva — ne tik laisva ir nepriklausoma, bet ir žengianti į priekį dideliais žingsniais. Nepasitenkinimų netrūko ir prieškario nepriklausomos Lietuvos gerai uždirbančių partinių ir nepartinių pareigūnų tarpe. Jie beveik nuolat planavo tokį ar kitokį perversmą. Ar ir dabar to mums reiktų?

S. Šetkus,
St. Catharines, Ont.

KARAI IR MOTERYS

"TŽ" 1995 m. 6 nr. išspausdintas Aurelijos M. Balašaitienės straipsnis "Moterų orumas ir vyrų elgesys". Šiame straipsnyje autorės teiginys, jog "moterys neskelbė karų..." netikslus. Dar gerai atsimename 1971 metus, kai Indija be oficialaus karo paskelbimo užpuolė kaimyninę Pakistano valstybę; tuo metu Indijos ministerių kabinetui vadovavo Indira Gandhi. Kitos valstybės, būtent Didžiosios Britanijos ministerė pirmininkė Margaret Thatcher 1982 m. dėl Falklando salyno pradėjo karą su Argentina.

1967 m. Izraelio karinės pajėgos užpuolė Egiptą, Jordaną ir Siriją (garsusis "Šešių dienų karas"). Tuo metu Izraelio ministeriu pirmininku buvo Levi Eshkol, o užsienio reikalų ministere — Golda Meir. Negalime nuneigti, jog karo paskelbimo atveju ministerių kabinete svariausius balsus turi ministeris pirmininkas, gynybos ir užsienio reikalų ministeriai (Golda Meir ministere pirmininke tapo 1968 m.).

V. Priščepionka, Ottawa, Ont.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Pagrindinę kalbą Vasario 16 minėjime 1995.II.19 Klivlande pasakė Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje pirmininkas MYKOLAS ABARIUS. Prie kalbėtojo programos pranešėjai – D. ŠILGALIS ir R. APANAVIČIŪTĖ Nuotr. V. Bacevičiaus

Tony Genys

Sutton GROUP

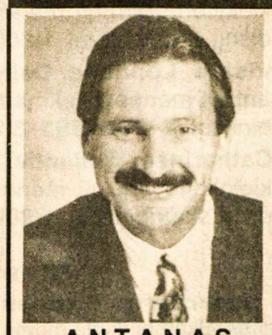

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. **416 236-6000**

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Žemaičių kovų sakmė "Klajojanti pėda"

Teatrinis veikalas apie XIII amžiaus Lietuvą. Los Angeles lietuvių dramos sambūrio sceninis kūrinys, kurio autorius – Eduardas Uldukis, režisierius – Petras Maželis

ALGIRDAS GUSTAITIS

Tryliktame amžiuje lietuvių tauta pradėjo naują savo gyvavimo laikotarpį. Nerami, trūkčiojanti tauta stengėsi susivienyti. Daug kreivų žvilgsnių. Pro tautinio tinklo skyles atitrūko kuršiai, latviai, žiemgaliai, latgaliai, jotvingiai, prūsai, gal ir gudai, kitos aisčių gentys. Kardas, ietis, kalavijas, zvimbianti strėlė, šarvas, eiklus žirgas lydėjo teritorinę diplomatiją.

Tvirtos rankos žymus Lietuvos kunigaikštis savo širdyje kunkuliavo. Jo veiksmus užgoždavo asmeninė savimeilė. Drauge su Lietuvos kunigaikščiu Daumantu, persisunkę pavydo kerštu, 1263 m. nužudė Lietuvos karalių Mindaugą ir do jo sūnus – Ruklį ir Rupeikį. Užgrobęs Lietuvos karalijos sostą, žudė jam nepalankius, įskaitytinai pusbrolį Tautvilą, Polocko kunigaikštį. Netrukus, 1264 m., Treniotą nužudė Mindaugo gerbėjai.

Tokia politinė velniava paviliojo dabartinėje Lietuvoje, Vilniuje, gyvenančio rašytojo Eduardo Uldukio dėmesį – parašė dviejų veiksmų, šešių paveikslų teatrinį veikalą, kurį supratęs režisierius Petras Maželis, talkinamas Los Angeles dramos sambūrio narių (pirmininkas Vincas Dovydaitis), Los Angeles mieste, Kalifornijoje, Šv. Kazimiero parapijos salėje 1995 m. vasario 22 d. suvaidino.

"Klajojanti pėda"

Pilnutėlėje salėje žiūrovai gėrisi vaizdingomis Petro Maželio sukurtomis dekoracijomis. Vaidintojai stebina "tikromis" barzdomis, plaukais, apsiaustais, apavu ir ginklais. Negyvenęs XIII amžiuje, galvodamas matytais anų laikų aprašais, piešiniais, – jautiesi esąs vaizduojamame laikotarpyje. Drabužiams metmenis braižė Petras Maželis, juos pasigėrėtinai pritaikė Ema Dovydaitienė.

Prieš pakylant užuolaidai, ilgu, juodu drabužiu apsirengusi Metraščio skaitovė (Ramunė Vitkienė) iš anų laikų Metraščio skaito santrauką 'kas buvo, ką matysime.

Treniotos pilies menė Žemaitijoje. Aistė ir Skaistė neša midų, paplotėlius – auką dievaičiui Vaišgantui. Palietas midus pranašauja nelaimę. Iš medžioklės grįžęs Treniota kalba apie miške buvusį briedį, vilkų rujos užpultą. Narsiai gynėsi, klupo baltan sniegan, kraujas sunkėsi, vilkai, sudraskę briedį, sudraskė vilkų gaujos vedlį, drąsiausią ir stipriausią iš visų vilkų. Sudraskę jį suėdė, kaulus išnešiojo savi. Supraski: savi!

Daumantas ramina: nekariausime su slavais. Galioja Volynės sutartis. Tik vakarinę sieną reikia saugot, Mindaugas kaltas. Treniota užtario Mindaugą. Daumantas kaltina Mindaugą, į vieną kumštį nesuspaudusį Lietuvos. Tik žemaičiai sergsti vakarinę mūsų sieną.

Polocko bajoras, Tautvilo pasiuntinys ir žemaičių metraštininkas Prokopijus ragina vienybėn, garbina Aukščiausiojo Viešpaties valią. Treniotai slapukai pranešė, kad kalavijuočiai ryžtasi užgrobti Klaipėdą, kiti prie Vorutos kariauja su Mindaugu, o jis (Treniota) su šimtine karių Klaipėdą apginsiąs. Treniota tarsi jaučia artėjančias nelaimes. Skaistė išeina, Tautginas ją išsiveja, Treniota balsiai taria:

O motina žemele! Kiek didžios jėgos
Tu sukaupei bekraštėje krūtinėj
Ir amžiais nešykštėjai nieko savo vaikui!
Davei jam duoną, girią, arklį ir noragą,
Bitutės medų, greitą paukščio skrydį,
Vandens šaltinį, pievų margumyną,
Žvaigždžių nubertą dangų, vasarėlės brandą,
Pusnynų patalus, didingą ledo šarvą,
Prigludusią po juo nuo šalčio upę
Ir daugel dar kasdieninių stebuklų...

Lemtis vingiuojasi savaip. Daumantas aimanuoja – jiems teliko elnio ragai, o Mindaugas Lietuvos karaliumi vainikuotas tapo. Daumantas netveria pykčiu, – kadais Mindaugas jo pačią paviliojo. Gražioji nukankintoji Skaidrė nesutinka būti Daumanto žmona, jį puola išsitraukusi durklą. Daumantas pabėga ir praneša Treniotai, kad Tautginas nudūręs Skaidrę.

Po pertraukos, Prokopijus rašo metraštį: brolžudiškos pjautynės, išdavystės, kerštas, krauju rasoja Lietuvos laukai, o Baltijos pajūrį svetimieji siaubia. Aistė išprotėja. Su kryžiuočiais atėjęs Herkus Mantas netikėtai savuoju kalaviju gina lietuvius, kerta kryžiuočiams. Treniota Herkui Mantui pažada kartu palaidoti Ordiną.

Lietuvis nesupranta lietuvio. Metraštininkas rašo:

Kai Mindaugas, matyt, supratęs savo klaidą,
Iš naujo ėmė rengti Ordinui lemtingą smūgį,
Treniota nebeleido jam nė užsimoti:
Žemaičių kunigaikštis ir Nalšios tėvūnas
Sudarė sąmokslą ir Mindaugą nužudė.

Savųjų (tautos) išprotėjimą vaizduoja Aistė: ar prisimenat, ką sudraskė vilkų ruja, sudraskiusi briedį?. Aistė: pabėgo Daumantas! Iš Aistės visi šaiposi, ji "jodinėja" ant medžio šakos-arklio; mosuodama mediniu kalaviju "išjoja". Metraštininkas spėja užrašyti Aistės žodžius: "Aš pavogsiu karaliaus Mindaugo karūną, / Dabar visi paklus man kaip ėryčiai vilkui, / Ir aš valdysiu Lietuvą vienut viena"! Štai ir taškas bitučių Lietuvai.

"Klajojanti pėda" – kruvinai paini anų laikų Lietuva. Eduardas Uldukis kraują išdėstė juodomis raidėmis baltuose lapuose.

Petras Maželis sumaniai painų veikalą išdėstė, praeitį dabartimi pavertė. Sunkus veikalas, patrauklus stebėti. Baltijos pajūrys kalba Ramiojo vandenyno pakraščiui. Kiek galėjo, veiksmą rodė mažutėje scenoje. Filmo ekranui tiktų.

Tebūnie išvardinti labai daug kūrinio pastatymui talkinusieji. Autorių, režisierių minėjome. Aktoriai: Metraščio skaitovė – Ramunė Vitkienė; Treniota, Žemaičių kunigaikštis – Haroldas Mockus; Algimantas, Žemaičių rikis – Juozas Pupius; Vykintas, Žemaičių kunigaikštis – Vincas Dovydaitis; Aistė, giminaitė, metraštininkė – Veronika Ragauskienė; Skaidrė, kunigaikštytė, Vykinto duktė – Ema Dovydaitienė; Daumantas, Nalšios kunigaikštis – Fredas Prišmantas; Prokopijus, Polocko bajoras, Tautvilo pasiuntinys, Žemaičių metraštininkas – Juozas Raibys; Herkus Mantas, Prūsų vikingas, prūsų ir vakarinių lietuvių sukilimo vadas – Albertas Bartulis; Tautginas, pašauktinis – Amandas Ragauskas; Kryžiuotis – Aloyzas Pečiulis; Skarmalius – Amandas Ragauskas.

Drabužius gamino – Ema Dovydaitienė, scenos technika – Aloyzas Pečiulis, apšvietimas – Algimantas Žemaitaitis, garso įrašai – Paulius Jasiukonis, garso technika – Vaiva Kurtinaitienė, Dvikova – Haroldas Mockus. "Klajojanti pėda" Vytauto Petrulio buvo nufilmuota, įrašyta vaizdajuostėn.

Jaukus draugystės vakaras

Džiugiai nusiteikę volungiečiai, jų artimieji, draugai, pažįstami rinkosi 1995 m. vasario 11-sios vakare į Prisikėlimo parapijos salę. Pats jau salės dekoravimas įžvalgiam dalyviui rodė, kad vakaras – skirtas meilei, draugystei. Jau antri metai Toronto "Volungės" choristai rengia savo pobūvį – "Rožių vakarą".

Smagūs pokalbiai, pašnekesiai sklido ir kavinės salėje. Lyg ir Viktorijos laikų stiliumi išpuoštoje salėje veikė mažoji, kitaip dar volungiečių vadinama "skystoji", loterija. Veikė ir baras bei bufetas. Jaukioje kavinės salėje susirinkusieji galėjo palengvinti piniginių svorį ne tik bandydami laimę mažojoje loterijoje, bet ir gaivindami troškulį prie baro ar malšindami alkį skaniomis dešromis su kopūstais. Pobūvio dalyviai galėjo pasigardžiuoti ir įvairiarūše paskaninta kava.

Lygiai 8 val. vakaro dirigento pakyloje pasirodė "Volungės" choro vadovė muz. D. Viskontienė, o prie fortepijono – kompozitorius muz. J. Govėdas. O iš visų salės kampų į savo vietas scenoje rinkosi choristai.

"Trokštu, kad prašvistų . . ." tokiais žodžiais volungiečiai pradėjo pasirodymą. Neilgoje, maždaug pusvalandžio programoje daug sykių girdėti žodžiai: pavasaris, svajonės, gėlės, draugystė, meilė. Populiarios dainos "Paskutinis sekmadienis", "Laukinė aguona" įjungė ir publikos niūniavimą. Ne vienam turbūt pakuteno širdį smuiko melodija (smuikininkas M. Gabrys). O daina "Mano Valentina" klausytojams turėjo sukelti daug jausminių įspūdžių bei prisiminimų.

Po progamėlės pobūvio dalyviai galėjo smagiai pabendrauti, linksmai pasišokti, įteikti rožę . . . Tą vakarą salėje buvo pardavinėjamos rožės.

Akimirksniu prabėgo laikas, atėjo metas traukti didžiosios loterijos bilietus. Jos laimikiai – tikrai įspūdingi. Tai meniškai paruošti didžiuliai krepšiai, kurie pripildyti įvairiausių skanumynų, gardumynų bei gėrybių.

Įsismaginę šokėjai net nepastebėjo, kai pranešė apie paskutinį šokį.

Padėka Prisikėlimo parapijai už sales, taip pat visiems prisidėjusiems, padėjusiems už vargus ir rūpestį, rengiant šį vakarą. O ypatinga padėka visų volungiečių "Rožių vakaro" rėmėjams.

Ingrida Pivoriūtė

Atsiųsta paminėti

Algirdas Landsbergis, DU UTOPIŠKI VAIDINIMAI. Komediantai. Idioto pasaka. Aplankas Zitos Sodeikienės. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Tiražas – 600 egz. M. Morkūno spaustuvė. Chicago, 1994 m., 139 psl. Kaina – $12.

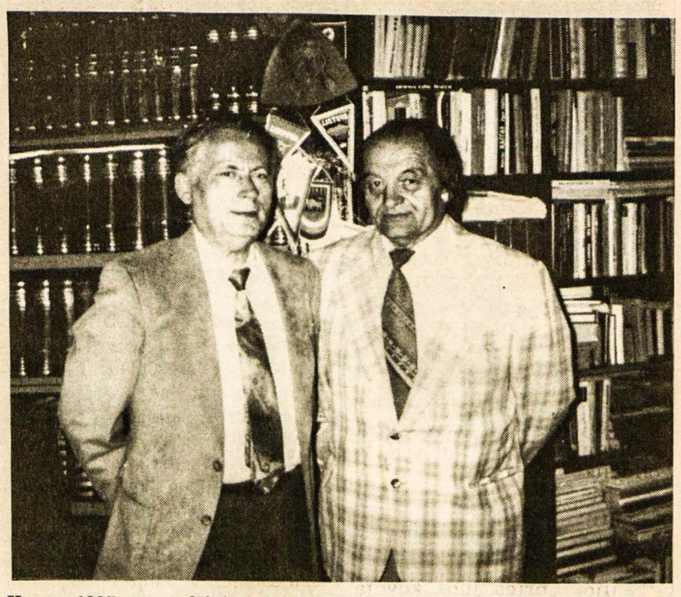

Kaune 1995 m. pradžioje miręs kultūros veikėjas, bibliografas JULIUS TAMOŠIŪNAS (dešinėje), 1993 m. vasarą su čikagiečiu žurnalistu EDVARDU ŠULAIČIU

Didžiulio leidinio sudarytojas

Atsisveikinant su kauniečiu a.a. JULIUM TAMOŠIŪNU

EDVARDAS ŠULAITIS

1995 m. pradžioje iš Kauno atskriejo liūdna žinia, kad ten sausio 15 d. mirė didelis kultūrininkas, lietuviškų leidinių rinkėjas, bibliografas Julius Tamošiūnas. Jis savo užsimotą darbą išleisti lietuviškų periodinių leidinių bibliografiją dar sėkmingai suspėjo baigti. Antrasis šio milžiniško leidinio tomas, apimantis 1983-1993 metų bibliografiją, kaip tik išėjo dar prieš jo susirgimą ir mirtį.

Su J. Tamošiūnu man teko palaikyti glaudų ryšį jau ne pirmi metai ir šiek tiek jam talkinti, renkant medžiagą bei remti jo bibliografinės knygos išleidimą lėšomis. Teko ir porą kartų, nuvažiavus į Kauną, lankytis jo namuose bei turtingoje asmeninėje bibliotekoje. Mačiau jo užsispyrimą įamžinti lietuviškų leidinių bibliografiją. Tą jis ištesėjo, ir šiandien mes turime 1500 egzempliorių tiražu išėjusį jo didžiulį veikalą, kuriame sužymėti per daugiau kaip 150 metų susikaupę lietuviškos bibliografijos turtai.

J. Tamošiūnas, kuris buvo gimęs 1926 m., paskutiniais metais gyveno gana kukliai iš mažos pensijos. Norėdamas išleisti savo veikalo abu tomu, jis turėjo parduoti kai kuriuos savo daiktus, kad galėtų sumokėti spaustuvei. Tikėjosi daugiau paramos iš kultūrinių įstaigų bei turtingų asmenų, bet jos labai mažai gavo. Tai jam labai pakenkė – 1994 m. rudenį buvo gavęs širdies priepuolį.

1994 m. lapkričio 9 d. kiek ilgesniame savo laiške jis sako: "Ačiū už Jūsų laišką. Gavau jį gulėdamas ligoninėje. Per savo persitempimą gavau širdies infarktą. Pragulėjau beveik du mėnesius. Šiandien pirma diena namuose. Jaučiuosi dar silpnokai. Jums knygą pasiųsiu truputį vėliau, nes neleidžia toli vaikščioti... Rašykite, gal ko reikia, aš pasistengsiu Jūsų prašymą išpildyti... Dovanokit, kad taip rašau, nes ranka silpna ir plunksną valdyti ne taip lengva. Atleiskite, daug nerašau, sustiprėjęs parašysiu daugiau..."

Tačiau J. Tamošiūnas taip ir nesustiprėjo. Prieš Kalėdų šventes dar atėjo trumputis jo šventinis pasveikinimas; o daugiau jo laiškų jau nesusilauksime.

J. Tamošiūno sveikatą palaužė 10 metų kalėjimas Vorkutos lageriuose, iš kurių jis grįžo 1956 m. Kai jis parvažiavo į namus, jam Lietuva atrodė kaip šventa žemė. "Miela buvo visa tai, kas susieta su mūsų tautos istorija ir kultūra. Dirbdamas statybos organizacijose, lankydavau įvairias Lietuvos vietas, kur aptikdavau įvairiausių lietuviškų laikraščių ir žurnalų. Taip metai po metų kaupėsi mano kolekcija. Tikėjausi, kad ateis laikas, ir ji galės būti viešai parodyta". Taip J. Tamošiūnas rašė savo bibliografinio leidinio pratarmėje.

Ir Lietuvos tautinio atgimimo pradžioje – 1989 m. jis Kaune surengė jo sukauptų leidinių parodą ir išleido gana stambų tos parodos katalogą. Tai buvo jo didžiulio užsimojimo – išleisti pilną lietuviškų periodinių leidinių bibliografiją pradžia. Tuo reikalu 1989 m. jis buvo atvykęs net į JAV ir čia nemažai laiko praleido "Alkos" archyve Putname, kur rinko medžiagą savo veikalui.

Už jo didžiulį darbą, J. Tamošiūnui paskirta Vinco Rastenio (mirusio Niujorke, šiemet minima jo 90 m. gimimo sukaktis) vardo žurnalistinė premija, kuri, deja, jau negalėjo būti įteikta jam pačiam. Todėl ji perduota Tamošiūno šeimos nariams sausio 21 d. Kauno viešojoje bibliotekoje, dalyvaujant žurnalistams, kultūrininkams, visuomenininkams, jų tarpe ir iš Čikagos atvykusiam Valdui Adamkui, kuris buvo geras V. Rastenio draugas.

Šiose iškilmėse kalbėjo ir žymieji kauniečiai – "Santaros" žurnalo vyr. redaktorius Romualdas Norkus, poetas kun. Ričardas Mikutavičius ir kt. Pasižymėjęs Kauno aktorius Petras Venslovas perskaitė J. Tamošiūno eilėraštį "Man sapnuojasi", nes jis buvo taip pat ir poetas bei dailininkas (buvo užsimojęs nutapyti 500 Lietuvos miestų, miestelių bei kaimų vaizdus, tačiau suskubo atlikti tik 150 darbų.

Skelbiama, kad savo tėvo darbus tęs ir jo sukauptą turtą saugos bei tvarkys jo vyriausias sūnus Saulius.

Kovo vienuoliktajai

Neskęsta laisvė kraujo putoj.
Laužuos nesudega svajonės.
Žalia viltis atgyja rūtoj,
Narsa patvinsta upių kloniuos.

Tiesa iš po melų išplaukia.
Ir troškulio nemaldo jūra.
Tėvynė vėl gynėjų laukia . . .
O taip dažnai mūs laimė gūra.

Rasos migla nenudžiovina.
Gaisrų neužgesina lietūs.
Kai sąžinė tave kankina,
Ilgai širdis neranda vietos.

Sveikatą kraugeriai suėda.
Nuo budelių aptemsta dangūs.
Baisiausia išdavikams gėda –
Po žemę jie it šliužai rangos.

A. Uzdila

Los Angeles Lietuvių dramos sambūris, suvaidinęs Edvardo Uldukio veikalą "Klajojanti pėda". Iš kairės: A. Ragauskas, V. Dovydaitis, A. Pečiulis, J. Pupius, E. Dovydaitienė, H. Mockus, F. Prišmantas, R. Vitkienė, A. Bartulis
Nuotr. V. Stoko

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pianistas Antanas Smetona, gyvenantis JAV Ohajo valstijos Klivlande, Kalėdų ir Naujųjų metų proga penktą kartą aplankė Lietuvą. Jo šventiniai koncertai su Sauliaus Sondeckio vadovaujamu Lietuvos kameriniu orkestru, pradėti 1994 m. gruodžio 28 d., įvyko Plungėje, Mažeikiuose, Marijampolėje ir Vilniuje. Juose prez. Antano Smetonos vaikaitis atliko koncertinę vokiečių kompozitoriaus C. M. Weberio (1786-1826) pjesę fortepijonui ir orkestrui.

Žurnalistas Bronius Kviklys, serijinių knygų "Mūsų Lietuva" ir "Lietuvos bažnyčios" autorius, miręs Čikagoje 1990 m. rugpjūčio 28 d., buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Prieš 1994 m. Vėlines čia jam buvo pastatytas pagal žento dail. Vinco Luko projektą sukurtas paminklinis kryžius. Dalyvaujant nemažam būriui velionies B. Kviklio palikuonių, paminklinį lietuvišką kryžių pašventino kun. Juozas Vaišnys, SJ.

Čikagietės Alice Salaveičikaitės-Stephens (1905-1984), ansamblių vadovės ir dainavimo pedagogės, antrasis jaunųjų dainininkų konkursas įvyko 1994 m. spalio 2 d. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Konkurso laimėtojui ar laimėtojai parūpinama tūkstančio dolerių stipendija iš 1992 m. jos auklėtinių sudaryto Alice Stephens stipendijų fondo. Antrojo konkurso rezultatai buvo paskelbti čikagiškio "Draugo" tik š.m. sausio 27 d. laidoje. Sol. Arnoldo Voketaičio vadovaujamas vertintojų komitetas, susidūręs su panašaus pajėgumo dainininkais, tūkstančio dolerių stipendijos premiją, padalytą į tris dalis, paskyrė: sopranui Lijanai Kopūstaitei — 500 dolerių, sopranui Genovaitei Bigenytei ir bosui-baritonui Algimantui Barniškiui — po 250 dolerių.

Kun. dr. Antanas Liuima, SJ, gimė 1910 m. sausio 28 d. Ažudvariuose, dabartiniame Utenos rajone. Išeivijoje jis ilgus metus profesoriavo popiežiškajame Gregoriaus universitete ir vadovavo išeivių atgaivintai Lietuvių katalikų mokslo akademijai. Jai grįžus Lietuvon, dabar jis yra tik jos garbės pirmininkas. Kun. dr. A. Liuima, SJ, savo amžiaus aštuoniasdešimtpenkmečio sukaktį sausio pabaigoje ir vasario pradžioje atšventė Lietuvoje. Sukakties minėjimai sausio 28 d. buvo pradėti Utenoje. Ten jis atnašavo iškilmingas Mišias Kristaus dangun įžengimo šventovėje. Kultūros namuose sukaktuvininkui buvo įteiktas Utenos garbės piliečio vardo diplomas, atidaryta jam skirta paroda, susipažinta su šia proga išleista knyga "Kai akademikas kun. A. Liuima, SJ, prabyla", surengta konferencija "Akademikui prof. kun. A. Liuimai, SJ, — aštuoniasdešimt penkeri". Sausio 29 d. jo laukė koncelebracinės Mišios Kaune, Šv. Pranciškaus Ksavero jėzuitų šventovėje. Ten jam Mišias kasdien tekdavo atnašauti, 1935-38 m. mokytojaujant Kauno jėzuitų gimnazijoje.

Tada sukaktuvininkas kun. dr. A. Liuima, SJ, persikėlė Vilniun. Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas jam vasario 1 d. įteikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordiną, paskirtą už lietuvių katalikų išeivių mokslinių bei kultūrinių laimėjimų garsinimą pasaulyje, Lietuvos katalikų mokslo akademijos bei kitų katalikiškų organizacijų atkūrimą. Ordinu taipgi buvo pareikšta padėka ir už Katalikų mokslo akademijos bei Utenos "Saulės" gimnazijos dabartinį atkūrimą Lietuvoje. Vasario 4 d. minėjimas Šv. Kazimiero jėzuitų šventovėje buvo pradėtas su vysk. Juozu Tunaičiu atnašautomis koncelebracinėmis Mišiomis. Po jų įvykusiame minėjime su dabartinio Lietuvos katalikų mokslo akademijos garbės pirm. kun. dr. A. Liuimos, SJ, veikla ir nuopelnais išeivijoje supažindino dr. Aldona Vasiliauskienė ir dr. Algirdas Gaižutis. Sukaktuvininkas kun. dr. A. Liuima, SJ, dalydamasis vaikystės atsiminimais, kalbėjo apie horizonte nusileidžiančią saulę, skatinusią siekti grožio, ir staiga jam atsivėrusią galimybę į mokslą ir į platųjį pasaulį. Vasario 6 d. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje vysk. J. Tunaitis Mišias koncelebravo su amžiaus aštuoniasdešimtpenkmečio minėjimus baigiančiu kun. dr. A. Liuima, SJ.

Lenkijos mokslų akademija savo tarptautinio nario vardą suteikė Merkinėje gimusiam technikos mokslų dr. Aleksandrui Čyrui, kuris yra profesorius ir Vilniaus technikos universiteto rektorius. Nario vardu jis pagerbtas už mokslinius darbus, susietus su tiesinio programavimo metodais tamprių-plastinių sistemų skaičiavime, leidžiančiais panaudoti elektronines skaičiavimo mašinas. Lenkijos mokslų akademijos tarptautinio nario diplomą jam jos ambasadoje Vilniuje įteikė ambasadorius Janas Widackis.

Minint poeto Antano Miškinio (1905-1983) devyniasdešimtąsias gimimo metines, Utenos centrinei bibliotekai buvo suteikti jo ir brolio Motiejaus Miškinio (1898-1974) vardai. Mat jie abu buvo gimę Juknėnuose, prie Daugailių, dabartiniame Utenos rajone. Motiejus net ir mirė Juknėnuose 1974 m. kovo 3 d., o Antanas — Vilniuje 1983 m. gruodžio 16 d. Antanas buvo Sibiro tremtyje kankintas aukštaitiškos širdies, jautraus žodžio poetas, Motiejus — pedagogas, literatūros tyrinėtojas ir vertėjas, palaidotas Zarasų rajonui priklausančiame Vajasiškyje prie Degučių. Šiame "TŽ" sausio 31 d. skyriuje jau teko rašyti apie Lietuvos kalinių ir tremtinių sąjungos Utenos skyriaus pastangas įamžinti poeto A. Miškinio, Sibiro tremtinio, atminimą. Jo vardu buvo siūlyta pavadinti vidurinę mokyklą Utenos centre arba kurią nors gatvę. Šiuos pasiūlymus atmetė Utenos rajono taryba, jau turbūt tada numačiusi brolių Antano ir Motiejaus Miškinių vardą suteikti centrinei Utenos bibliotekai. Vedėjos Vidos Garunkštytės pranešimu, mirus poetui A. Miškiniui, vasario 11, jo gimimo dieną, bibliotekoje kasmet buvo rengiama tradicinė Utenos literatų šventė "Gimtoji žemė". Š. m. vasario 11 d. prie pastato buvo pritvirtinta lenta, pranešanti šventės dalyviams, kad ši institucija dabar jau yra brolių Antano ir Motiejaus Miškinių centrinė Utenos biblioteka.

Sugrįžęs iš Sibiro, A. Miškinis parašė beletristiniais atsiminimais laikomą knygą "Žaliaduonių gegužė" (1977). Tačiau didžiausio dėmesio susilaukė Sibiro lageriuose ant cemento maišų skiaučiu parašyti ir su draugų pagalba išsaugoti jo eilėraščiai "Psalmės". Šių eilėraščių rinkinio, pavadinto "Sulaužytais kryžiais", A. Miškinis jau nesulaukė. Jis skaitytojus pasiekė tik atgimstančioj Lietuvoj 1989 m. Rita Tūtlytė, A. Miškinio kūrybos tyrinėtoja, yra paruošusi tritomę A. Miškinio kūrinių rinktinę. Pirmąjį tomą, apimantį jo eilėraščius knygose ir periodikoje, "Vaga" išleido 1991 m. pabaigoje. Antrasis tomas, turintis A. Miškinio poemas, "Žaliaduonių gegužę" ir atsiminimų, nuo 1992 m. dėl lėšų stokos yra įstrigęs leidykloje. Toks likimas ištiko ir trečiąjį jau surinktą tomą su jame sutelktais straipsniais, recenzijomis, atsiminimais ir laiškais. "Vagos" leidyklos red. Rimantė Umbrasaitė A. Miškinio devyniasdešimtojo gimtadienio išvakarėse skundėsi "Lietuvos aidо" atstovui Liudvikui Gadeikiui, kad pradėtam darbui užbaigti neužtenka finansinės paramos iš valdžios. Teisinga, bet skaudi yra jos išvada: "Kūriniai, aišku, nesikeičia, bet skaitytojai keičiasi . . ."

Dailininkas ir dailėtyrininkas Vladas Drėma, gimęs Rygoje 1910 m. gruodžio 3 d., mirė Vilniuje 1995 m. sausio 4 d. Velionis Vilniui atidavė apie septynis savo gyvenimo dešimtmečius. 1926-31 m. jis ten lankė dailėtyrininko ir dail. Vytauto Kairiūkščio (1890-1961) dailės studiją, o 1936 m. baigė Vilniaus universiteto dailės fakultetą, iki II D. karo mokytojaudamas Vilniaus gimnazijose. Pokariniais sovietinės okupacijos metais jam teko dirbti dėstytoju Vilniaus ir Lietuvos dailės institutuose bei Vilniaus universitete, nuo 1970 m. — Paminklų konservavimo institute. Velionis paskelbė mokslinių straipsnių apie Lietuvos dailę Italijos, Lenkijos ir Lietuvos leidiniuose, parašė monografines knygas "Dailioji medžio drožyba" (1958), "Pranciškus Smuglevičius" (1973), sudarė katalogą "Kanutas Ruseckas" (1961), sukūrė tapybos, grafikos, scenografijos kūrinių, akvarelių, apipavidalino daug knygų. Velionis palaidotas sausio 6 d. Antakalnio kapinėse, ten nulydėtas iš Taikomosios dailės muziejaus. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	6.25%
180-364 d. term. ind.	6.75%
1 metų term. indėlius	6.75%
2 metų term. indėlius	7.50%
3 metų term. indėlius	7.75%
4 metų term. indėlius	8.00%
5 metų term. indėlius	8.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	7.50%
1 metų GIC-met. palūk.	7.75%
2 metų GIC-met. palūk.	8.00%
3 metų GIC-met. palūk.	8.25%
4 metų GIC-met. palūk.	8.50%
5 metų GIC-met. palūk.	8.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	8.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	8.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.75%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.50%
3 metų	10.00%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

•staliaus darbai •vidaus sienų įdėjimas •dažymas •elektros įvedimai •vandentiekio sistemos įvedimas •stogai •įvairūs cemento darbai •kiemų sutvarkymas •prieplaukos •garažai •tvoros •židiniai •virtuvės, vonios remontas ir apdaila •rūsių įrengimas •šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas •plytelių įdėjimas •pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius •nuosavybių priežiūra. **•18 metų patirtis •Nemokamas įkainavimas •Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.**

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824

Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas

Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA ▪ 35 METŲ PATIRTIS ▪ ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ ▪

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

290 North Queen Street, Suite 112,

Toronto, Ontario M9C 5L2

Tel. 416 767-9000 Fax 416 620-8015

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Lietuvos slidininkai sutinkami Toronto orauostyje — Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Sėkmingos kalnų slidinėjimo varžybos

V–jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, kalnų slidinėjimo varžybos, įvykusios 1995 m. vasario 23–24 d.d. Collingwood'e, Ont., "Blue Mountain" kalnuose sutraukė daugiau kaip 50 lietuvių slidininkų. Iš Lietuvos 23 (16 iš jų dalyvavo varžybose), trys iš Australijos, o dauguma iš JAV bei Kanados. Varžyboms sąlygos buvo geros. Šiek tiek trukdė pasiekti geresnių pasekmių antrąją varžybų dieną palietusi audra. Kalnų slidinėjimo sportas Lietuvoje buvo ir yra gana populiarus. Nors pačiame krašte nėra didesnių kalnų, ir ne visos žiemos turi pakankamai sniego, tačiau gerų slidininkų, net olimpiečių, kaip Vida Venclenė ir kt., buvo išauginta ir paruošta pasaulinės klasės varžyboms. PLS žaidynėse profesionalams dalyvauti neleidžiama, tačiau jų mėgėjai yra gana geros klasės.

Šių varžybų metu išryškėjo du labai stiprūs išeivijos kalnų slidininkai. Pirmasis 21 metų amžiaus studentas Linas Vaitkus iš JAV ir keturiolikmetis Matas Freimanas iš Toronto. Linas Vaitkus studijuoja Colorado universitete, kurs pirmauja JAV–bių aukščiausios lygos kalnų slidinėjime. Matas Freimanas Kalnų federacijos yra išrinktas į pirmaujančių Kanados slidininkų grupę, kurios nariai ruošiami atstovauti kraštui tarptautinėse varžybose, net pasaulio kalnų slidinėjimo olimpinėse žaidynėse. Abu jaunuoliai, užkalbinti Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos pirmininko Algimanto Kepežėno, dalyvavusio šiose varžybose, pareiškė norą startuoti ir už Lietuvą. Slidininkams iš Lietuvos – R. Stankevičiui ir P. Augūnui, iš kurių buvo daugiu tikimasi, nepavyko užimti geresnių vietų. Diana Jonkutė tačiau įrodė, kad ji buvo geriausia slalomo–giganto ir slalomo nusileidimuose, tapdama absoliučia laimėtoja. Kanadietei Audrai Stukaitei, kuri IV–jų PLS žaidynių kalnų slidinėjimo varžybose Kaukaze 1991 m. buvo laimėjusi du aukso medalius, šiose varžybose teko tenkintis viena pirmąja vieta ir viena antrąja. Nesimatė šiose varžybose Raimundo Dičiaus iš JAV–bių, kuris 1991 m. Kaukaze buvo pelnęs du aukso medalius. Taip pat nebuvo kanadiečių Gailės Jonytės ir Lianos Šipelytės, ŠALFASS–gos pirmenybių prizininkių.

Slidininkai iš Lietuvos atvyko vasario 19 d. Juos Toronto orauostyje pasitiko šių varžybų pagrindiniai rengėjai Audrius Šileika ir Rimas Kuliavas bei visa eilė sporto darbuotojų. Iš orauosčio sportininkai buvo nuvežti į "olimpinį kaimelį" varžybų kalno papėdėje. Jie ten gyveno, buvo maitinami ir treniravosi. Vasario 23-24 d.d. dalyvavo varžybose, o šeštadienį, vasario 25 d., buvo atvežti į Torontą, priimti ir privačiai apgyvendinti. Sekančią dieną dalyvavo Prisikėlimo šventovėje Mišiose, o pakviesti ir papietavę Lietuvių namuose, buvo nuvežti pasidairyti prie Niagaros krioklių. Pirmadienį, vasario 27 d., palydėti į orauostį kelionei į namus. Lietuvos slidininkų grupei vadovavo Algimantas Kepežėnas, Lietuvos kalnų slidinėjimo pirmininkas, 57 m. amžiaus Vilniaus Pedagoginio universiteto docentas, gamtos mokslų daktaras. Kartu su slidininkais buvo atvykęs Rimas Girskis, V–jų PLS žaidynių organizacinio komiteto darbo grupės vadovas ir Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamento prie vyriausybės, generalinio direktoriaus pavaduotojas. Su juo teko pasikalbėti išeivijos ir Lietuvos sportą liečiančiais klausimais. Jo atvykimo proga buvo sušaukta speciali konferencija, apie kurią – sekantį kartą.

Varžybų pasekmės

Slalomas – gigantas. Moterų klasės. (1995 vasario 23). Iki 18 metų amžiaus: 1. Pacevičiūtė Audra (Kan) – 58.39, 2. Pacevičiūtė Aleksa (Kan) – 59.11, 3. Pacevičiūtė Laura (Kan) – 65.24; 19 – 34 metų: 1. Jonkutė Diana (Liet) – 49.67, 2. Šileikaitė Jūratė (Liet) – 59.06; 35 – 49 metų: 1. Veličkienė Stasė (Liet) – 57.78, 2. Stukaitė Audra (Kan) – 58.48, 3. Pacevičienė Rūta (Kan) – 63.59; 50 metų ir daugiau: 1. Ragauskienė Nijolė (Liet) – 56.38, 2. Wallice Angonita (Austral) – 91.66; Absoliutūs laimėtojai (nepaisant amžiaus): 1. Jonkutė Diana (Liet) – 49.67, 2. Ragauskienė Nijolė (Liet) – 56.38, 3. Veličkienė Stasė (Liet) – 57.78;

Slalomas – gigantas. Vyrų klasės. (1995 vasario 23). Iki 18 metų amžiaus: 1. Freimanas Matas (Kan) – 46. 71, 2. Skrinskas Tomas (Kan) – 48.18, 3. Dailydė Paulius (Kan) – 48.92; 19 – 34 metų: 1. Vaitkus Linas (JAV) – 41.73, 2. Stankevičius Romualdas (Liet) – 44.94, 3. Šalkauskis Julijus (Kan) – 47.03; 35 – 49 metų: 1. Milašius Tauras (Liet) – 51.64, 2. Pacevičius Antanas (Kan) – 52.29, 3. Grigaras Ignas (Liet) – 53.85; 50 – 64 metų: 1. Platūkis Alvydas (Liet)– 52.76, 2. Milašius Romanas (Liet) – 55.21, 3. Kraucevičius Dimitrijus (Austral) – 55.52; 65 metų ir daugiau: 1. Čiurlionis Vytenis (JAV) – 55.14, 2. Paulionis Vincas (Kan) – 57.73, 3. Jonaitis Jonas (Kan) – 59.17; Absoliutūs laimėtojai (nepaisnt amžiaus): 1. Vaitkus Linas (JAV) – 41.73, 2. Stankevičius Romualdas (Liet) – 44.94, 3. Freimanas Matas (Kan) – 46.71; Slalomas. Moterų klasės. (1995 vasario 24). Iki 18 metų: 1. Pacevičiūtė Audra (Kan) – 81.33, 2. Pacevičiūtė Aleksa (Kan) – 83.26; 19 – 34 metų: 1. Jonkutė Diana (Liet) – 63.83, 2. Šimkienė Asta (Kan) – 119.68; 35 – 49 metų: 1. Stukaitė Audra (Kan) – 79.99, 2. Valatkienė Ramona (Kan) – 84.58, 3. Natkevičienė Regina (Liet) – 107.47; 50 metų ir daugiau: 1. Ragauskienė Nijolė (Liet) – 79.55, 2. Wallice Angonita (Austral) – 122.40; Absoliutūs limėtojai (nepaisant amžiaus) 1. Jonkutė Diana (Liet) – 63.83, 2. Ragauskienė Nijolė (Liet) – 79.55, 3. Stukaitė Audra (Kan) – 79.99; Slalomas. Vyrų klasės. (1995 vasario 24). Iki 18 metų: 1. Freimanas Matas (Kan) – 60.64, 2. Pacevičius Antanas (Kan) – 69.86, 3. Kuliavas Stasys (Kan) – 79.50; 19 – 34 metų: 1. Vaitkus Linas (JAV) – 54.96, 2. Urbonavičius Miroslavas (Liet) – 58.80, 3. Šileika Mykolas (Kan) – 70.43; 35 – 49 metų: 1. Milašius Tauras (Liet) – 66.39, 2. Valadka Raimundas (Kan) – 80.75, 3. Turevičius Edvardas (Kan) – 93.00; 50 – 64 metų: 1. Milašius Romanas (Liet) – 70.99, 2. Kepežėnas Algimantas (Liet) – 76.49, 3. Krancevičius Dimitrijus (Austral) – 76.73; 65 metų ir daugiau: 1. Jonaitis Jonas (Kan) – 89.29, 2. Stosiūnas Leonas (Kan) – 116.71, 3. Nakas Algirdas (JAV) – 122.52; Absoliutūs laimėtojai (nepaisant amžiaus): 1. Vaitkus Linas (JAV) – 54.96, 2. Urbonavičius Miroslavas (Liet) – 58.80, 3. Freimanas Matas (Kan) – 60.64.

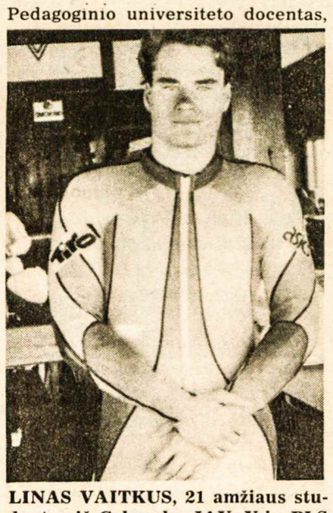

LINAS VAITKUS, 21 amžiaus studentas iš Colorado, JAV, V-jų PLS žaidynių, kalnų slidinėjimo varžybose, kurios vyko Collingwood'e, Ont., 1995 m. vasario 23-34 d.d., slalomo-giganto ir slalomo nusileidimais tapo absoliučiu čempionu

Nuotr. Sig. Krašausko

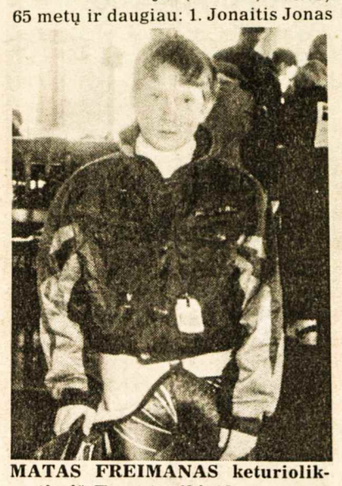

MATAS FREIMANAS keturiolikmetis iš Toronto, iki 18 metų amžiaus grupėje, tapęs V-jų PLS žaidynių, slalomo-giganto ir slalomo nusileidimuose čempionu. Taip pat laikomas trečiu geriausiu absoliučioje varžybų įskaitoje (nepaisant amžiaus ribos)

Nuotr. Sig. Krašausko

Įvairios žinios

"Lietuvos aido" 1994.XII.30 laidoje paminėtas torontiškis Mamertas Duliūnas, miręs 1994 m. lapkričio mėn. Wasagoje. Rašoma: "Mirė krepšinio mokyklos įkūrėjas... Mamertas Duliūnas sukniubo besodindamas eglutę Wasagoje, ten, kur 11 metų veikė jo įkurtoji lietuvių krepšinio mokykla. Jam buvo 72. Krepšinio mokyklą jis įkūrė 1968 metų rugpjūčio 1 dieną. Per 11 metų šioje mokykloje krepšinio meno mokėsi ir savo malonumui žaidė 1200 Kanados ir JAV lietuvių ir jų vaikų. Pats Mamertas Duliūnas su krepšiniu nesiskyrė nuo Tauragės ir Marijampolės gimnazijų laikų. Išblokštas iš Lietuvos jis rungtyniavo 'Šarūno' komandoje Vokietijoje, paskui atstovavo Prancūzijos svetimšalių legiono komandai, o persikėlęs į Kanadą iškart įsitraukė į Toronto 'Vyčio' lietuvių sporto klubo veiklą. Su 'Vyčiu' jis nesiskyrė iki pat mirties". **Sig. K.**

Ateitininkų žinios

Ateitininkų stovyklos Lietuvoje 95-jų metų vasarą vyks ne vien Berčiūnų stovyklavietėje, bet ir keliose kitose vietovėse. Visos stovyklavietės nėra pakankamai sutvarkytos, nes trūksta lėšų. Parama yra reikalinga ir stovyklų pravedimui. Tad ir šiais metais visi sendraugiai yra kviečiami aukoti at-kų stovykloms Lietuvoje. Šiam tikslui Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve yra sąskaita Nr. 163930.17. Aukas renka: V. Aušrotas, M. Povilaitienė, O. Gustainienė. Nuoširdi padėka A. Puterienei už $50 auką. Ateitininkų federacijos vyriausios tarybos rinkimai jau vyksta. Gavę kandidatų sąrašą, visi balsuojame. **O.G.**

Skautų veikla

• Lietuviškosios skautybės fondas (LSF), šiuo metu vadovaujamas v.s. fil. Petro Molio, leidžia daugiau kaip dešimtmetį ruoštą apžvalginę išeivijos lietuvių skautų -čių 1945-1985 m. laikotarpio 750 pusl. istoriją, pailiustruotą 1000 nuotraukų. Leidinys jau atiduotas spausdinti. Renkamos prenumeratos ir aukos. Iš anksto užsisakiusiems knygos kaina $25. Paaukoję ne mažiau $500 tampa garbės mecenatais; $250 – mecenatais; $100 – garbės leidėjais; $50 – garbės prenumeratoriais. Visų šių rėmėjų pavardės bus išspausdintos leidinyje. Aukas ir prenumeratas Kanadoj renka LSF įgaliotinis v.s. V. Skrinskas, 116 Wincott Dr., Weston, Ont. M9R 2P6, tel. 416 249-4591. **Inf.**

• Vasario 28 d. skautininkų V.ir L. Sendžikų namuose įvyko skautininkų sueiga, kuriai vadovavo v.s. V. Skrinskas. Buvo perskaitytas Skautybės fondo pirm. v.s. fil. P. Molio laiškas, leidžiamos knygos "Lietuviškoji Skautija" reikalu. Knygos leidyba reikalauja nemažai lėšų. Todėl buvo svarstoma kaip paremti tą darbą. Siūlyta sudaryti komitetą, kuris organizuotų aukų rinkimą, ieškotų mecenatų bei rinktų prenumeratas. Sueigoje buvo paliesti ir LSS statuto pakeitimo reikalai. Nutarta pirmiausia susirišti su Kanados rajono vadu j. ps. R. Sriubiškiu ir LSS tarybos nare v.s. fil. R. Žilinskiene, su jais peržiūrėti projektus ir padaryti siūlymus. Apie Lietuvos skautų veiklą pranešimą padarė s. S. Kuzmas. Senieji vadai v.s. F. Šakalys ir v.s. Ambrozaitis pasitraukė; v.s. S. Gedgaudienė į tarybą neišrinkta, o išrinktas iš Australijos grįžęs Lietuvon gyventi v.s. A. Žilinskas. Tikimasi, kad šiais metais Lietuvos skautai -tės susijungs į vieną sąjungą ir ji numatoma perkelti švietimo ministerijos žinion. Sueiga baigta Užgavėnių sklindžiais, paruoštais v.s. L. Sendžikienės ir p. F. Skrinskienės. **M.**

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	
6.25% už 90 dienų term. indėlius	
6.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
6.75% už 1 m. term. indėlius	
7.50% už 2 m. term. indėlius	
7.75% už 3 m. term. indėlius	
8.00% už 4 m. term. indėlius	
8.25% už 5 m. term. indėlius	
7.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
7.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
8.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
8.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8.50 už 4 m. GIC invest. pažym.	
8.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
7.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
8.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
8.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
4.25% kasd. pal čekių sąsk. virš 10.000	
3.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol.Sav.Acc.).	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.50%
3 metų	9.50%
4 metų	9.75%
5 metų	10.00%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	7.75%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard ***Kredito kortelė***

*Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki **$2,000** ir asmeninių paskolų drauda iki **$30.000.** Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.*

*Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į **LIETUVĄ** ir į kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS:

- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

'SAMOGITIA' **Knygų rišykla "SAMOGITIA"**

meniškai įriša knygas bei žurnalus.

A. Plenys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

SPAUSTUVĖ **PRINTING NET**

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- **Centrines šildymo ir A/C sistemas**
- **Oro drėkintuvus (Humidifiers)**
- **Šaldymo sistemas, šaldytuvus**
- **Skalbimo mašinas, džiovintuvus**
- **Indų plovimo mašinas, viryklas**

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416-370-3539Toronte

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

SOLD COLDWELL BANKER RESIDENTIAL REAL ESTATE Expect the best.™

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,

Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.**

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Prahą, Varšuvą arba per kitus jūsų pageidaujamus miestus ir įvairias oro linijas. Didelis pasirinkimas. *Labai greitai parvežam viešnagei jūsų gimines iš Lietuvos.*

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570 ALGIS

FAX 416-538-9657 MEDELIS

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

racijoms 1,1 bilijono dolerio. Kitiems kanadiečiams tik pabrangs pusantro cento litras automobiliams perkamo benzino. Valdžios išlaidoms sumažinti bus parduotas valstybinis CNR geležinkelis, valdinė navigacijos sistema keleiviniams lėktuvams, buvusio Kanados ministerio pirm. P. E. Trudeau įsteigtos valdinės naftos bendrovės "Petro-Canada" 70% turimų akcijų.

Didžiausias smūgis ištiko 321.000 federacinės valdžios tarnautojų – jų 45.000 bus atleisti iš darbo, sumažinus ar net visiškai uždarius kai kuriuos departamentus per sekančius trejus metus. Ta didžiulė federacinių tarnautojų armija išaugo Kanados liberalų ministerio pirm. P. E. Trudeau valdymo metais, kai niekas nesirūpino dolerių žarstymu ir prasidedančia biudžetinių deficitų karusele. Valdžios tarnautojų skaičių norėjo sumažinti ir konservatorių ministeris pirm. Brian Mulroney. Tačiau jie ir jų unijos karingasis vadas Daryl Bean tada 1991 m. buvo pradėję masinį streiką, kurį būdami opozicijoje rėmė liberalai.

Ministerio pirm. J. Chretieno vyriausybė nemažai lėšų kovai su deficitais sutaupys ir finansinės paramos sumažinimu Kanados provincijoms. Šiai atskaitomybei ateityje reikės paruošti kitokius planus. Reguliems ateiviams ir atbėgėliams Kanadon įvedamas iki 975 dolerių padidintas registracijos mokestis. Jis, atrodo, sumažins pinigų neturinčių avantiūristų antplūdį. Tikimasi, kad rimtų ateivių registracijai lėšų parūpins Kanados vyriausybė, o nepageidaujamus atėjūnus bus lengviau ištremti.

Finansų ministerio P. Martino antrasis biudžetas nesusilaukė didesnio kanadiečių ir politikų protesto. Mat jiems nebuvo padidintas pajamų mokestis. Daugelis pritaria ir valdžios tarnautojų skaičiaus sumažinimui dėl jų per menko darbo, per aukštų algų ir pensijų. Biudžetui pritariama, o nusiskundžiama tik dėl nepakankamos kovos su biudžetiniais deficitais. Ministeris pirm. J. Chretienas ir finansų ministeris P. Martinas tą kovą žada tęsti, bet šiuo reikalu nepateikia daugiau duomenų.

Daug kam susidaro įspūdis, kad ta kova bus užbaigta, Kanadai 1996-97 biudžete pasiekus ekonomiškai pakeliamą 25 bilijonų dolerių deficitą. Ją reikia tęsti, kol bus visiškai pašalintas skolą kasmet didinantis deficitas. Reikia pradėti ir skolos mažinimą, kurio "The Toronto Sun" dienraštyje reikalauja žurnalistas P. Worthingtonas.

Teisinga yra jo pastaba, kad deficitų atnešta valdžios skola greit peržengs jau 600 bilijonų dolerių. Jos metinėms palūkanoms padengti dabar reikia 50 bilijonų dolerių, o dar daugiau reikės, kai pagaliau bus panaikinti biudžetiniai deficitai. Tada Kanada, net ir neturėdama deficitų, kelias dešimtis bilijonų dolerių kasmet turės atiduoti užsieniui už neišmokėtos skolos palūkanas. Tad iš tikrųjų finansų ministeriui P. Martinui reikėjo žengti tvirtesnį žingsnį išlaidų sumažinimo kryptimi, kai jam jau susilaukiama kanadiečių pritarimo. **V.Kst.**

Paieškojimas

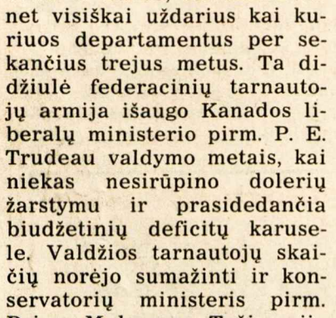

Ieškau savo mamos (mergautinė pavardė Jablonskytė Marta), gim. 1911 m. rugpjūčio 16 d. Smolenske ar Schmalenski, jos keturių brolių, dviejų vardai Karl ir Emilijus. Kitų dviejų vardai nežinomi. Prašau atsiliepti šiuo adresu: Monsieur Delleaux Robert, 10, le Boulevard, 49160 Blou, France.

Nori susirašinėti

Mergaitė iš Lietuvos, 13 m. amžiaus, norėtų susirašinėti taip pat su mergaite lietuvaite iš Kanados. Norėtų pramokti anglų kalbos. Rašyti šiuo adresu: Šarūnė Sabataitytė, Birželio 23-sios, 8-46, Kaunas, Lietuva.

Mokinė, 12 m. amžiaus, norėtų susirašinėti su Kanadoje gyvenančiais lietuviais (mergaitėm ar berniukais) lietuvių arba anglų kalba. Rašyti: Giedrė Kubiliūtė, Oginskio 11-7, 2040 Vilnius, Lietuva-Lithuania.

Dalis svečių Vasario 16-tosios minėjime 1995 m. vasario 19 d. Anapilio salėje. Iš kairės prof. dr. V. SAMONIS, Mississaugos miesto burmistrė HAZEL McCALLION, KLB krašto valdybos pirm. A. VAIČIŪNAS, V. KRALIKAUSKIENĖ, priėmusi rašytojui J. Kralikauskui skirtą 1995 m. kultūrininko premiją, ir GR. LAPIENĖ Nuotr. Vyt. Maco

TORONTO

Vilniaus radijo darbuotojai Vasario 16-sios proga sveikino Toronto lietuvius. Laiške apgailima, kad neteko savo bendradarbės a.a. Raimondos Borisaitės, muzikinės dalies redaktorės. Primenama, kad atsistatydino Lietuvos radijo ir TV generalinis direktorius Laimonas Tapinas. Nežinia kas bus naujas direktorius ir jo planai. Bandyta dėl transliacijų derėtis su prancūzais. Kol kas rezultatų dar nėra.

Alvydas Saplys, Microsoft Canada Inc. pareigūnas (Production Manager), dalyvauja šios bendrovės programoje, kuria norima įvairiose mokyklose ir organizacijose supažindinti vaikus su kompiuteriais. Jo nuotrauka su "Dixie-Bloor Childcare Centre" vaikais ir programos aprašymu buvo išspausdinti Mississaugos "Dixie News" laikraštyje vasario 22 d.

Toronto lietuvių pensininkų klubas, Liudos Šileikienės pranešimu, Vasario 16-tosios minėjimą surengė "Vilniaus" rūmuose vasario 16 d. Erdvi salė prisirinko pilna dalyvių. Šventę pradėjo L. Pocienė Pr. Vaičaičio eilėraščiu "Yra šalis", pabaigoje įsijungiant muz. L. Turūtaitės vadovaujamam klubo chorui "Daina". Nuskambėjus visų dalyvių sugiedota "Lietuva brangi", klubo pirm. A. Sukauskas pakvietė tylos minute pagerbti žuvusius už laisvę, po to — garbės šaulį Stasį Jokubaitį paskaitai. Kalbėtojas pabrėžė svarbą išeivijoje užauginti tautiškai susipratusią jaunąją kartą. Po paskaitos L. Pocienė padeklamavo St. Jokubaičio eilėraštį "Partizanai". Choras "Daina" (16 asmenų) padainavo penkias dainas. Sugiedotas Tautos himnas. Svečias iš Lietuvos kun. A. Pipiras palaimino valgius. Besivaišinant pasidalyta minėjimo įspūdžiais, pakalbėta visiems rūpimais klausimais. Atlikta ir klubo metinė pareiga — paskirta piniginė auka KLB veiklai paremti. Dalyviai dėkingi klubo valdybai už šį gražų renginį.

Baltic Business Council (Baltiečių verslo taryba — BVT) įsisteigė 1994 m. Kanados ir Baltijos kraštų verslo ryšius sustiprinti, teikti informaciją ir techninę pagalbą, atsistatant Baltijos srities ekonominei tvarkai. Kartu su Toronto prekybos taryba (Metropolitan Toronto Board of Trade), BVT vasario 8 d. surengė susitikimą First Canadian Place vietovėje, kur dalyvavo apie šimtas baltiečių ir kanadiečių verslininkų bei ekonominės srities žinovų. Susirinkusius sveikino BVT valdybos pirmininkas adv. Algis Pacevičius, kalbėtojus pristatė Estijos generalinis konsulas Ilmar Heinsoo. Išsamų pranešimą apie verslo galimybes Lietuvoje padarė dr. Valdas Samonis, Pasaulio banko patarėjas šiuo metu dirbantis Toronto universiteto Rusijos ir Rytų Europos studijų centre. Apie investicijų ir prekybos galimybes savo kraštuose taip pat kalbėjo Peeter Restsinski, verslo sekretorius (Commercial Secretary) Estijos ambasadoje Vašingtone ir Martins Lacis, Latvijos ambasados reikalų patikėtinis Otavoje. Kalbėtojams atminimo lenteles įteikė Royal Bank of Canada tarptautinės prekybos skyriaus vedėjas Charles Donley. Uždarymo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas Haris Lapas. Po pranešimų susirinkusieji galėjo susipažinti su kalbėtojais, pabendrauti ir apžiūrėti leidinius, kurių dauguma buvo apie Estiją. **Dlv.**

Laikraštyje "Kalba Vilnius" 2 nr. klausiama, kodėl dar 1989 m. nesurasta kontakto su išeivijos choro dirigentu dr. Broniumi Kazėnu bei dainininke Slava Žiemelyte? Lietuvos muzikų draugija parengė Jūratės Vyliūtės knygą apie Slavą Žiemelytę, išeisiančią šį pavasarį. Per radiją bus galima klausytis solistės įrašų iš plokštelės "Slava Žiemelytė su Jumis". Straipsnyje pažymima, kad S. Žiemelytė dainuoti mokytis pradėjusi pas operos solistę E. Kardelienę, studijavusi Toronto muzikos konservatorijoje, dainavusi Kanados operoje, radijo, televizijos programose, įvairiuose lietuvių telkiniuose, operose "La traviata", "Il Trovatore", "Die Walkuere", operetėse "A Night in Venice", "Die Fledermaus" ir kt.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *"TŽ" leidėjai*

Toronto lietuvių pensininkų klubo choras "Daina", atlikęs meninę programą savo rengtame Vasario 16 minėjime "Vilniaus" rūmuose

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416-530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Šeimos gydytojas,
dr. Aleksandras Spudas
šiuo metu priima naujus pacientus.
1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6
Tel. 416 751-0082

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594
(24 valandas)
FAX 416 248-5922

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674
Atstovybės Lietuvoje naujas adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

TEODORAS STANULIS
perėjo dirbti į kitą įstaigą
RE/MAX
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
#1 Kanadoje
Tel. 416 769-1616
(bet kuriuo laiku)
Namų tel. 416 231-4937
Daugiau informacijos sekančiame "TŽ" nr.

RE/MAX Above the Crowd!
Juozas (Joseph) NORKUS
#1 KANADOJE
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616 namų 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

AUDRA Travel & CRUISES CORPORATION
Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Dar didesnė nuolaida keliaujantiems į Lietuvą!
Kelionė per Amsterdamą su KLM oro linija **$979.**
Kelionės Kaunan į vieną pusę. Kaina **$599.**
Kelionė Kaunan į abi puses **$800.**
Svečiams atvykstantiems iš Lietuvos **$1,079.**
Keliaujantys vasaros metu pirkite bilietus dabar su nuolaida.
Platus pasirinkimas kelionių į šiltus kraštus:
Ixtapa – 7 naktys su pilnu išlaikymu, viešbutis "Fontan", **$874**
Kuba – 7 naktys su pilnu išlaikymu, viešbutis "Costa Sur", **$479**
Didelės nuolaidos keliaujantiems laivais.
Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

GINTARAS EXPRESS
GINTARAS EXPRESS
1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.
Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda ..... **$7.00** plius $14 pristatymas
arba
1 kg ..... **$1.20** plius $14 pristatymas
Siuntiniai lėktuvu:
1 kg ..... **$5.50** plius $14 pristatymas
Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.
$ $ $ $ $ $ $ $,
Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plius $14 – pristatymas.
Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.
Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS nemuituojami.** Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.
Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo $1050
Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais). **Mūsų atstovai**: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamiltone: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; **MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.**
NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietvamzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

DRESHER
DRAUDA
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.
Nekilnojamas turtas
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Nekilnojamo turto įkainojimas
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį
3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Tikinčiosios Lietuvos diena mūsų parapijoje bus švenčiama kovo 12, sekmadienį. Antroji rinkliava skiriama religinei Lietuvos šalpai.

— Parapijos jaunimo choras repeticijoms renkasi sekmadieniais 11 v r. repeticijų salėje. Kviečiami nauji nariai įsijungti.

— Gavėnios susikaupimas bus kovo 23-26 d.d. Jį praves iš Lietuvos atvykęs Panevėžio vyskupijos kancleris mons. Jonas Juodelis.

— Tautodailininkė Aldona Vaitonienė padovanojo mūsų parapijai dvi meniškai išaustas stulas. Tos stulos buvo pirmą kartą panaudotos per Lietuvos laisvės pamaldas Anapilyje.

— Anapilio knygyne gauta naujų knygų: Adolfo Merkelio "Susitikimai" (novelės) ir Algirdo Landsbergio "Du utopiški vaidinimai".

— Kanados lietuvių muziejus kviečia visus aplankyti parodą iš "DP" stovyklų laikotarpio ir Suvalkų trikampio lietuvių veiklos. Lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

— Mišios kovo 12, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. dr. Norą Šimkutę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Vytautą Senkų.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, kovo 5, popietėje dalyvavo 215 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Vyt. Jovas iš Elektrėnų, D.W. Corder, I. Degutienė, D. Jankauskienė, G. Paviržis, L. Streikus iš Vilniaus, J. Elsbergas ir K. Ščepanavičius iš Otavos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos ižd. Jonas Slivinskas.

— LN valdybos posėdis įvyks kovo 16, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN moterų būrelio narių susirinkimas šaukiamas kovo 12 d. 1.30 v.p.p., posėdžių kambary.

— Kovo 15, trečiadienį, 3 v.p.p. LN seklyčioje šaukiami ligonių lankytojai pasitarimui.

— Kovo 19, sekmadienį, 1.30 v.p.p. LN bus rodoma vaizdajuostė "Vilniaus KGB — Lietuvos genocido aukų muziejus". Tai dokumentinė medžiaga apie lietuvių tautžudystę ir kančias sovietmečiu.

— Balandžio 1, šeštadienį, 6 v.v. Vytauto Didžiojo menėje įvyks LN vyrų būrelio metinis pobūvis. Karšta vakarienė su vynu ir pyragais. Veiks programa su šokių muzika. Gros Valdo Ramanausko ir Vaclovo Povilonio muzikinis duetas. Kaina — $12. Gėrimai — savikaina. Stalai rezervuoti. Dėl bilietų įsigijimo kreiptis į LN vedėją D. Sysak tel. 532-3311, T. Stanulį tel. 231-3000, A. Sukauską tel. 614-7739 ir E. Bartminą tel. 249-0490.

— Balandžio 2, sekmadienį, įvyks LN metinis susirinkimas. LN nariai, kurie 1994 m. pakeitė savo gyvenamąją vietą, prašomi pranešti adreso pakeitimą LN administracijai tel. 416-532-3311.

— LN moterų būrelis ruošia velykinius pietus balandžio 23, sekmadienį.

— Sekmadienio popiečių metu parduodami iš Lietuvos oro paštu gaunami dienraščiai.

— Norintieji išsinuomoti ar įsigyti lietuviškų vaizdajuosčių, prašomi skambinti tel. 762-5419 arba tel. 769-1266.

— Apie Lietuvos muziejų ir meno galerijų vargus LN kovo 24, penktadienį, 7 v.v. kalbės M.K. Čiurlionio muziejaus Kaune direktorius Osvaldas Daugelis, Lietuvos meno galerijos Vilniuje, kuratorė Loreta Maskelevičienė, Lietuvos valstybinio muziejaus istorijos skyriaus Vilniuje vadovas Zygintas Bučys ir dr. Rasa Mažeikaitė, Kanados lietuvių muziejaus vedėja. Bus rodomos skaidrės, palyginami Lietuvos ir Kanados muziejų standartai, iš Lietuvos išvežtų ir išvežamų rodinių problema ir t.t. **V.K.**

— Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

Anapilio parapijos keltuvo vajui aukojo: $200 — A. Aperavičienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kovo 1, Pelenų trečiadienį, po vakarinių Mišių prasidėjo krikščioniškojo atsinaujinimo seminaras "Teateinie Tavo Karalystė". Sveikindamas gausų dalyvių būrį, klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, kalbėjo, kaip svarbu krikščioniui katekizmo žinias pakeisti gyvu ir veikliu tikėjimu. Seminaras tęsis Gavėnios trečiadienių vakarais, po 7 v.v. Mišių.

— Pagrindiniu praėjusio sekmadienio įvykiu parapijoje tapo smagi ir triukšminga Kaziuko mugė, kurią kasmet rengia Toronto skautai.

— Sekmadienį, kovo 5, per Mišias paminėta Lietuvos globėjo šv. Kazimiero šventė ir Tikinčiosios Lietuvos diena. Pamokslą pasakė svečias kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Aukos Lietuvos katalikų veiklai paremti bus renkamos visą kovo mėnesį.

— Praėjusią savaitę susituokė Paulius Barbatavičius ir Aldona Šikšnienė. Pakrikštytas Daliaus ir Sandy Poškų sūnus Erin Andrew.

— Palaidoti: pirmadienį, kovo 6, a.a. Dana Reginienė, 72 m. amžiaus; kovo 8, trečiadienį, a.a. Alfonsas Žilinskas, 74 m. amžiaus.

— Sekmadienį, kovo 12, Parodų salėje vyks KLK parapijos skyriaus moterų draugijos susirinkimas. Bus ruošiamasi artėjantiems naujos valdybos rinkimams balandžio mėnesį.

— Mišios kovo 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Vyšniauskų šeimos mirusius; 9.20 v.r. — už a.a. Juozą Gegužį (antrosios mirties metinės); 10.15 v.r. — už a.a. Janiną Duliūnienę, a.a. Antaną Sirutį ir Radžių šeimos mirusius; 11.30 v.r. — už parapiją ir visus parapijiečius.

A. Rinkūno švietimo fondui aukojo: $250 — J. Kralikauskas; $138 — H. Sabal. Fondo komitetas ir jo pirm. G. Paulionienė nuoširdžiai dėkoja.

A. a. dr. Klemenso Liutkaus 8-rių metų mirties prisiminimui žmona Julija "Tėvišės žiburiams" aukojo $50.

A. a. brangiai mamytei Vokietijoje mirus, užjausdami dukrą Liną Einikienę, S. V. Kneitai ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

Mylimai mamytei Vokietijoje mirus, nuoširdžiai užjausdami Liną Einikienę, Rašymų šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A. a. brolio Juozo Gegužio 2 metų mirties prisiminimui Mykolas Gegužis "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Marijos Valiulienės atminimui Paulina Šimkevičienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A. a. Juozui Radzevičiui mirus, užjausdami žmoną Marytę, E. Rasokienė ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A. a. Vinco Rutkausko atminimui pagerbti "Tremtinių grįžimo fondui" aukojo: $50 — V. Šalkauskas, Manchester, Mi,; $20 L. Rutkauskas, P. S. Ukelių šeima; $10 — E. Stemmler, M. Obelienius, St. Obelienius, R. Žiogarys, V. V. Baliūnai, L. G. Vyšniauskai; $5 — L. A. Andruliai. "Vaiko tėviškės namams" aukojo: $25 — K. Budrevičius. "Tėviškės žiburiams" aukojo: $30 — J. Ruseckas; $20 — L. Rutkauskas. Aukas rinko M. Povilaitienė. Velionies šeimai, rinkėjai ir aukotojams nuoširdžiai dėkoja KLK moterų draugijos centro valdyba.

Steponas Varanka, Toronte gyvenantis ilgametis spaudos veikėjas, Vasario 16 proga buvo apdovanotas Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko teikiamu DLK Gedimino ordino medaliu.

Kun. K. Ambrasas, SJ, pastoviai besidarbuojantis Montrealio Aušros Vartų parapijoje, šios Gavėnios metu lankys Vakarų Kanados tautiečius vietovėse, kur nėra lietuvio kunigo. Baigs savo kelionę rekolekcijomis Winnipege, kur klebonauja prel. J. Bertašius.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: •sienų •vandentiekio •elektros •keramikos plytelių •stiklo blokų •langų •dažymo ir kt. Įrengiame rūsius •vonias •pirtis •lauko verandas •įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

metinis narių susirinkimas

įvyks š. m. kovo 12 dieną, sekmadienį, 3 valandą po pietų,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto, Ontario.

Dalyvaujančių registracija prasidės 2.00 v.p.p. ***Valdyba***

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas jaunimui

TIKSLAS

Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išeivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS

Komisija, skirstydama stipendijas atsižvelgs į šias sąlygas: a) turi būti lietuviai arba lietuvių kilmės, b) studijuojantieji aukštesniosiose mokslo institucijose, c) Vasario 16 gimnazijos mokiniai, d) lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e) lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką.

Prašymą rašant duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas, pažymius, lietuvišką veiklą, dalyvavimą lietuviškose organizacijose, anksčiau gautas stipendijas ar premijas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis **1573 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada,** darbo valandomis tel **416 532-3311,** kitu laiku – į Kęstutį Raudį tel. **416 239-7040.** Prašymai pristatomi iki **1995 m. kovo 20 d.**

Stipendijos bus įteiktos metiniame Toronto Lietuvių namų susirinkime **balandžio 2 d.** Jei yra įmanoma jame dalyvauti, prašome pranešti.

TLN švietimo fondas "Labdara"

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinis spaudos vakaras įvyks 1995 m. balandžio 22, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošos darbai, telkiami laimikiai. Galintys prašome juos paaukoti "TŽ" administracijoje.

Anglų kalbos ir metodikos kursai Lietuvoje, suorganizuoti Vidos Juozaitytės, Kanados valdžiai remiant, vėl tęsis antrus metus šią vasarą Kaune. Šių kursų dėstytojos jau turėjo du posėdžius ir aptarė paruošiamuosius darbus. Kursų iniciatorė V. Juozaitytė kovo 11 d. vyksta į Kauną pasitarti su to miesto projekto organizatore Zita Blediene dėl darbo sąlygų bei kitų reikalų.

A. Aušrotaitė-Šimonėlienė Toronto Maironio mokykla ir lituanistiniai kursai pradeda žiemos atostogas. Pamokų **nebus** kovo 11, 18 ir 25 d.d. Atostogų metu raginam mokinius ruoštis Vaikų šventės konkursams. Pamokos prasidės balandžio 1 d. įprastu laiku. **Vedėja**

Lietuvos dainuojančių partizanų grupė "Šilas" lankosi Kanadoje ir koncertuoja. Numatyti šie koncertai bei susitikimai: kovo 21, antradienį, 7 v.v. koncertas Toronto Lietuvių namuose; kovo 22, trečiadienį, 7 v.v. susitikimas Prisikėlimo parapijos parodų salėje; kovo 23, ketvirtadienį, 1 v.p.p. — Wasagoje, Gerojo Ganytojo misijos salėje: kovo 24, penktadienį, 4 v.p.p. Hamiltone, Jaunimo centre.

Kanados lietuvių fondas praneša, kad anketos stipendijoms gauti turi pasiekti fondo raštinę ne vėliau kaip 1995 m. gegužės 15 d. Ne Kanadoje gyvenantiems prašymus galima rašyti laišku. Kanadiečių prašymai be anketos nebus svarstomi. Apie stipendijos paskyrimą ar atmetimą bus pranešta raštu. Paskirta stipendija bus išmokėta prasidėjus mokslo metams, KLF gavus iš mokslo įstaigos pažymėjimą, kad ji lankoma. Nepristačius pažymėjimo iki 1995 m. spalio 15 d., stipendija bus perleista kitam prašiusiam.

Mons. Jonas Juodelis, Panevėžio vyskupijos kūrijos kancleris ir vienos parapijos klebonas, pakviestas lietuvių parapijų, atvyko Kanadon vadovauti Gavėnios rekolekcijoms. Jis jau lankėsi Anapilyje, Montrealyje ir Otavoje, susipažindamas su vietiniais tautiečiais bei jų gyvenimu. Rekolekcijų datas kiekviena parapija skelbia savo žiniaraščiuose.

IŠPARDAVIMAS naujausio stiliaus vestuvinių suknelių (jaunosioms, jaunųjų motinoms, pamergėms, gėlių nešėjoms), velionų, galvos papuošalų, batų. Kainos pagal susitarimą. Skambinti tel. 905 278-3154.

PASKUTINĖ PROGA ĮSIGYTI: "Encyclopedia Lituanica", komplektas 6 tomų; "Vinco Krėvės raštai", 6 tomų; "Lietuvių enciklopedijos" pavienius tomus; ir kitus Lietuvių enciklopedijos leidyklos leidinius. Kreiptis nauju adresu: J. Kapočius, 430 Putnam Ave., Cotuit, MA 02635, USA. Tel. (508) 428-6991.

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo

narių susirinkimas

įvyks š. m. kovo 26, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų. Prašome atsinešti nario knygutes.

VALDYBA

"Paramos" kredito kooperatyvo

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams kovo 26 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

Stasys Grigaliūnas
Birutė Jankauskienė
Juozas Norkus.

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą. *VALDYBA*

Tremtinių grįžimo fondui Lietuvoje aukojo: $150 – Ksaveras ir Agutė Ratavičiai (Otterville, Ont.), mylimo tėvo A.A. JURGIO STANKAIČIO, buvusio Sibiro kankinio, šviesiam atminimui pagerbti; $50 – Emilis ir Vanda Smilgiai (Richmond, BC), V. Naras. Aukotojams nuoširdžiai dėkoja –

KLK moterų dr-jos centro valdyba

KLB Sault Ste. Marie apylinkė, Ont. per savo pirmininką Vytautą Vainutį atsiuntė $1000 TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDUI Lietuvoje: $600 – bendruomenės apylinkė, $250 – V. Skaržinskas, $100 – I. Girdzevičius ir $50 – O. Okmanienė. Jau ne pirmą kartą šios apylinkės lietuviai savo dosniomis aukomis prisimena skurstančius tėvynėje benamius vaikus ir Sibiro tremtinius. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja –

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Maironio šaulių kuopa Sudbury, Ont. per savo vadą Justiną Stankų paaukojo $500 TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDUI Lietuvoje. Ši tauri organizacija, nepriklausomybės laikais budėjusi Lietuvos laisvės sargyboje, liko ištikima savo idealams ir užsienyje. Jos nariai atjaučia ir teikia pagalbą tremtiniams, kurie, iškentėję sovietų priespaudą ir kalėjimus, tebeskursta tėvynėje ir dabar. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja –

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Knygos Lietuvai. Lietuvos bibliotekos beveik neturi išeivijoje išleistų lietuviškų knygų, kad skaitytojai galėtų susipažinti su išeivijos leidiniais ir kultūrinio gyvenimo veikla. LN kultūros komisija prašo atliekamas knygas skirti Lietuvos bibliotekoms. Komisija pasirūpins jų persiuntimu.

Thunder Bay mieste gyvenantys P. Brušienė ir H. Paškauskas yra paskyrę nemažai knygų Alytaus miesto centrinei bibliotekai, tarp jų ir 36-ių tomų "Lietuvių enciklopediją". B. Saulėnas pasisiūlė sumokėti už šių knygų persiuntimą į Alytų.

LN kultūros komisija visą laiką rūpinsis išeivijos leidinių persiuntimu Lietuvos bibliotekoms. Prašome pristatyti šias knygas Toronto Lietuvių namams, 1573 Bloor St. West, Toronto Ont. M6A 1A6. Tel. (416) 769-1266, faksas (416) 769-4191. Ypač pageidaujama "Lietuvių enciklopedijos". Kitą enciklopedijos komplektą numatoma skirti Varėnos rajono bibliotekai.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

MONTREALQUE

Birutei Nagienei-Vaitkūnaitei 1995 m. vasario 23 d. buvo suteiktas Teisiųjų medalis už nacių laikais išgelbėtą iš geto mokslo draugę žydaitę Yelena Berman, kuri dabar gyvena Izraelyje. Iškilmė įvyko Montrealio "Holocaust" prisiminimo centre. Po šio centro vadovo įvadinio žodžio kalbėjo Izraelio konsulas Montrealyje M. Daniel Gal ir įteikė medalį. Jis priminė, kad Birutės pavardė bus įgraviruota Teisiųjų sienoje Yad Vashem. Po to Birutė ilgesne kalba padėkojo. Iškilmės baigtos užkandžiais ir kava. Iškilmėse dalyvavo apie 70 asmenų, tarp kurių buvo apie dešimt lietuvių; taipgi televizijos ir spaudos atstovų. Tą patį vakarą iškilmė buvo rodoma per TV, pranešinėta per radijo laidas, o kitą dieną aprašyta didžiojoje Montrealio spaudoje. Birutė Nagienė yra "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorė.

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, išvyksta į Kanados vakarus lankyti ten gyvenančių lietuvių. Kartu praves jiems priešvelykinį susikaupimą. Grįš prieš Velykas ir AV parapijoje vadovaus rekolekcijoms.

Kun. Izidorius Sadauskas, SDB, vadovauja Šv. Jono Bosko parapijai Vilniuje. Jau pastatydino jis bei pašventino parapijos koplyčią. Vėliau bus statoma ir šventovė su nedideliu salezietų vienuolynu. Kartu dirbęs kun. Stasys Šileika, SDB, paskirtas Rumšiškių klebonu.

Darius Kasparaitis, atvykęs iš Lietuvos, jau trečią sezoną žaidžia ledo ritulį Niujorko Islanders komandoje. Per vasario 20 d. žaidynes Montrealyje buvo sužeistas jo kelis. Turės operuoti, ir šį sezoną Darius daugiau nebežais. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-53355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba $10.00.
Nauja kaina: $5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas 937-9898
Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

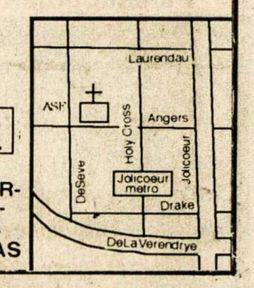

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. **456-0717** ARBA **402-7976**

KĘSTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.

Skambinti telefonu **905 643-4990** Kęstučiui Keparučiui.
Adresas: 1053 Barton St. E., Winona, Ontario L8E 5H1

MOTERIS iš Lietuvos ieško bet kokio darbo. Skambinti Viktorijai tel. 416 535-8519.

IEŠKAU ateinančios moters prižiūrėti 6 mėn. mergaitę nuo pirmadienio iki penktadienio pradedant rugpjūčio mėnesį. Skambinti tel. 905 607-2999.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

GALITE įsigyti iš Lietuvos TV panoramos vaizdajuostes–apžvalgas: 1994–1995 m.m. populiariausi asmenys, televizijos koncertai, dainų šventė, opera, teatras, baletas ir įvykiai; prez. K. Griniaus laidotuvės ir iškilmės tėviškėje prie paminklo; A. Miškinio 90 metų minėjimas ir poetai J. Aistis, B. Brazdžionis, S. Neris, J. Marcinkevičius; klivlandiečių "Grandinėlės" pagerbimas, medalių asmenims už žydų gelbėjimą įteikimas, mokslo, kultūros, muzikos įžymybės; daug įvairių apžvalgų – pramonė ir kaimo gyvenimas, Mažoji Lietuva, Toronto, Lenkijos ir Australijos lietuviai. Kaina – 1 juosta $20 su persiuntimu, 2 juostos po $10 su persiuntimu, 4 ar daugiau po $5 su persiuntimu plius viena vaizdajuostė nemokamai. Rašyti: R. Almanas, P.O. Box 7721, Bloomington, IN 47407 USA. Tel. 1-812-332-2784.

HIGH PARK rajone išnuomojami su baldais nerūkančiam ir dirbančiam asmeniui vienas kambarys ir virtuvė arba du kambariai ir virtuvė. Yra automobiliui pastatyti vieta. Skambinti tel. 416 762-1569.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

"AROMA THERAPY" kabinetui Mississaugoje reikia padėjėjo(s) valymui, telefono atsakinėjimui. Skambinti tel. 905-273-6398.
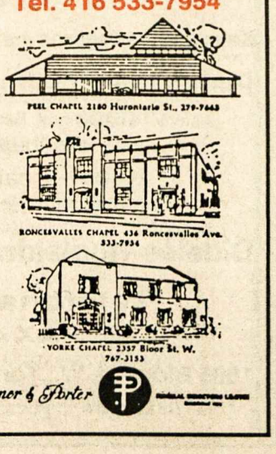
Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954